Regd. No. H. 18.

ఏడి ప్రతి 0-30 పై.

శుక్రవారం 30-1-70

ఫిల్టరు పాయింట్లు
బోరు వెల్సు
పైపులకు స్టాటుపైపు, డిల్లింగు పైపు
తెల్లుకోయుట వగైరా వర్కుషాపు
పనులకు
భవాని ఎలక్ట్రిక్ మెకానికల్
ఇండస్ట్రియల్ వర్క్సు
(వినాయక సినిమా కాంపౌండులో)
ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు
ఫోను: 459.

జమీన్ రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగారు

సంపుటి 42 — సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి — సంచిక 5

శివరాత్రికి శ్రీశైలయాత్ర బ్రహ్మం
గారి మఠం - హైదరాబాదు నాగా
ర్జున సాగర్‌తో - భోజనంతోకలిపి
రూ. 45/- లు, 4 రోజులు.
2-3-1970 తేదినుండి.
అన్నపూర్ణ అండ్ జగద్గురు
శంకర యాత్రాసంస్థ,
కస్తూరిదేవి నగర్
పొగతోట — నెల్లూరు.

నెల్లూరులో

సిండికేట్ సభలు

తమ పార్లమెంటరీ పార్టీకి సింహపురిలో పడిన బోణీ

నెల్లూరు బహిరంగ సభావేదిక నలంకరించిన సిండికేట్ కాంగ్రెస్ నాయకులు—జి. కాం. అధ్యక్షులు, కుడినుండి వరుసగా: మెగోరె, తిక్కవరపు రామరెడ్డి, నీలం సంజీవరెడ్డి, డి. ఇందిర, కర్నల్ డి. ఎస్. రాజు, అఖిలభారత కాంగ్రెస్ కార్యదర్శి పెండేకంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారలు.

అంద ఇండికేట్ (నవకాంగ్రెస్) మంత్రులు నెల్లూరు వచ్చిపోయిన నాలుగు రోజుల తర్వాత సిండికేట్ నాయకులు నెల్లూరును ముట్టడిచేసారు. వాళ్ళు నెల్లూరు రాజవీధులన్నిటా మద్రాసుబాణీ వందిళ్ళు వేయించి డబ్బుతగలేస్తే; వీళ్ళు స్వాగతాలు, నినాదాలతో సాదా అర్చీలుకట్టి డబ్బు పొదుపుచేసుకున్నారు. సెంట్రల్ బ్యాంకు నభాస్థలి ముందు వాళ్ళు అట్టలకాగితాలతో ఆట్టహాసమైన సినిమాటిక్ కోటగట్టించి శిగేల్మనిపిస్తే; వీళ్ళు నెల్లూరు వి. ఆర్. హైస్కూలు మైదానంలో అరుబయలు వున్నతమైన నభావేదిక నిర్మించి కారు బల్బుల తోరణాలతో విద్యున్మాలిక రించారు. (వి. ఆర్. హైస్కూలు మైదానంలో బహిరంగసభ గాబట్టి ఆ రోజు వి. ఆర్. ఈవెనింగ్ కాలేజీకి సెలవు ప్రకటించారు.)

ఇటీ స్థూలంగా ఇరువురి ఏర్పాట్లు ఆనం సంజీవరెడ్డిగారి అధ్వర్యంలో నవ కాంగ్రెస్‌వారివలె ఆట్టహాసంగా, వెగటుగా లేవు కాని, జి. కాం. సిండికేటీయులైన మేగోరె, టి సి. కె. ల ఏర్పాట్లు నముచితంగా పొదుపరితనంగానే వున్నవని

ఈరోజునుండి నేను సిండికేట్ కాంగ్రెస్ వాణ్ణి- అని తన నిర్ణయం బహిరంగ సభలో ప్రకటించినందుకు నెల్లూరు పార్లమెంటు సభ్యులు శ్రీ బెజవాడ దశరథరామరెడ్డిగార్ని పూలమాలతో అభినందిస్తున్న శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డి

చెప్పాలి వాళ్ళకు మంత్రిహోదాల అధికారం వుదికాబట్టి ఆడంబరాలు కావల్సి వచ్చింది, వీళ్ళకు అట్లాంటి అధికారం లేదు గాబట్టి అవసర ఏర్పాట్లుమట్టుకే చేసుకొన్నారు. అంతే తేడా. వీళ్ళకూ అధికారమనేది వుండివుంటే అప్పుడేమైవుండును నభలకు వచ్చిన జనాభాలెక్కలగూర్చి కొన్ని మాటలు చెప్పుకోవల్సివుంది. నెల్లూరువాళ్ళు ఎన్నన్నా నహనశీలురు. అన్ని మీటింగులకూ హాజరవుతారు. ఒకవేళ నాయకులకు అంతగా హాజరుకాకనే అవనమ్మకంవుంటే లారీలు, బస్సులు. మీదకు రాళ్ళు విసరి గలభాచేయుట. అట్టే గలభాచేయకుండానేదిరి ఎవరిదారిన వారు పోతారు. ఇది నెల్లూరివారి అనాది సంప్రదాయమే.

నెల్లూరు ఇండికేట్ నవ కాంగ్రెస్ నభలకు సాదిక్ ముఖ్యమంత్రి ఇతర

వచ్చిన 30 వేల జనంలో ఇందిరమ్మ లేవనెత్తిన అంతరాత్మల వాదమే ప్రత్యక్షం!

అనేది వేరేవిషయమనుకోండి. ఇక్కడొక మాట చెప్పుకోవల్సివుంది. వాళ్ళమీటింగుకు వందిళ్ళ వేయవల్సివచ్చిందిగనుక గుంటలు పొతేందుకు రోడ్లకు రెండు వైపులా గుంతలు తవ్వవలసివచ్చింది. మళ్ళీ సభానంతరం ఆ పాతిన బొంగులు తీసేసుకోవాలకాబట్టి తీసేసుకున్నారు. అంతవరకు బాగుంది. ఆ తవ్విన గోతుల్ని పూడ్చాలనే పరధ్యాసే లేకపోయింది వాళ్ళకు.

మళ్ళీ నాలుగురోజుల వ్యవధిలోనే వీళ్ళసభగదా- ఆ వున్న గోతుల్లోనే వీళ్ళు గుంజలుపాతింది ఆర్చీలు గట్టుకోవచ్చు గదా, అహా, అట్లాచెయ్యలే. ఎవరు తవ్వుకున్న గోతుల్లో వాళ్ళే వడాలనేసామెత గుర్తుకొచ్చి కాబోలు వీళ్ళు వేరేచోట్ల గోతులు తవ్వి గుంజలుపాతి ఆర్చీలు కట్టించారు. వీళ్ళుగూడా గోతులుపూడ్చిన పాపాన పోలేదు. వెరసి ఫలితమేమిటంటే ముందే అంతంతమాత్రంగానేవున్న నెల్లూరురోడ్లు మరింతగా గోతులమయమై పోయాయి. ఎవరు తవ్విన గోతుల్లో వాళ్ళే పడలేదు గదా — ఆ నాలుగైదురోజులు నెల్లూరు సామాన్య మున్సిపల్ పౌరులు, నడిచేపౌరులకు బాధాకరం అయ్యింది. అయినా మన నాయకులు పెద్దపెద్ద విషయాలే పట్టించుకోకుండావుంటే ఇక ఈ చిన్న కొరకన్నా విషయాలు పట్టించుకుంటారా?

ఇక ఈపిట్టకథలుమాని నేరుగా సభలు కథకువస్తాం. ఆ వచ్చేముందు — ఈ ఈ ఇంకా కొందరు విషయంలో బాకీలు పెట్టి పూర్ణనుంది జనాన్ని తోలించుకరాగలరు. వాళ్ళవాళ్ళ అధికార హోదా గిరాలను బట్టి యివన్నీ జరుగుతుంటాయి. ఎట్లయితేనేం జనం హాజరైనట్లు జమ అవుతుంది. ఆ వచ్చినజనం అందరు నాయకులమాటలూ వింటారు, రాజమండ్రి పౌరుల్లాగా స్టేజి అరచటను మంత్ర్యాదులు వచ్చినా పై చెప్పిన ఏర్పాట్లు చేసి కొన్ని వకర్పంటీలు చేసినా వచ్చినజనం 15 వేలకు మించలేదన్నారు నిష్పాక్షికమైనలంచనాలతో. ఒకటిరెండువేలు ఎక్కువేసుకున్నా సిండికేట్ కాంగ్రెస్‌వారి సభలకు వచ్చిన జనం

—తరువాయి 7 వ పేజీలో

ఆంధ్ర రైతుడిపో

ప్రొప్రయిటరు:— కె. వి. నరసారెడ్డి,
విట్టపాళెం — హాస్పిటల్ రోడ్డు.

గూడూరు

మా వద్ద నేషనల్ సీడ్సు కార్పొరేషన్‌వారిచే సర్టిఫై చేయబడి నిర్ణయింపబడిన ధరలమేరకు అధిక దిగుబడినిచ్చు I R 8-68, జయ — పద్మ వరివిత్తనములు, C S H-1 జొన్న — స్వర్ణజొన్న H. B. 3 & 4 సజ్జ - పలురకముల కూరగాయల విత్తనములు దొరకును - మరియు సస్యరక్షణకు అనేక రకములైన మందులు. స్ప్రేయర్లు — స్ప్రేయరు విడిభాగములున్ను దొరకును.

DWARAKA

Stockists :

MAFATLAL GROUP MILLS

WHOLE SALE AND RETAIL CLOTH MERCHANTS

TRUNK ROAD—NELLORE

Telephone : 946.

Latest & Moderate Varieties Available.

డో॥ మున్సిఫ్ మే॥ కోర్టులో

S. C. No. 191 of 1967.

E. P. No. 98 of 1969.

బొగ్గరపు పెద్దపుల్లయ్యశెట్టి - డి హో ల్డరు
ఇంటి అంచయ్య — జెడ్జిమెంటు డెటరు.

షెడ్యూలు:-

కర్నూలు డి॥ ప్యాపిలి సబ్ డి. లో చేరిన, యిద్దు పెంట మజిరా, జాడూరు గ్రామంలోని ప్రతివాదియొక్క ప్రతివాది స్వాధీనానుభవములో వుండే స్థిరాస్తి వివరము:-

సర్వే నెం.	య. టు.	హెక్టార్లు	శిస్తు
1. 347	6-67	(2-699)	3-27
పూర్తి అందాజా క్రయం రు. 250/-			
2 336	4-10	(1-659)	2-01
పూర్తి అందాజ క్రయం రు. 200/-			
3 346	5-90	(2-387)	2-89
పూర్తి అందాజా క్రయం రు. 250/-			

ఈ నెంబర్లను పై కోర్టులో 19-2-1970 తేదీన బహిరంగముగా యేలము వేయబడును. సవాలుదార్లు సవాలు పాడవచ్చును. యితర వివరములు డి. హో. అడ్వకేటుగారి ఆఫీసులో కనుగొనవచ్చును.

By order of the Court.

—వి. శ్రీనివాసులు–అడ్వకేటు.

హుజూర్‌నగర్ జిల్లా మున్సిఫ్ కోర్టులో

E. P. No. 41 of 1969.

O. S. No. 51 of 1967.

బొడ్ల పుల్లయ్య; — డిక్రీహోల్డరు.
బానుగోతి మట్టయ్య; — జె డెట్టరు.

పై ఇ. పి లో ప్రతివాది తాలూకు ఈ క్రింద గవరించిన షెడ్యూలు ఆస్తులు 28-2-70 తేది పగలు 11 గంటలనుండి పై కోర్టువారిచే బహిరంగముగా వేలము వేయబడును.

షెడ్యూలు:- (1) నల్లగొండజిల్లా, హుజూర్‌నగర్‌తాలూకా హుజూర్‌నగర్ సబ్ రిజిస్ట్రారుగారి ఇలాకా అనంతగిరి గ్రామ పంచాయతీ లిమిట్సులోని సర్వే నెం. 277 రు, య 1-02 సెంట్లు గుంటలు మాగాణిభూమి. దీనికి హద్దులు:- [తూ] సింగారెడ్డి రామచంద్రారెడ్డిభూమి [ద] సింగారెడ్డి సీతారామమ్మభూమి [ప] మద్దిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి భూమి [ఉ] పాకళ్ళ రామయ్య - సీతారామయ్యల భూములు.

(2) డిటో జిల్లా డిటో తాలూకా డిటో యిలాకా డిటో గ్రామంలోని సర్వే 250 నెంబరు, య 1-25 టు గుంటలు మెరక భూమి. దీనికి హద్దులు:- [తూ] వేనేపల్లి అనంతయ్య భూమి [ద] వేనేపల్లి అనంతయ్య - పాపయ్యల భూములు [ప] మద్దిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి భూమి [ఉ] వేనేపల్లి అనంతయ్య భూమి.

—యం. యం. నరసింహ్వారావు,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

యేలూరు సబు కోర్టులో

E. P. 35/69 in O. S. 127/66.

on the file of the D. M. C. Eluru

శ్రీమతి పెన్మెత్స జానకమ్మగారు —వాది. (2) శ్రీమతి గంటా చిట్టెమ్మ అనే రామానుజమ్మగారు (3) శ్రీ ఘంటా శాయిబాబా (5) యూ. రంగనాయకమ్మ (6) యూ. శాయిలత, 24/A, దామోదరరెడ్డివీధి, టి. నగర్, మద్రాస్-17 —ప్రతివాదులు.

ఈ నెంబరులో ఆస్తి అమ్మకపు విక్రయ షరతులు నిర్ణయించుటకు 21-2-1970 తేదికి వాయిదా వేసినారు. అందుకు మీకేమయినా ఆక్షేపణలు వున్నయెడల వాయిదారోజున పగలు 10 గంటలకు స్వయముగా గాని, ప్లీడరుగారిద్వారా గాని పై కోర్టువారికి తెలియచేసుకోవలెను

—పి. బి. పి. రాజంరాజు,
అడ్వకేటు - ఏలూరు.

జమీన్‌రైతు

శ్రీ సౌమ్య పుష్య బహుళ అష్టమి శుక్రవారం 30-1-1970

రైతులపీడ వదలింది!

రాష్ట్రంలో ఉత్పత్తిదారుల ధాన్యం లెవీని రద్దుచేసింది ప్రభుత్వం. అంతేకాదు మండలాల పద్ధతికూడా రద్దుచేసింది. కృష్ణ, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాలు ఒక మండలంగాను; మిగిలిన రాష్ట్రమంతా ఒక మండలంగానూ వుంటాయి. అంటే ఆరుమండలాలు రెండు మండలాలు చేయబడినాయన్న మాట. మిల్లర్లనుండిమాత్రం లెవీవసూలు చేయబడుతుంది; కృష్ణ మండలంలో 50 శాతము, రెండవమండలంలో 25 శాతమూ లెవీ విధించబడుతుంది. స్థూలంగా ఇవీ జరిగిన మార్పులు.

ఆంధ్రప్రభుత్వం ఆకస్మికమైనా ధైర్యవంతమైన నిర్ణయాన్నే తీసుకున్నది. ఈ విషయంలో మద్రాసు ప్రభుత్వం ముందడుగు వేయడం ఆంధ్రప్రభుత్వాన్ని ప్రోత్సాహపరచివుండవచ్చు. రెండవది- ఇండికేట్ కాంగ్రెస్ అసిపాక్కుల రద్దు తీర్మానంతో ఆందోళన చెందిపోయిన రైతాంగాన్ని లాలనచేయడానికి ఉద్దేశించిందిగా వుండవచ్చు. ఉద్దేశ్యం ఏదైనా, రైతులపీడ వదలిందని చెప్పవచ్చు. లెవీనంటి నిర్బంధాలవల్ల నష్టం సంగతి అటుంచి, రైతు స్వేచ్ఛను హరించడం ఎక్కువ బాధాకరమైన విషయం. వీటివల్ల గ్రామకరణం మొదలు ప్రతి అధికారికి రైతు లొంగివుండాలి; వారి దయాదాక్షిణ్యాల మీద ఆధారపడివుండాలి. ఈ దైన్యస్థితి తొలగినందుకు రైతు ఎంతో సంతోషిస్తున్నాడు, ఆంధ్రప్రభుత్వాన్ని ఎంతగానో అభినందిస్తున్నాడు.

ఈ సంవత్సరం రాష్ట్రంలో పంట స్థితి ఆశాజనకంగా వుంది. మన అవసరాలు పోను కావలసినంత మిగులు వుంటుంది. సాధారణంగా ఆహార పదార్థాల విషయంలో ఆందోళనకరంగా వుండే నవంబరు, డిసెంబరు, జనవరి మాసాలు ప్రశాంతంగా గడచిపోయాయి. బియ్యం కొరతకాని, అత్యధికధరలుకానిలేకుండా జరిగిపోయింది. ఏ మూలనుండికూడా ఒక చిన్న ఫిర్యాదు వినబడలేదు. ఒకరకంగా ఇది సివిల్ సప్లయిస్‌శాఖ బాధ్యతలను స్వీకరించిన శ్రీ అనం సంజీవరెడ్డి అదృష్టమనే చెప్పవచ్చు. లెవీ రద్దు నిర్ణయంలో సంజీవరెడ్డిగారి కృషి కూడా వుండవచ్చు. ఇది వివేకవంతమైన నిర్ణయమేకాని, పొరపాటు తీర్మానంకాదు.

లెవీ రద్దువల్ల, జోన్ల తగ్గింపువల్ల ధాన్యం ధరలు పెరిగే అవకాశమే లేదని అనుభవజ్ఞులు చెప్తున్నారు. అట్లనే నిర్బంధాల సడలింపువల్ల ధాన్యం ధరలు తగ్గిపోయి రైతు దెబ్బతినే పరిస్థితి వుండదనికూడా అంటున్నారు. మిల్లర్ల లెవీ లేకుంటే ఆ పరిస్థితి కలిగే అస్కారముండేదని, ఇప్పుడు అటువంటి ప్రమాదంలేదని చెబుతున్నారు. కంట్రోల్లు ఎప్పుడూ ప్రజలకు మేలకంటె ఎక్కువకీడే చేస్తున్నవని అనుభవం తెల్పుతుంది. కంట్రోలు అనేవరకు కొరత ఏర్పడుతున్నది, ధరలు పెరిగిపోతున్నవి, చీకటి వ్యాపారం విజృంభిస్తున్నది, ప్రజలబ్రతుకులు దుర్భరమవుతున్నవి. 1952 లో మద్రాసు ముఖ్యమంత్రిగా రాజాజీ ఆహారధాన్యాలమీద కంట్రోళ్ళు తొలగించేవరకు ఇటు ఉత్పత్తిదారు, అటు వినియోగదారుకూడా అల్లాడిపోయాడు. కంట్రోళ్ళుతొలగింపుతో ధరలుతగ్గాయి, కొరతతీరింది, ప్రజలూ సుఖశాంతులూ లభించాయి. ఇటీవలసిమెంటు, చక్కెరకు సంబంధించి కంట్రోళ్లు వున్నప్పటికి, తొలగించినప్పటికి ఎంత మార్పో మనకు తెలుసు. ఆ వస్తువులు పుష్కలంగా లభించడమేకాదు, ధరలూ పడిపోయాయి. దళార్ల దురాగత తగ్గిపోయి వుండవచ్చుకాని, ప్రజలు హాయిని అనుభవిస్తున్నారు.

ఆహారధాన్యాలకు సంబంధించి యిదే పరిస్థితి భిన్నంకాదని మా అభిప్రాయం. ఈ నిర్బంధాలను ఏనాడో తొలగించి వుండవచ్చు. లెవీపద్ధతి లేకుంటే, జోనల్ పద్ధతులులేకుంటే ప్రజలకు ఇంకాచౌకగా బియ్యం లభించివుండేది. సిబ్బంది ఖర్చు, ఇతర ఖర్చులు అన్నీ వాటి నెత్తినబడి, ప్రయివేటు వ్యాపారస్తుడు అమ్మేదానికంటే అధికధరకు కొనవలసి వచ్చింది. రైతుకూడా లెవీవల్ల పుట్టికి నూరుమొదలు రెండువందల రూపాయలవరకు పోగొట్టుకొంటుండినాడు. అంటే ఇటు ఉత్పత్తిదారు, అటు కొనుగోలుదారు ఇద్దరూ నష్టపోతుండినారన్న మాట. అధికార, తాను పండించుకున్న ధాన్యాన్ని తన వినియోగానికి ఇంకోచోటికి తీసుకపోవాలన్నా రైతుకు సాధ్యపడేదికాదు. అవసరమైన తన ఆత్మీయులకు నాలుగు గింజలు పంపాలన్నా వీలుపడేదికాదు. కష్టపడి పండించికూడా రైతు దొంగబ్రతుకు బ్రతకాల్సిన దౌర్భాగ్యపుస్థితి వుండినది. ఇప్పుడదంతాపోయింది. రాష్ట్ర రాజధానికికాని, మరోచోటికికాని స్వేచ్ఛగా తీసుకపోవచ్చు. ఇప్పుడు కూడా అధికార్ల జబర్దస్తీలకు అవకాశం లేకుండా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవడం అవసరం.

లెవీరద్దువల్ల, మండలాల రద్దువల్ల ధాన్యం ధరలు మరీ తగ్గిపోకుండా చూడడం కూడా అవసరం. వ్యవసాయ ఖర్చులు పూర్వంవలెలేవు. విపరీతంగా పెరిగిపోయ్యాయి. పంటమాత్రం ప్రకృతి దయాదాక్షిణ్యాలమీద ఆధారపడివుంది. అందువల్ల ధరలు తగ్గితే రైతు సేద్యం చేయలేడు, పండించలేడు. అసలు లెవీ రద్దుకుముందే ధాన్యంధరలు మందకొడిగా వుండినాయి; కొనేవాడు కరవయ్యాడు. ఇకముందు ఏ విధంగా వుండబోతాయో తెలియదు. ఒక్క విషయం మాత్రం స్పష్టంగా కనబడుతున్నది. ఐ. ఆర్. 8 వంటి అధిక దిగుబడినిచ్చే ధాన్యం రకాల ధరలు, గిరాకిస్థితి ఈ ఏడే దిగనాస్తి అయిపోయింది. వీటిని పండించడమే కష్టమనుకుంటే, అమ్ముకోవడం అంతకంటే అవస్థ అయిపోయింది. రైతులో నిరుత్సాహం, నిస్పృహ పూర్తిగా వ్యాపించాయి. ఇకముందు ఈ రకాలను సాగుచేసేముందు రైతు పదిసార్లు ఆలోచించబోతాడు. దీనివల్ల ఇటీవల జరిగిన అధికోత్పత్తి కుంటుబడుతుందేమోనని సందేహం కలుగుతున్నది. అప్పుడు మళ్లీ లెవీలు, నిర్బంధాలు అవసరం కావచ్చు. ఆ పరిస్థితి ఏర్పడకుండా చూచుకునే బాధ్యత ప్రభుత్వంమీద వున్నది.

ఏమైనా రైతులకు ఈ బాధ తప్పింది, స్వేచ్ఛను ప్రసాదించినందుకు ఆంధ్రప్రభుత్వాన్ని మరొకసారి అభినందిస్తున్నాము.

ఈ వారం విశేషాలు

చండీఘర్ వ్యవహారం

చండీఘర్ వ్యవహారం కడకు పాకపుహాసనంగా తయారైందా అనిపిస్తున్నది. పోటాపోటీ నిరాహారదీక్షలు కొనసాగుతున్నాయి. రిపబ్లిక్ దినోత్సవంనాడు, సంత్ ఫతేసింగ్ చండీఘర్ పంజాబులో చేర్చాలంటూ అమృతసర్‌లో నిరాహారదీక్ష చేస్తుంటే-హర్యానా ఫార్వర్డ్‌బ్లాకు చేర్మన్ శ్రీ కె తుఫాన్‌గారు ఢిల్లీలో ప్రధాని ఇంటిముందర నిరాహారదీక్ష చేస్తున్నారు, చండీఘర్‌ను హర్యానాలో చేర్చాలంటూ.

ఫిబ్రవరి 1 తేది మధ్యాహ్నందాకా చూచి, అలోగా ప్రభుత్వం ఒప్పుకోకపోతే వెంటనే కాల్చుకొని చస్తానంటున్నాడు సంత్ ఫతేసింగ్‌గారు.

తుఫానుమాత్రం తక్కువవాడా చండీఘర్‌ను హర్యానాలో కలుపకుండావుంటే అంతకు 7 గంటలకుముందే కాల్చుకొని చస్తానంటున్నాడు బెదిరింపుదావల్లోకూడా పోటీమాదండి.

గత కొన్నినెలలుగా పంజాబ్-హర్యానాలు చండీఘర్ విషయంగా యింతగా అట్టుడికిపోతుంటే, మీ పోషలింటి సంగతి అట్టా కట్టిపెట్టి ముందు చండీఘర్ విషయం ఏదో తేల్చండంటూవుండే- కేంద్రంమాత్రం మీ బెదిరింపులకూ, తొందరపాట్లకు లొంగేదిలేదంటూ రోజుకొక కాబినెట్ మీటింగు జరుపుకుంటున్నా చండీఘర్ విషయం తేల్చలేకున్నది!

చండీఘర్ విషయంలో నాలుగే నాలుగు మార్గాలున్నవి. పంజాబ్‌లో అన్నా కల్పాలి. లేదా హర్యానాలోనన్నా చేర్చాలి, ప్రభుత్వంవేసిన షా కమిషన్ చెప్పినట్లు. లేదా చండీఘర్‌ను చీల్చి చెరి రవ్వంతైనా పంచాలి. లేదా కేంద్రపాలిత నగరంగానేవుంచుతూ యిద్దర్నీ నోట్లో వేలెసుకోమని, యిద్దర్నీ చెరిరెండు వేరే రాజధానులు కట్టుకోమనాలి. ఈ నాలుగింట్లో ఏ నిర్ణయం తీసుకున్నా ఎవరిదో ఒకరి వ్యతిరేకత అనివార్యమైందే. అట్లాంటిది ఈ నాలుగు మార్గాల్లో ఏదో ఒకటి తేల్చుకునేందుకు కేంద్రానికి యింతకాలం

— కొరవ 12 వ పేజీలో

చండీఘర్‌పై తుదినిర్ణయం!

చండీఘర్‌ను పంజాబ్‌కు దఖలు పరుస్తూ, ఇప్పుడు పంజాబ్‌లో వున్న ఫిరోజ్‌పూర్ జిల్లాలోని ఫజిల్కా తహశీల్‌తోబాటు 114 గ్రామాలు హర్యానాకు బదలీచేస్తూ-హర్యానా వేరే రాజధాని నిర్మించుకునేందుకు కేంద్రం 20 కోట్ల రూపాయలు (10 కోట్లు గ్రాంటుగాను, మిగతా 10 కోట్లు అప్పుగాను) యివ్వ సంకల్పించినట్లు, కొత్తరాజధాని నిర్మించుకునేలోగా వచ్చే ఐదేళ్ళవరకు హైరిస్తూ అలోగా చండీఘర్‌లోనే కాలక్షేపం చెయ్యొచ్చునంటూ ఆఖరుక్షణంలో కేంద్ర మంత్రిమండలి తీర్మానించినట్లు తెలుస్తున్నది. అబ్బ!

జనవాణి

కరెంటు లోన్లు

ఈనెల 16 తేది పత్రికలో నెల్లూరు టౌన్‌లో యిండ్లకు కరెంటును వేయించుకొనేవారికి విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డువారే అప్పు నిప్పలిస్తారనీ, కావల్సినవారు అర్జీలు పెట్టుకోవచ్చుననీ ప్రకటించారు. అది బాగానే సంగతేమో.

మా పల్లెలసంగతి చూస్తారా- కొత్తగా విద్యుచ్ఛక్తి ఏర్పాటుచేసే గ్రామాల్లో యింకా జులుం బాగా కనబడుతున్నది. అక్కడేమో బోర్డువారే అప్పులిస్తుంటే- ఇక్కడ మా గ్రామాదుల్లో యింటికి 200 రూపాయలు లోను చెల్లిస్తేనే విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయి యిస్తాము లేకుంటే లేదు అంటున్నారు. అట్లా లోను చెల్లించినవారికే కనెక్షను యిస్తున్నారు. అధికవడ్డీలతో డబ్బు అప్పుతెచ్చుకునే తాహతులేకపోయినవారు 200 రూపాయలలోను కట్టలేకపోయిన వారికి సప్లయి యివ్వనేలేదు. 1, 2 ఏళ్ళు వేసుకొనే వీరవారికికూడా యింతవరకు మినహాయింపులు లేకుండావుంది.

కలెక్టరు, విద్యుచ్ఛక్తి అధికారులకు, ఈ ఋణాలు వసూలుచేసే కొండపి బి. డి. ఓ. గారికి ఈ లోన్లు వసూలు మినహాయింపుచేసి సర్వీసు యిప్పించమని అర్జీలు పంపుకున్నవారూ వున్నారు. అట్లా అర్జీలు పంపుకున్నవారికి జవాబు లేదుగానీ, ఇప్పుడు నెల్లూరు టౌనులోమాత్రం తామే అప్పులిచ్చి కనెక్షను యిస్తామని ప్రకటన. ప్రభుత్వమేమో ఒకటే. అక్కడట్లా. ఇక్కడ యిట్లా! అక్కడ ప్రజలకు అప్పు లివ్వడమెందుకు? ఇక్కడ ప్రజలనుండి అప్పులు వసూలుచేయమనడం ఎందుకు? ఒకేకాలంలో ఇంతద్వంద్వపద్ధతెందుకు? ఇక్కడ లోన్లుయిస్తే యిద్దాకుగానీ, యిక్కడ మాత్రం లోన్లు వసూలుచేసి సర్వీసులిచ్చే పద్ధతికి స్వస్తి చెప్పించవలయ్యా విద్యుచ్ఛక్తి శాఖగారూ.

— వా. కా. గ్రామప్రజలు.
కందుకూరు తాలూకా,

మేటలు అట్లేవున్నయ్ మేళాలుమాత్రం....

జీవం జరిసిన కారివర్షాలకు, వచ్చిన వరదలకు కోటసమితి ఏరియాలో పలుచోట్ల మాగాణి, తోటభూములలో యిసుక మేటలుపెట్టినప్పెటం జమీన్‌రైతు పాఠకులు ఎరిగేవుంటారు. బుల్‌డోజర్లవచ్చి ఆ మేటను తొలగిస్తాయన్నారు. బుల్‌డోజర్లూ రాలేదు, గిల్‌డోజర్లూరాలేదు.

బుల్‌డోజర్లుంటేవి ఆగ్రో ఇండస్ట్రీస్ కార్పొరేషను వారివద్ద. వాళ్ళేమో గంటకు 60-70 రూపాయల బాడుగ అన్నారు. అంతేసి బాడుగపెట్టి మామూలు రైతయినవాడెవడైనా మరమ్మత్తు చేసుకోగలిగేవాడెవడైనా? ఆ బాడుగలో సగభాగమో, మూడోవంతో ప్రభుత్వంచేత సబ్సిడీ యిచ్చే ఏర్పాటును కలెక్టరు చేస్తారని, యిదుగో బుల్‌డోజర్లు వచ్చేస్తున్నాయని అన్నారు నాయకులు.

ఈ యిచ్చినచ్చే సబ్సిడి ఏదో డబ్బాయిస్తే మనసుంటో, ఎద్దులతోనో ఆ

— కొరవ 12 వ పేజీలో

చైనా శక్తిని సవాల్ చేయగల శక్తిని సమకూర్చే ప్రభుత్వమే నిలుస్తుంది!

చైనా శక్తి పెరుగుతున్నది; మావో బృందానికి మిగిలిన ఎర్రటి శక్తుల కు మద్దతు ఎక్కువవుతున్నట్లు; ఒకదాని తర్వాత ఒకటి తరిగిపోయి, చివరకు వక్కా మావో మన ఉమ్మళే నాయకత్వంలో నిల్చివున్నట్లు మనం వింటున్నాము. తీవ్ర వాదంగలపార్టీయొక్క సామాన్య లక్షణా లివి. మనకు సంబంధించిన విషయమే మంటే అణుశక్తి సంబాలక అయుధా లలో చైనాశక్తి అధికమైనదిగాని తగ్గలేదు. మనం శాంతికాముకమై పర్వతాలు బద్దలు గొట్టడానికి, లేకపోతే వెలగునప్పుడు చేసు కోడానికి అణుశక్తిని సంపాదించు కుంటున్నాం. ఇది ఎంతటి వివేకమో చదు వరులే వూహించండి. ఎన్నటికైనా చైనా శక్తిని సవాల్ చేయగల శక్తిని ఈదేశంలో సమకూర్చే ప్రభుత్వమే చివరకు నిలు స్తుంది. మనకు కావలసింది అదే!

గతవారంలో అణుశక్తిశాఖకు సంబం ధించిన పార్లమెంటు కమిటీ చర్చలో పై విషయం వచ్చింది. మన సీమా ప్రాంతాన రక్షణలో చైనావద్దగల అణుశక్తి యుద్ధ సాధనాల ప్రభావం ఎట్టిదనే అంశాన్ని విపులంగా చర్చించారు. చైనా వైపునుంచి ప్రయోగం వచ్చేలోవుగానే మనం ఒక నివారక శక్తిని సిద్ధంచేసుకోవలెనని చర్చలో తేలింది. మళ్ళీ మూడు నెలలకు ఈ కమిటీ సమావేశమై పూర్తిగా చర్చి స్తుందని తెలిసింది. శుభం.

తారాపూర్ లో 380 మెగవాట్లశక్తి ఉత్పత్తి అవుతుంది. ఐతే అప్పుడందులో 70 శాతమే అవుతున్నది. ఏం కారణం అని కమిటీ అడిగింది. కారణాలను తెల్పి, త్వరలో ఆ సంస్థను పూర్తిగా పనిచేయిస్తా మని ప్రభుత్వ పక్షాన సమాధానం చెప్పినారు.

• • •

చైనా తనశక్తి విషయమై దాపరికం చేయడంలేదు యుద్ధసన్నద్ధులమై వున్నాం, రష్యావారు ఖబడ్దార్ అని తవద్య మళ్ళీ చైనావారు గర్జనలను ఆరంభించారు.

ఆ గర్జనలను పేర్కొని రష్యా నాయ కులు దేశంలో ప్రజలను హెచ్చరించారు. చైనా యుద్ధోన్ముఖమై వున్నది గనక రష్యాప్రజలు దేశరక్షకులై తమదేశాన్ని కాపాడుకోడానికి సిద్ధంకావలెనని వారు తెలియజేశారు. చైనా ను ఉద్దేశించికూడా ఒకహెచ్చరిక చేశారు. రష్యా జోలికి రావడం అంటే నిప్పుతో చెలగాటమని చైనా నాయకులు తెలుసుకోవడం మంచి దని ఆ హెచ్చరిక సారాంశం.

చైనా ఆర్థికంగా పెద్దఅభివృద్ధి కాలే దంగూడా రష్యానాయకులు తమ ప్రజ లలో ప్రచారం చేస్తున్నారు. వారనే దేమంటే, పదిసంవత్సరాలు 'ఒక పెద్ద గంతు'వేసి నష్టపడి 1966 లో ఆ నష్టాన్ని అతికష్టంతో చైనా పూడ్చు కున్నది; ఆ తర్వాత ఉత్పత్తి అభ్యాయని పించలేదు; 1969 లో చైనా పంటలు పన్నెండేండ్ల కితం వున్నంతగానే వున్నవి; కాని జనాభా పదికోట్లు పెరిగింది; నగ రాలనుంచి, పట్టణాలనుంచి పల్లెలకు యువకులను, యువతులను తరలించి ఆహార సమస్యను పరిష్కరించ లేదు; కాకుంటే పట్టణాల బాధ్యత ఇతరప్రాంతా లపై పడుతుంది.

మనం ఇందులో గమనించవలసిన ఆఖరువాక్యం చైనామీద మనకు ఎంతైనా కోపం వున్నది, అనప్పటికీ చైనా తనశక్తిని కొన్ని అంశాలలో ఎట్లా పెంచుకుంటున్నదీ మనం గమనించడం అవసరం. నవనాగ రికులైన యువతీయువకులను పట్టణాల నుంచి పల్లెలకు పంపడం సామాన్యంగా సాధ్యంకాదు. మనదేశంలో మనం గ్రామా లవెళ్లండి అంటూ నగరాలకు చేరుతున్నాం. జీవనవసతుల విషయంలో గ్రామాభివృద్ధి జరిగింది. కాని మనం గ్రామాలలో ఉపాధిలేక

లోకవృత్తం

వుంటున్నాం. వీలైతే ఢిల్లీకే ప్రయాణం. అభివృద్ధి అక్కడికంగా పల్లెలచుట్టూ జరిగితే పట్టణాలనుంచి పల్లెలకు పోతాం. అందు వల్ల చైనాలో యువజనులు పట్టణాలనుంచి పల్లెలకు వెళ్ళారంటే, అక్కడ అభివృద్ధి గ్రామాలలో జరుగుతున్నదని మనం ఊహించవలసివుంటుంది. మనంకూడా మన గ్రామాలను పెట్టని కోటలుగా చేయ వలసివుంటుంది.

లేకుంటే, అమాయకుల వద్దకుపోయి చూడారా, చైనా వారి గ్రామదృష్టి అని ప్రచారంచేస్తే, నిజమేకాబోలు గ్రామాల వృద్ధికి అటువంటివారే తమకూ నడిపించే వారుగా వుండవలెననే భావం ప్రజలలో కలగవచ్చును. ఇది ప్రమాదకరం. దీనికి విరుగుడు ఆ ప్రచారకుల నోరు మూయిం చడంకాదు, అట్టి ప్రచారకుల పనికి ఆధారంలేకుండా అభివృద్ధిని సాగించడం. నగ్జలైట్లకు సైతం అందులో సమాధానం వస్తుంది.

• • •

ఈ కథ ఇట్లా వుండగా పెద్దరాజ్యాలు కొన్ని కలిస్తే ప్రమాదం వస్తుందని చిన్న రాజ్యాలు భావించే పరిస్థితి కలిగిందని అంటున్నారు.

ప్రపంచసంస్థ అనేది వున్నదిగాని అది అంతా శక్తివంతం కాలేదు. దానిని సాగించ లేక రద్దుచేస్తానని ఏ కార్యదర్శి అయినా అంటే అగ్రరాజ్యాలు గీకరించవు. చందా లిచ్చి దానిని పోషిస్తవి. కాని ఆ ప్రపంచ సంస్థ బలపడడానికి ఇవి తోడ్పడవు.

తమ జాతీయశ్రేయస్సు-ప్రత్యేకంగా ఒక్కొక్కరిది, ఉమ్మడిగా ఉభయులది-దృష్ట్యా వుత్తమమనితోచిన మార్గాన్ని ఈ రాజ్యాలనుసరించగలవని చిన్నరాజ్యాల భావన.

ఉదా: ఇజ్రాయిల్. దీని శాంతి తగ్గి మాట్లాడవలసిందని అమెరికా చెప్పడం న్యాయం. కాని వీనామ్ లో తనకు రష్యా ద్వారా కొంత సౌమ్యమైన వ్యవహారం జరిగితే బాగుండుననే ఉద్దేశ్యంతో తనకీ మాటను అమెరికా చెబుతున్నదని ఇజ్రా యిల్ భావించింది.

వీత్ నాంలో సాలుకు పదిహేనువేల కోట్లరూపాయల ద్రవ్యం ఖర్చవుతున్నది. దీనిని దేశంలోవున్న సిగ్గోనమస్యలను పరిష్కరించడానికి వినియోగించవలెనని సంకల్పం అమెరికావారికి కలిగింది. ఇందుకై రష్యా సాయం వీత్ నాంలో అమెరికా కవసరం.

రష్యా స్థితి అరబ్బీ పీచుల్లో అట్లాగే వున్నది. లోగా రెండుమూడుసార్లు రష్యా గావించిన గంభీర ప్రకటనను వైరించి అవలివారు కర్దుకున్నారు. అందువలన, అరబ్బీలకు తన అండ వున్నదని గట్టిగా ప్రకటించగానే అమెరికా ఇజ్రాయిల్ నాయకులను పిలిచి చల్లబరుస్తుందని రష్యా భావించింది. అట్లా భావించడానికి కావల సినన్ని కారణాలున్నవి. కాని తనకది తీవ్ర సమస్యగా పరిగణించిన ఇజ్రాయిల్ ఎవర్నీ లెక్కచేయలేదు. రష్యా చూస్తూవుండగా అరబ్బులు శృంగభంగం పొందినారు ఇప్పుడిక అరబ్బులనే అదు పులోవుంచి, అమెరికాద్వారా ఇజ్రాయిల్ సీమను దారికి తేవలెనని రష్యా సంకల్పిం చింది. ఇది న్యాయమైనమార్గం. కాని అర బ్బులకు ఇందువల్ల బాధకలిగింది.

ఇంతకూ చెప్పవచ్చిందేమంటే రష్యా-అమెరికాలు సంప్రదిస్తే చైనా తనమా

—కొరవ 10 వ పేజీలో

వారం వారం

దేశ త్రిమూర్తి

మంచి పత్రికలు- మంచి కార్యకర్తలు

నగరజ్యోతి, కళాకేళి! భారత ప్రభు త్వమే నిన్నమనకరించింది! తూములూరి పద్మనాభయ్య, ముత్తరాజు గోపాలరావు, గం. వా., ఇంద్రగంటి సుబ్రహ్మణ్యం గారల కృషివలన నెల్లూరుకు కీర్తితెచ్చిన గోడపత్రిక ప్రోత్సాహాన్ని ప్రథమంలో ప్రజాబంధు సంపాదకులు యన్. వి. ఆచార్యగారు ప్రపంచానికి చాటినారు.

ఏమిటీ వింత? రాజ్యశక్తి కేంద్రాల సమయంలో యీ గోడపత్రిక ఏమిటది? ఒక వంక మహాముందుకు పోవడం, ఇంకొకవంక మరీ వెనక్కా నడక అని హేళనకూడా చేస్తున్నారు.

అట్టిహేళనకు గోడపత్రిక నిర్మాతలు పాత్రులే! స్వయంకృతాపరాధం గనక!

దాహమైనప్పుడు బావి త్రవ్వుకునేవారి గతి యింతే, ఎన్నటికైనా! కాదా?

దేశాన్ని ఏవైపుకు తీసుకపోదలచావో, అవైపువ గూర్చి వివరంగా ప్రజలకు తెల్ప వద్దా? కాపిటలిస్టు పత్రికలద్వారా సోష లిస్టు పథకాలకు ప్రచారం వస్తుందా?

బ్రిటిష్ హయాంలో స్టేట్స్ మన్, టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా, మద్రాస్ మెయిల్ పత్రి కలద్వారా జాతీయోద్యమ ప్రచారం జరి గిందా? అమృతబజార్ పత్రిక, బాం. క్రానికల్, హిందూ-ఆతర్వాత అనేక పత్రి కలు స్వరాజ్య, ఫ్రీ ప్రెస్ జర్నల్, ఇండి యన్ ఎక్స్ ప్రెస్ జాతీయోద్యమ ప్రచా రానికై స్థాపింపబడలేదా?

అట్లే, బ్రిటిష్ హయాం గతించిన తర్వాత దేశంలోని టాటా బిర్లా వగైరాల పలుకుబడికి దేశం వశీకృతమైపోకుండా వుండవలెనంటే నేషనల్ హెరాల్డ్ వంటి పత్రికలు ఎన్నో దేశమంతటా రావలసి వుండెను. రాలేదు. అందువల్ల సోషలిస్టు ధోరణి దెబ్బతిన్నది.

అసలు పత్రిక అనేది ఎవరిచేతుల్లో వుండవలెను? ఇది పెద్దసవాల్. కార్ఖానా నడిపే సామర్థ్యంవేరు, పత్రిక నడిపే తీరువేరు. కాని కార్ఖానాలను నడిపేవారికే పత్రికలు దక్కినవి. పెద్ద ద్రవ్యంభుల విద్రోహకరూపంలో గలవారికే ఇది వశమై పోయినవి. అన్నిపార్టీలు ఈ శక్తులకు

—కొరవ 10 వ పేజీలో

నమోన్నమః!

*** శ్రీ నారపరెడ్డి ***

సోషలిస్టు పరమాత్మా నమోన్నమః
సోషలిస్టు పరంజ్యోతీ నమోన్నమః

భారతీయ మహర్షుల
తపసులిన్నాళ్లకు పండినవి
మాతృకుక్షులనిండా
వెలుగురవ్వలు మండినవి.

నీపేరు తెలుసుకోలేక
నిను చేరుదారి గానలేక
యుగయుగాలుగా తపసులతో
దగావడ్డ తమ్ముళ్ళంమేము.

నీతినియమాల సంకెళ్ళతో
సత్యాహింసల బంధనాలతో
శాంతిసౌభ్రాతృత్వాలతో
బందీలమైయున్న మన జాతంమేము

పెద్దలని బుద్ధులని మర్యాదలని
మహాత్ములని, మానవత్వమని
జాతీయతని, జన్మభూమియని
సంప్రదాయాల్లోఇడ్డ చచ్చుదద్దమ్మలం

హఠాత్తుగా నీవుమమ్ము మేల్కొల్పినప్పుడు
మాయామోహాల మంచుతెరతొలగింది
మాఆత్మలు అంతరాత్మలు
నీకాహుతిచేయమన్న శంఖంమ్రోగింది

నీవు సర్వశక్తివి సర్వాత్మవు
ఆత్మను హతమార్చిన అంతరాత్మవు
అనంతరూపిణివి అధికారవాణివి
నిరంకుశ నియంతృత్వమార్గానుగామివి.

ఒక్కొపాన్ని విద్రోహంతో కూల్చి
అహింసను హింసతో జయించి
సత్యాన్ని అసత్యంతో నిర్జించి
ప్రగతికి బాటలు తీర్చావు

నీ అధికార లోహ కఠోరహస్తాలు
మా జీవితసర్వస్వం స్వీకరించినప్పుడు
ఆస్తులు అంతరాత్మలేమిటి
మాకుమేమే కాకుండాపోతాము

మా మనసులు మమకారాలు త్రుంచి
మా ఆశలు ఆశయాలు తెగద్రెంచి
సర్వసంగ పరిత్యాగంచేయించి
ముక్తిమార్గము చూపించగలవు

కుటుంబాలను కూలద్రోసి
కమ్యూనుల కొట్టాంలో మేతవేసి
ప్రజలమెడపై కాడిగట్టి దున్నించి
భోగభాగ్యాలనుభవించగలవు.

ఒక్క రెప్పపాటులో కలంపోటుతో
పొలంమీద యింటిమీద పంటమీద
ప్రజలకున్న హక్కులన్నీ రద్దుజేసి
జాతినసమాజం నిర్మించగలవు.

నీపేరిట అనంతకోటి మతాలు
ఏది నీదో ఏది నీదికాదో ఎరుగను
ముసోలినీ, హిట్లర్, స్టాలిన్
తలకొకమతాన్ని ఆరాధించారు

రష్యా చైనా వాటి అనుచరములు
అన్నికలసి వేరసి సోషలిస్టుదేశాలంటారు
జాతి సంపదనసులభింతో ముఠాలన్నీ
ప్రజను నీ బలి పశువుల గావిస్తుంటారు

కమ్యూనిజం నాజీయం ఫాసిజం
అన్నీ నీ అవతార విశేషాలంటారు

మావారే అవతారాన్ని ఆవాహనచేస్తారో
మా దేశాన్నెవరికరుణకు శరణమిస్తారో

సత్యాహింసలతో, శాంతిస్వాతంత్ర్యాలతో
అందరికిఆస్తులు పంచమన్నదిగాంధీమత
దారుణమారణ క్రియాకలాపాలతో
అందరిఆస్తులు హరించమన్నది నీమతం.

మాటలతో కోటలుగట్టి
చేతలలో గోతులుత్రవ్వేవారు
సోషలిస్టుమంత్రాలు పఠిస్తున్నారు
దయ్యాలు వేదాలు వల్లిస్తున్నవి.

పరకాయప్రవేశ విద్యాప్రవీణులు
వీరసోషలిస్టులు ''యంగటర్క్స్''
గుత్తపెట్టుబళ్లో చిత్తుజేస్తున్నారు
ప్రజల ఆస్తిహక్కుల రద్దుగావిస్తున్నారు

యంగుటర్కులనే సోషలిస్టు గురుపీఠం
గుత్తపెట్టుబడిదారులందరికీ
సోషలిస్టు పూజాప్రసాదంలాగా
పారిశ్రామిక లైసెన్సుల పందేరంజేశారు

జగజ్జీవనుడి నాయకత్వాన
యంగటర్కులనే ముదురుమనుషులు
పన్నులెగ్గొట్టేవారి దుమ్ముదులుపుతారు
ఉక్కుధరలెక్కుతుంటే నిక్కిచూస్తారు

నీకథలు నీ లనంతాలు
అర్థంజేసుకోలేంవాట్ని
పల్లెటూరివాళ్లం నీకరుణాకటాక్షం
మామీదబరపవద్దని వేడుకుంటున్నాము

సోషలిస్టు పరమాత్మా నమోన్నమః
సోషలిస్టు పరంజ్యోతీ నమోన్నమః

శత్రు శేషం

ఆమె నా మనస్సులో యింకా మెదలుతూనే వుంది. రెండు సంవత్సరాల క్రితం ఆమెను నేను తరచుగా చూస్తూవుండేవాణ్ణి. నేనెవరో ఆమెకు తెలుసు. కాని మేమిద్దరం ఎప్పుడూ మాట్లాడుకోలేదు.

ఆమె అందాలరాశి. ఆమె అందానికి ఆమే గర్వపడేది గుండని ఆమె తెల్లని ముఖం, నవ్వుతున్నప్పుడు సౌందర్యాన్ని విరజిమ్మేది. నవయవ్వనంలోవున్న ఆమె శరీరాన్ని ఆరాధించాలని ఆరాటపడని వారెవరుంటారు?.. కాని, ఆ అందాన్ని స్వీకరించి, ఆరాధించి శాశ్వతంగా నిలుపుకోగల సమర్థత ఎవరికుందా అనిపించేది, ఆమెను చూచినప్పుడల్లా.

కొంతకాలం తర్వాత ఆమె కనుపించలేదు వివాహమై అత్తవారింటికి వెళ్ళింది. కాని ఆమె అందము నాకు దూరంకాలేదు. మధురస్వప్నంలా అప్పుడప్పుడూ నా మనస్సులో కదలాడుతూవుండేది.

రెండుసంవత్సరాల తర్వాత ఒకరోజు ఆమె యింటిమీదుగా వెళ్తూవుంటే ఆమె కనపించింది. ఆమెను చూడగానే ఆనందపడవలసిన నా హృదయం ఆవేదనతో నిండుకుంది... చిగులుకళ్ళతో, వెర్రిచూపులతో అన్నీ కోల్పోయిన వ్యక్తిలా త్రోవతెలీక దీనురాలిలా కూర్చొని వుందామె. ఆమె అందం చిన్నబోయి వుంది, తుఫాను దెబ్బతిన్న మల్లెతోటలా వుందామె. నా మనస్సు ఆవేదనతో నిండి కారణంకోసం అన్వేషణ ప్రారంభించింది.

ఎవరో చెప్పారు. ఆమె తప్పుచేసింది .... చిన్న తప్పు కాదు. పెద్దతప్పు. చెప్పరానితప్పు. చెప్పినా సహించరాని తప్పు చేసిందన్నారు. ఆమెలో స్త్రీత్వం చచ్చిపోయి పశుత్వం కొల్పోయిందన్నారు.

నేను నమ్మలేదు. నేను నమ్మలేకపోయాను... కాని నమ్మాను. నమ్మక తప్పలేదు. నిజంగా ఆమె ఘోరమైన నేరంచేసింది.

ఆమె చేసిననేరం; తన వయస్సులో వున్న తన కుమారుడితో కామతృష్ణ పల్లార్చుకుంది: తన కుమారుడు, అంటే, తన భర్త మొదటిభార్య కుమారుడికి తన శరీరాన్ని అర్పించింది ఒక వెన్నెల రాత్రిలో, ఏకాంతత చల్లని వాతావరణాన్ని లాలించి నిద్రపుచ్చుతున్న సమయంలో, వత్తుగా, పువ్వెత్తుగా రేగుతున్న నవయవ్వనపు వూహాలు, దేహాన్ని రెచ్చగొట్టగా, రెచ్చిపోతున్న ఆమె తాపాన్ని బాపి, సంతృప్తి పరచవలసిన భర్త అసమర్థునిలా గదిలో నిద్రపోతూవుంటే, మంచి వయస్సులో మిసమిసలాడుతున్న యువకుడు, తన కుమారుడే కావొచ్చు. వాయా పంపా చిన్నరించి హృదయతీవ్రతతో ఆమె, ఆ యువకునికి ఆత్మార్పణ చేసుకుంది......

ఎంతపోరా.... ఎంత మధురం... వివాహమై రెండు సంవత్సరాలైనా, భర్తా లింగనంలోని ఆనందం తొలిసారిగా అనాడే ఆమె చవిచూసింది. ఇంతమంది తియ్యదనానికి జీవితంలో నేను శాశ్వతంగా దూరమయ్యానా- అనుకుంది ఆమె. ఎందుకు నన్నిలా దూరంచేశారాలని ఆలోచించింది.

మరుక్షణంలో తాను చేసినపని ఆలోచించుకొని ఆమె బావురుమని ఏడ్చింది... వేరొక క్షణంలో సుఖంకోసం మరలా ప్రాకులాడింది.

తనభర్తకు తెలిస్తే! అనుకుందామె. తెలియకుండా ఎలావుంటుంది...తెలిసింది. ఆమెను దూరంగొట్టాడు. అసమర్థుడు అంతకంటే చెయ్యగలిగిందేముంది? అందాన్ని ఆరాధించి అనుభవించలేనివాడు ఆ అందం దోచుకోపోకూడదు. అలాగాక అందాన్ని హత్యచేసే హంతకుడయ్యాడు.

ఆమెను పుట్టింటికి పంపేశాడు భర్త. ఆమెచేసిన నేరం ఇక్కడా ప్రాకిపోయింది.

కొడుకుతో సంబంధం క్షమించరాని నేరమన్నారు కొందరు. నిజమే. అలాంటి నీచాతి నీచమైనపని చెయ్యటంకంటే ఏ నూతిలోనో దూకిచావకూడదూ, అన్నారు మరికొందరు. అదీ నిజమే. స్త్రీ జాతికే కళంకమన్నారు, ఇంకొందరు. అదీ నిజమే. ఆమెను కాల్చిచంపినా పాపం లేదన్నారు, యింకా కొందరు. ఇలా అందరూ తలాఒకమాట అన్నారు.

శ్రీ గిద్దలూరు గోపాలరావు

ఆమెమీద దూషణ దుమారానికి, తన తండ్రి కోపాగ్నికి ఆమె తట్టుకోలేకపోయింది.

విచారణకర్తలమధ్య, న్యాయవేత్తల ముందు నేరస్తురాలిలా మౌనముద్రవహించిందామె.

పిడుగుపడి కూలిపోయిన సుందర సౌధంవలె వుందామె. చిందరవందరైపోయిన ఆ అందం చిందే శగలు, పొగలు నాలో ఆవేదన రేపాయి. దీని అగాధపు లోతుల్లో ఏదో సత్యంకోసం, న్యాయం ధర్మంకోసం, నామనస్సు పరుగులు తీసింది.

ఆమె నేరం చేసిందా? ఆమె చేసింది నేరమా? ఆమె యింత ఘోరమైన నేరం ఎందుకుచేసింది? ఎందుకు చెయ్యవలసి వచ్చింది?... విలాసంకోసం చేసిందా?

కాదు-

అవసరంకోసం చేసింది. స్త్రీ పురుషులు, ఏ అవసరం తీర్చుకునేందుకు వివాహం చేసుకుంటారో, ఆ అవసరం తన వివాహంవల్ల ఆమెకు తీరలేదు. ఆ అవసరం తీర్చుకోవటం తప్పనిసరిఅవటంవల్ల, ఆ అవసరం తీర్చుకునేందుకు ఏదో ఒకదారి నేరంచెయ్యక తప్పనందువల్ల, యీనేరం చేసిందామె. తన దాంపత్యంలో యీ అవసరం తీరివుంటే యీనేరం చేసేది కాదామె.

అవసరానికి చట్టాలు, శాస్త్రాలు, నీతి నియమాలు అడ్డుకోలవలేవు. అలాంటి కష్టవాస్తవమైన భావన ఆమెను, తన తృష్ణను తీర్చుకునేందుకు పురికొల్పుతుంది.

ఆమెను అందరూ నిందించారు. అందరూ క్షమించరాని నేరంచేసిందని దూషించారు. వీళ్ళంతా అనాడు ఏమైనారు? ఆమె తండ్రి, ఆమెను, అవసత్వాలుడిగిన ఒక వ్యక్తికి, రెండోపెళ్ళికి, అందులోను నలుగురు బిడ్డల తండ్రికిచ్చి వివాహం చేస్తున్నప్పుడు, వీరంతా ఎక్కడున్నారు? అనాడు ఆ అన్యాయాన్ని ఎందుకు వారించలేకపోయ్యారు? అనాడు లేని నోరు వీళ్ళకు యీనాడెలావచ్చింది. అనాడు కనపించని ఘోరం యీనాడు ఎలా కనపించింది వీళ్ళకు.

ఆమె స్త్రీ జాతికే కళంకమాపాదించిందన్నారు. నిజానికి స్త్రీ జాతికి కళంకమాపాదించింది ఆమెకాదు వీళ్ళు.. ఈనాడు ఆమె తప్పును ఎలుగెత్తి అరచేవాళ్ళు అనాడు ఆమె వివాహం ఒక ముసలివానితో జరగనివ్వకుండా వుంటే, యీనాడు యీ ఘోరం జరిగివుండేదికాదు. వీళ్ళకి స్త్రీని గౌరవించటం తెలియదు.

ఆమె తండ్రి మధ్యరకం కుటుంబీకుడు. ఆమె వివాహానికి వరకట్నం పిశాచి అడ్డుతగిలింది. యువకులెవ్వరూ, కట్నం లేకుండా వివాహం చేసుకునేందుకు ముందుకురాలేదు. డబ్బుకిచ్చిన విలువ, గౌరవము, 'స్త్రీ'కి యివ్వలేదు, మన నాగరికయువకులు. అందువల్ల, తన తలమీద భారం దించుకునేందుకు ఆమె తండ్రి ఆమెను, నలుగురు బిడ్డల తండ్రికిచ్చి పెళ్ళి జరిపించాలనుకున్నాడు. ఆ ముసలి పెండ్లికొడుకు కట్నం అడగలేదు.

ఆమె పెండ్లి విషయం తెలియగానే ఆశ్చర్యపోయాను. ఆమెమీద నాకెన్నో ఆశలుండేవి. ఆమెనవ్వులు, ఆ నవ్వుల వెనుక తలలోని పువ్వులు, ఆమె తెల్లని ముదురు, నల్లని కురులు, ఆ కళ్ళలో నీడలు- వానిగా చేసుకోవాలనుకునేవాణ్ణి.

నేరుగా ఆమె తండ్రి దగ్గరకు వెళ్లాను. వరకట్నం లేకుండా నేను ఆమెను వివాహం చేసుకుంటానని చెప్పాను. కులగోత్రాలు అడ్డువచ్చాయి. తన కులంలో తప్ప వేరే కులంలో తన కూతురుకు వివాహం చెయ్యనని ఆమెతండ్రి మొండిపట్టు పట్టాడు. ఆమె తండ్రి మాట కాదనలేకపోయింది. ఆమెకు యిష్టం లేకపోయినా, ఆమెను నిర్బంధంగా ఆ వయసుమళ్ళినవానికిచ్చి వివాహం చేశారు. తన కూతురు ఒక స్త్రీ- అని. ఆ స్త్రీ జీవితాన్ని, భవిష్యత్తును, సుఖసౌఖ్యాలను మంటగలుపుతున్నానని అతను ఆలోచించలేదు.

ఆమెను వివాహం చేసుకున్న వ్యక్తికి తన విషయం తనకు పూర్తిగా తెలుసు. తన అవసత్వాలుడిగినవని తెలుసు. తెలిసి తెలిసి, ఒక నవయవ్వనిని రెండోపెండ్లి చేసుకున్నాడు. ఆమె వయస్సుగల, ఆమెలాగే నవయవ్వనంలోవున్న, చెట్టంత కుమారుడు యింట్లో వున్నాడు. అయినా ఆమెను అతను వివాహం చేసుకున్నాడు. తన వంటయింట్లో ఒకయంత్రం కావలసి ఆమెను వివాహం చేసుకున్నాడు. స్త్రీజాతికి అత్యాచారం చేశానని, అన్యాయం చేశానని అతను ఏకొంచెంకూడా బాధపడలేదు.

విధవా వివాహం అవసరమని సంఘసంస్కర్తలు ఘోషించింది ఎందుకు? ఆ విధంగా చట్టాలు చేసిందెందుకు? విధవలకు వివాహం చెయ్యకుండా వుండటం, ఒక నవయవ్వనిని అవసత్వాలుడిగినతనికిచ్చి వివాహం చెయ్యటం రెండూ ఒకటేగా!

ఆమె తండ్రి ఆమెను ఒక వయసుమళ్ళినతనికిచ్చి వివాహం చేసినా, ఒక వయసుమీరినతను తనను వివాహం చేసుకున్నా, ఆమె తన తండ్రినిగాని, భర్తను గాని కోపగించుకోలేదు. కనీసం వారిని నిందలనీ, దుర్మార్గులనికూడా అనలేదు.

— కొరవ 8 వ పేజీలో

శ్రీకాకుళంలో నక్సలైట్లు—4

వెలుగులోకొచ్చిన గిరిజన సమస్యలు

కనువిప్పుపొందిన ప్రభుత్వం చేయ సంకల్పించిన కృషి!

(గతసంచిక తరువాయి)

శ్రీకాకుళంలో నక్సలైట్ విప్లవ తిరుగుబాటు వుద్యమం, హింసాకాండ కొంత వరకు తగ్గుముఖంపట్టిందనే అనాలి. ఏదో పెద్ద ఆశలతో ప్రారంభమైన ఈ విప్లవం కడకు నీటుగారిపోయింది. వాళ్ళనేనుకున్న అంచనాలు తల్లక్రిందులైనాయి. ఉద్యమ నాయకుల్లో చాలమంది పోలీసులవశమైపోయారు; వాళ్ళలో వాళ్ళకి అనేక చీలికలువచ్చాయి; మొత్తంమీద వెనుకంజ వేశారు. కొన్నినెలలపాటు శ్రీకాకుళం ఏజన్సీప్రాంతం పోలీసులు-నక్సలైట్లమధ్య నలిగిపోయింది.

మొత్తంపై నక్సలైట్ వుద్యమంవల్ల జరిగిన నష్టంమాట అటుంచి, జరిగిన మేల్లా ఒక్కటే. వీళ్ళవుద్యమంవల్ల అక్కడి గిరిజనుల సమస్యలు వెలుగులోకొచ్చాయి; వాళ్ళసమస్యల పరిష్కారానికి ప్రభుత్వం కొత్తగా నడుంకట్టక తప్పలేదు.

అక్కడి గిరిజనుల ఆర్థికపరిస్థితులు మెరుగుపర్చేందుకు ప్రభుత్వం యిప్పుడైనా ముందుకు రాకతప్పలేదు. ఇంతకాలం ఈ దేశంలో ఇట్లాంటి ప్రదేశాలనేవి వున్నాయనికానీ, ఈ ప్రాంతాల్లో అసలేవారు కొండగు మానవరూపాల్లో నివసిస్తున్నారనికానీ గుర్తింపుకూడా లేకుండావుండిన మన పరిపాలనావ్యవస్థకు యిప్పుడైనా కనువిప్పుకలిగింది కలగక తప్పలేదు.

శ్రీకాకుళం జిల్లా కలెక్టరు చెప్పుకున్నారు - గతంలో ఈ ప్రాంతాలు పూర్తిగా నిరాదరింపబడ్డాయనీ; దశాబ్దాల తరబడి యిక్కడి గిరిజనులు మైదాన ప్రాంతాల కంట్రాక్టర్లచేత, వ్యాపారస్తుల చేత, భూస్వాములచేత దోపిడీచేయబడ్డారనీ; వీళ్లు యింతకాలం నాగరికతకు దూరమైన అజ్ఞానాంధకారంలోనే బ్రతికారనీ; ఈ స్వాతంత్ర్యానంతరం వాళ్ల జీవితవిధానంలో, వాళ్ళ బ్రతుకుబాటలో చెప్పుకోదగిన మార్పులేనేవీ యేర్పడలేదనీ అంగీకరించవల్సి వుంటుంది.

మొట్టమొదటగా ప్రభుత్వం చేయవల్సిన పని- ఈ ఏజన్సీ ప్రాంతాల్లోని మొత్తం భూములను తిరిగి వళ్ళీ గిరిజనులకే యిప్పించేటట్లు చూడవల్సివుందని శ్రీకాకుళం జిల్లా యువకలెక్టరు అంటారు. ఇందుకుగాను ప్రత్యేకంగా ఒక డిప్యూటీ కలెక్టరు నియమింపబడ్డారుకానీ ఇందుకు సంబంధించిన పనులు చాలా నత్తనడకనగానీ కొనసాగవు, ఎన్నో చట్టసంబంధమైన చిక్కులు సహజంగా ఎదురవుతాయి.

ఎల్విన్ పేటలో వున్న ఈ స్పెషల్ డిప్యూటీ కలెక్టరు కార్యాలయాధికారి అంటారుగదా- ఈ ఏజన్సీ ప్రాంతాల్లో భూముల సర్వేగానీ, సెటిల్‌మెంటుగానీ ఇంతవరకూ జరగనేలేదట. పార్వతీపురం ఏజన్సీ ప్రాంతంలో వున్న 270 గ్రామాలలో యింతవరకు 67 గ్రామాల్లోగానీ సర్వే కార్యకలాపాలు పూర్తిగాలేదు. ఈ గొడవతో కాటు, ఇక్కడి గిరిజన ప్రాంతాల్లో గిరిజనేతరుల చేతుల్లో వున్న భూముల వ్యవహారాలుకూడా పరిశీలన చేయవల్సివుంటుంది. (ఇంతవరకు గిరిజనులకు 210 ఎకరాలు మాత్రమే తిరిగి స్వాధీనం చేయబడ్డవట) ఇక్కడా ఎన్నో పరిపాలనా సంబంధమైన చిక్కులు ఎదురవుతున్నాయి. ఈ గిరిజనేతరులను క్రమంగా ఏజన్సీభూములనుండి ఖాళీ చేయించే విషయంతోపాటు భూములేని గిరిజనులకు బంజర్లు పంపకంకూడా సాగుతున్నది. ఇంతవరకు 7 వేల ఎకరాలు దాకా పంపకం అయినట్లున్నది. ఇచ్చిన భూముల్ని దున్నుకునేందుకు 600 జతల ఎద్దులనుగూడా పంచారట ఏదో ఇట్లాంటి కృషి కొంత జరుగుతున్నది.

ఈ గిరిజనుల భూసమస్యతోపాటు వీళ్లను జలగలవంటి వడ్డీవ్యాపారస్తుల బారినుండి కాపాడేకృషికూడా ప్రభుత్వం గట్టిగాపట్టుకున్నది. 1960 లో ప్రాకాశపనం ప్రవేశపెట్టబడింది. ఈ చట్టంక్రింద- వడ్డీ వ్యాపారస్తులందరూ ముందుగా లైసెన్సులు తీసుకోందే అప్పునవ్వటియ్యడానికి లేదన్నారు. దురదృష్టవశాత్తు, దేశంలో అనేక చట్టాలకు పట్టినగతే దీనికి పట్టింది, పెద్దపెద్ద వడ్డీరేట్లకు ముందు గిరిజనులకు అప్పునవ్వులిచ్చి కడకు వాళ్ల సర్వస్వాన్ని దోచుకోవడమనేది సర్వసామాన్యమైపోయింది. ప్రస్తుతం ప్రభుత్వం పాకలకులకో చిస్తున్నది- ఈ ఏజన్సీ ప్రాంతంలో ప్రయివేటు వడ్డీ వ్యాపారస్తులపై పూర్తి నిషేధం విధించాలనుకుంటున్నది. అయితే ఇందుకు ప్రత్యామ్నాయంగా న్యాయమైన వడ్డీరేట్లకు గిరిజనులకు ఋణాలు లభించే సౌకర్య పద్ధతులు ప్రవేశపెట్టేతప్ప ఇదీ నిరుపయోగం అవకతప్పదు.

'క్రైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా' కథనం

అయితే ఇందుకు రెడీమేడ్‌గా ఒక ఏర్పాటు లేకపోలేదు. 'ఆంధ్రప్రదేశ్ షెడ్యూల్డ్ ట్రయిబ్స్ కోఆపరేటివ్ ఫైనాన్స్ అండ్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్' అనే సంస్థ ఒకటి కొంతకాలంగా ఈ ప్రాంతంలో పనిచేస్తున్నది. ఈ సంస్థమండి గిరిజనులకు స్వల్పకాలిక, దీర్ఘకాలిక ఋణాలు అందేందుకు తగిన నిధులు కేటాయించాలి; నేషనలైజ్ అయిన బ్యాంకుల్లో కనీసం పాకదానిచేతనైనా ఈ గిరిజనుల ఋణసమస్యలను పరిష్కరించేందుకు ప్రయోగాత్మకమైన పథకాలు ప్రవేశపెట్టించాలి.

ఈ కార్పొరేషన్ పదేళ్ళ క్రితం, 1957 లో అవతరించింది; కొంతకుకొంత ఇది నత్తనడపే జరుపుతున్నది. గిరిజనులనుండి వివిధరకాల అటవి సరకులను న్యాయమైన ధరలకు కొనుక జరిపిచేసి, వాళ్ళ నిత్యావసర వస్తువులు బియ్యం, చక్కెర, వుప్పు పప్పులవంటివి మార్కెటు ధరలకంటె కాస్త తక్కువకే అమ్ముతున్నది. ఈ కార్పొరేషన్ అమలుపరిచేసే వ్యక్తులందరిలో అని చెప్పలేముగానీ కొందరిలోనైనా సేవాభావం కనపడుతుంది. కొన్ని కొన్ని విషయాల్లో ఇది ముందుకు పోలేకపోతున్నా మొత్తంమీద- ఈ కార్పొరేషన్ గిరిజనుల ఆర్థికపరిస్థితిని మెరుగుపర్చేందుకు తోడ్పడగల్గుతున్నది. ఏజన్సీ ఏరియాలోని వివిధప్రాంతాలతో ఇది వాణిజ్య సంబంధాలను ఏర్పర్చుకున్నది. వాళ్లల్లో కొంత నమ్మకాన్ని ఏర్పర్చగల్గింది. ఇది కేవలం వాణిజ్యపరమైన సంస్థగానే

కొరవ 8 వ పేజీలో

⊕ కావలి మునిసిపల్ ఛైర్మెన్, వైస్ ఛైర్మెన్ రాజీనామాల ప్రహసనం-వివాదకారణం-మీటింగుస్థలం!
⊕ దోపిడికి గురైన ఈదర హెడ్మాస్టరు
⊕ పేరు పోగొట్టుకోకుండా కాపాడుకుంటున్న కప్పరాళ్లతిప్ప!
⊕ కురుగొండ కరెంటుబాధలు-చీకట్లో గడచిపోయిన సంక్రాంతి
⊕ మోపాడు రిజర్వాయరు ఒక్క కలెక్టరు అజమాయిషీక్రిందనే వుండాలె!
⊕ కె. బిట్రగుంట చెరువు-రైతుల విజ్ఞప్తి
⊕ అమ్మవారితోపువద్ద బిడ్డ దుర్మరణం

కావలి మునిసిపాలిటీ

వరదా లేదు, కావలి మునిసిపల్ వెనుకబడలేదు. వర్గ రాజకీయ సంఘర్షణా సంపుంలో తనకూ సముచిత స్థానమున్నదని చాటింది! పూర్వం అభివృద్ధికార్యాల్లో పోటీలుండేవి; మందికోసం స్పర్ధలుండేవి; తిట్టుకున్నా, తన్నుకున్నా మందికోసమే జరిగేవి. ఇప్పుడు పదవులకు, వ్యక్తిగతమైన పట్టింపులకు పోట్లాడుకోవడంతప్ప, మరోటనిలేదు ప్రజాప్రతినిధులకు. లోకమంతా ఒకరకంగావుంటే, కావలి మునిసిపల్ కౌన్సిల్ మాత్రం ఇంకో విధంగా ఎట్లా వుండగలుగుతుంది? అందుకే 16 తేది మునిసిపల్ ఆఫీసు ఒక చిన్న రణరంగమైంది.

జరిగిన వృత్తాంతమిది: 16 తేది మునిసిపల్ ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీ మీటింగు. మీటింగును తనరూములో ఏర్పాటుచేశాడు ఛైర్మెన్. కాని అది మీటింగుహాల్లో జరగాలని వైస్‌ఛైర్మెన్ చక్కా సత్యనారాయణ, శేఖరెడ్డి రామకోటారెడ్డి, వేల్పుల నాగేశం గారలు పట్టుపట్టారు. ఇద్దరూ పట్టు సడలించలేదు. ఎక్కడో మూల జరపాల్సిన అవసరమేంది అని నాగేశం కాబోలు అన్నాడు. నేను జరిపేదిక్కడే, వస్తేరాండి లేకుంటే పోండి అని ఛైర్మెన్ జవాబు చెప్పాడు. దాంతో నువ్వెంతంటే నువ్వెంత అనే మాటలతో వాతావరణం వుద్రిక్తమైంది. మూగినజనంలో కొందరు యువకులు కలియబడ్డారు. మధ్యవర్తులు సర్దుబాటు చేశారు. ఇంతలో ఛైర్మెన్ గారు రూములోనుండి బయటికివచ్చి అందరం రాజీనామాలిచ్చి బలాబలాలు తేల్చుకుందాం అన్నాడు. వైస్‌ఛైర్మెన్ సత్యనారాయణ సిద్ధమేనన్నాడు. వక్ఫ్ ఛైర్మెన్ వైస్ ఛైర్మెన్‌ను వుద్దేశించి మనిద్దరం రాజీనామా యిచ్చి గట్టి పట్టు తేల్చుకుందాం అన్నాడు. సత్యనారాయణ అందుకూ సైఅన్నాడు. ఇద్దరూ గబగబ మీటింగుహాల్లోకి వెళ్లి చెరొకరుగ్గర కుర్చొని చెరొకకాగితం తీసుకొని రాజీనామాలు గోకేశారు. కాని వాటిని దాఖలు చేయలేదు; తమ జేబుల్లోనే దాచుకున్నారు. అవి ఈనాటికీ వారి జేబుల్లోనే నలిగిపోతున్నాయి. ఈ ప్రహసనం చాల బాగుంది అని ప్రజలు సంతోషించారు. ఇదీ సంగతి!

ఇద్దరూ మంత్రి బెందురామానాయుడియులేకాబట్టి, నాయుడుగారు రాజీచర్చలు జరిపారు. చర్చల్లో ఛైర్మెన్, బింజమూరు సమితి ప్రెసిడెంటు కొండవనాయుడు, కావలి సిండికేటీయుడు యానాదిరెడ్డి పాల్గొన్నట్టున్నది. చర్చల పర్యవసానం మనకు తెలియదుకాని బి. రామమూర్తి గారు ఛైర్మెన్‌గా, చక్కా సత్యనారాయణ గారు వైస్‌ఛైర్మెన్‌గా కొనసాగుతున్నారు. రాజీనామాపత్రాలను ఇద్దరూ చించిపారేసింది లేనిదీకూడా తెలియలేదు. ఇదిట్లా వుంటే-వచ్చేది ఎండాకాలము, త్రాగడానికి నీళ్ళదొరకవు. వీళ్ల కోపతాపాలను చల్లార్చడానికి నీళ్ళెక్కడనుండి తేవాలని సామాన్యపౌరుడు సందిగ్ధంలో పడివున్నాడు!

—ఓ. వి.

—కొరవ 11 వ పేజీలో

ఉదయగిరితాలూకా నక్సలైట్ రాజీనామా

జిల్లా ప్రముఖ నక్సలైట్లలో ఒకరైన ఉదయగిరితాలూకా చుంచులూరువాసి శ్రీ ముక్కు-శంకరయ్య ఆపార్టీకి రాజీనామా యిచ్చి, నకలును పోలిస్‌కుకూడ పంపాడట. మీదోపిడీ హింసాకాండ నాకు గిట్టదు అని శంకరయ్య తన రాజీనామాపత్రంలో వ్రాశాడట. శంకరయ్య ఇప్పటిదాకా అండర్ గ్రౌండులో వుండినవ్యక్తే!

ఇది దృక్పథంలో మార్పు వచ్చి చేసిన రాజీనామా, లేక శ్రీకాకుళం హత్యలనుచూచి భయపడి చేసిందో ఇప్పుడే తెలియదు.

కోట సమితి మేళా
సినీ నటీ నట విట కవి గాయకులతో సచివోత్తములతో సత్రయాగంలా సాగింది

కోట పంచాయతి సమితి సప్తమ సమ్మేళన సత్రయాగం 20 నుండి 28 వరకు అవిచ్ఛిన్నంగా జరిగిపోయింది.

ఈ నవాహ్నిక మహాయజ్ఞానికి శ్రీ నల్లపరెడ్డి సోదరులు యజమానులైతే— అధికారులు-అనధికారులు ఎందరో అధ్వర్యులుగా, హోతలుగా, వుద్గాతలుగా వ్యవహరించి మేళా మహోత్సవాల మంగళ పరిసమాప్తికి తోడ్పడినారు.

కోట హైస్కూలు మైదానంలో సభారంగం, వ్యవసాయ పారిశ్రామిక మత్స్య స్త్రీ జనాభ్యుదయ కుటుంబ నియంత్రణ విద్యాసస్త్వాది ప్రదర్శనశాలలు ఏర్పాటు చేయబడినవి. మంత్రి మాణిక్యములు— ఉద్యోగులు, సమితి అధ్యక్షులు, సర్పంచులు, పౌరప్రముఖులు మేళాకు విందు తనాన్ని సమకూర్చారు.

సినీవర్యులు శ్రీ బి. ఎన్. రెడ్డి, సి. యస్ రావు, పేకేటి - సంగీత దర్శకులు శ్రీ పెండ్యాల - నటులు పద్మశ్రీ యన్. టి రామారావు, టి. యల్. కాంతారావు, గుమ్మడి, చిక్కాలనేని, రామకృష్ణ, చంద్రమోహన్, రావికొండలరావు, సత్యనారాయణ, శ్రీమతి సావిత్రి, రాజసులోచన, సురేఖాదులు, సినీకవయితలు శ్రీ ఆరుద్ర, పాలగుమ్మి పద్మరాజు, సహజకవి ఎం. ఎస్. రెడ్డి - కవులు శ్రీ శివారెడ్డి, జంధ్యాల నాగరాజు, పుదివర్తి కొండమాచార్య వ్యాఖ్యాతలు మహోత్సవాలలో పాల్గొని వువన్యసించారు.

మంత్రివర్యులు శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి, పి. తిమ్మారెడ్డి, ఎం. ఎస్. లక్ష్మీనరసయ్య, బి. సి. వెంకన్నగార్లు మాట్లాడారు.

ఈ నవరాత్ర కార్యక్రమాలు నెల్లూరు పురపాలక సంఘాధ్యక్షులు శ్రీ ఆనం వెంకటరెడ్డి, పద్మశ్రీ నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డి గూడూరు పురపాలక సంఘ ఉపాధ్యక్షులు సిద్దారెడ్డి వెంకట్రామిరెడ్డి సిద్దారెడ్డి వెంకటకృష్ణారెడ్డి, ఎం. ఎల్. సి., బెజవాడ పాపిరెడ్డి ఎం. ఎల్. ఎ., జిల్లా పరిషదధ్యక్షులు నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి, పసుపులేటి సిద్దయ్యనాయుడుగార్ల అధ్యక్షతన చక్కగా సాగిపోయినవి.

సభానంతరం ప్రతిరోజూ నాటికలు, విచిత్రవేషధారణ, గాత్రవాద్య సంగీతాలు, ఏకపాత్రాభినయాలు, పాఠశాలల గ్రామస్మారక సాంస్కృతిక పోటీలు నిర్వహింపబడ్డాయి.

కుటుంబనియంత్రణ, వ్యవసాయ పశుగణాభివృద్ధి రంగాలలో జరుగుచున్న కృషిని ఫిల్ము ప్రదర్శనలద్వారా చూపించారు. పౌరసంబంధ సమాచార టూరిస్టు శాఖవారు నెల్లూరుజిల్లాలోని పుణ్యక్షేత్రాలను ప్రదర్శించారు. కొత్తపాడు స్త్రీ జనాభ్యుదయ శాఖవారి కుట్టుపనుల కేంద్రము, కోట ప్రాథమిక పాఠశాలల విద్యార్థుల ప్రదర్శన కేంద్రము వగైరాలు ఆకర్షణీయంగానే వున్నవి.

సమితి అధ్యక్షులు శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి ఆహూతులైన పెద్దలకు, ప్రేక్షకులకు స్వాగతం చెబుతూ - మనం మంత్రులను, అధికారులను, కళాకారులను రప్పిస్తున్నాము సాంస్కృతిక పోటీలు నిర్వహిస్తున్నాము. వ్యవసాయ పశుపారిశ్రామిక ప్రదర్శనశాలలు ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. వ్యవహారాలన్ని ఒక్క కోట సమితికేకాక సమితిలో సాధించిన ప్రగతిని సమీక్ష చేసుకోడానికే ఈ తతంగమంతా-అన్నారు.

మన సాధక బాధకాలు చెప్పుకుని సహకార సానుభూతులు పొందుటకు అమాత్యులను, అధికారులను ఆహ్వానించాము. గ్రామీణులలో నిగూఢంగా అణగియున్న శక్తిని వెలికితీసి వారిలో ఒక నవచైతన్యం కలిగించడానికి సాంస్కృతిక

పాఠశాలలు వార్షికోత్సవాలు జరుపుకుంటున్నట్లు సమితిలో 1962 నుండి మేళాలు జరిపిస్తున్నాడు

పోటీలు కల్పించుకున్నాం. రైతాంగంలో ఒక పోటీ దృక్పథమేర్పరచి వారు శిక్షణ పొంది వుపయోగించడానికే అన్ని రంగాలలో ప్రదర్శనశాల లేర్పాటుచేసుకున్నాము-అన్నారు

సమ్మేళనను పౌరసరఫరాల శాఖా మంత్రి శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి ప్రారంభిస్తూ- కోట వాకాడు ప్రాంతాలలో వేలాది హరిజనులు దీనావస్థలో వున్నారని శ్రీ శ్రీనివాసులురెడ్డి అకుంఠిత నిర్విరామకృషితో హరిజన కుటుంబాలకు భూములు ఇండ్లస్థలాలు లభించాయని కోట సమితిలో హరిజన సర్పంచులు వుండడం విశేషమని అన్నారు.

సాంస్కృతిక పోటీలను ప్రారంభిస్తూ శ్రీ బి. ఎన్. రెడ్డి సమ్మేళనం కేవల రాజకీయ సాంఘిక విషయాలకేగాక కళలకుగూడా సముచిత స్థానమీయడం సంతోషదాయకమంటూ నాటకకళ రూపుమాసి పోకుండా ఆదరణీయులు రంగస్థలాలు నిర్మించేందుకు నాయకులు కృషిచేయాలని కోరారు.

పరిషదధ్యక్షులు శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి వువన్యసిస్తూ పాఠశాలలు వార్షికోత్సవాలు జరుపుకుంటున్నట్లు కోటసమితి 62 నుండి మేళాలు జరుపుకుంటున్నదని, గ్రాంటుకొరత కరువుపనులబిల్లులు బకాయిలు ప్రభుత్వం చెల్లించకుండావుండడం శోచనీయమని అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు కుంటుపడుతున్నాయని అన్నారు. "మన పరిపత్తు యాజమాన్యంలో ఆయుర్వేద మందుల తయారి కేంద్రంవుంది - దీనివల్ల చాల

—కొరవ 11 వ పేజీలో

ఎవరిక్కావాలి సాంస్కృతికాలు?

చిత్రకళ- సంగీతం- పుస్తక ప్రచురణ- వగైరా విషయాలు

ఇప్పుడు నేను చెప్పబోయేది ప్రధానంగా సాంస్కృతిక విషయాలు కాబట్టి, ఎక్కడ ప్రారంభించినా పాకచేకాబట్టి ఎక్కడో పాకచోట ప్రారంభిస్తాను. శిశుర్వేత్తి పశుర్వేత్తి గానరసం ఫణిః అన్నారు గాబట్టి ముందుగా సంగీతవిషయమే తీసుకుందాం.

మొన్న 27 తేది తంజావూరు తిరువైయ్యార్‌లో త్యాగరాజ ఆరాధనోత్సవంలో కర్నాటక సంగీతవిద్వాంసులు, సంగీతప్రియులంతాచేరి అద్భుతంగా నోత్సవం చేసినట్లుగా- నెల్లూర్లో టౌనుహాలులో వున్న సాంస్కృతిక స్థానమైన టౌన్‌హాల్ లైబ్రరీ మిద్దెపైన ఆరోజు సాయంత్రం స్థానిక సంగీతప్రియులు కొందరు చేరి త్యాగరాజ నాదోపాసనలో నిమగ్నమైనారు.

ఏమిటో త్యాగరాజు తెలుగువాడని చెప్పుకుని మనం సంతృప్తిపడడమేగాని, ఎక్కడో అమెరికానుండి వచ్చిన హిగ్గిన్స్ స్వచ్ఛమైన తెలుగులో త్యాగరాజకీర్తన పాడంగాలేంది, ఈ తెలుగుగడ్డమీద త్యాగరాజకీర్తనలు పాడేగొంతే రానురాను కరవైపోతున్నది. తెలుగువాళ్లు మర్చిపోయిన త్యాగరాజును తమిళసోదరులు స్వంతం చేసుకున్నారు. పోనిండి ఎవరినో వాళ్లో త్యాగరాజ నిత్యస్మరణీయుడైవున్నాడు.

మొన్నిమధ్యనే ఢిల్లీ ఆకాశవాణికేంద్రం వారు చేసిన పనకార్యం చూడండి: ఆ రోజు పాక త్యాగరాజకృతిని ప్రసారం చేసి, అఖిరనైపోయినతర్వాత హిందీలో ఆ అనౌన్సర్ మహాశయుడు చెప్పినవాక్యం అర్థం యిది-'ఇప్పుడు మీరువిన్న తమిళ కృతి అనంతరం పాక కన్నడగీతం విన బోతున్నారు.' చారా! త్యాగరాజుగారికృతి తమిళకృతి అయిపోయిందా? త్యాగరాజు తమిళుడైపోయాడా? అయినా త్యాగరాజకృతుల భాషనుగురించి అమాత్రం పరిజ్ఞానం కల్గివుందన్నమాట ఢిల్లీ రేడియో కేంద్రం. ఈ 'తోక'లని తెలుగువారు నవ్వుకొంటువుంటారు!

ఇంతకూ అసలువిషయం మరచాను. నెల్లూరు ట్రయినింగ్‌కాలేజి లెక్చరరు శ్రీ ఇలపావులూరి కామేశ్వరరావుగారి అధ్యక్షాన కొందరు సంగీతోత్సాహికులు సమావేశమై దాదాపు 1½ గంటసేపు త్యాగరాజ కృతులు పాడారు. వొర్ల కాన్వెంట్ కాలేజి సంగీతం-హిందీ లెక్చరర్లు శ్రీమతి జానకి, సుగుణాదులు; కొందరు విద్యార్థినులు డి. పార్వతి, లక్ష్మి, బాలా త్రిపురసుందరి; దర్శి రంగయ్యగారి కుమార్తెలు ఉమారాణి, జ్యోతి; ఆంధ్రప్రభ నెల్లూరు విలేకరు శ్రీ. కె. ఎం. బి. కృష్ణ

—కొరవ 8 వ పేజీలో

నెల్లూరు ముచ్చట్లు
విమర్శకుడు

జిల్లా చిన్నబోయింది

నెల్లూరుజిల్లా చిన్నబోయింది. రెండు ముక్కలైంది. కొత్త ఒంగోలుజిల్లా రేపు ఫిబ్రవరి 2 తేది అవతరించనున్నది. కందుకూరు డివిజను పూర్తిగా అటుపోయింది. నాలుగు తాలూకాలు దర్శి, పొదిలి, కనిగిరి, కందుకూరు తాలూకాలు పూర్తిగా ఒంగోలు జిల్లాకు పోయాయి. ఇంతకాలం నెల్లూరుగా, నెల్లూరుజిల్లాగా, నెల్లూరు పరిపాలనా క్షేత్రంకింద వుంటుండిన యీ ప్రాంతాలు ఇప్పుడు చీలిపోతున్నాయి.

ఇంతకాలం నెల్లూరుజిల్లా సంపన్న మండలమని ఇందులో పై నాలుగు తాలూకాలూ వెనుకబడ్డంగా పేర్కొనబడుతూ వుండినాయి. పోనీండి ఇకమీదట కొత్త జిల్లాలోనైనా అవి ముందుబడ్డ తాలూకాలుగా పరిగణనలోకి రాగలవని ఆశిద్దాం.

కందుకూరు డివిజన్లోని మొత్తం నాలుగు తాలూకాలు, 25 ఫిర్కాలు, 6 సమితులు, 650 రెవెన్యూ గ్రామాలు, 400 పైచిలుకు పంచాయతీలు ఇవన్నీ రేపు 2 తేది నాటి కొత్తజిల్లాకి పోతున్నాయి. ఆ తాలూకాల్లో ఇప్పుడు పనిచేసే ప్రభుత్వోద్యోగులు, హైస్కూళ్ల టీచర్లు- వీళ్ల దారి సమస్య. అప్షన్‌మీద వీళ్ల బదిలీలు, మార్పులు వుంటాయనే ఆశిస్తాము. కలెక్టరాఫీసులో ఆయా తాలూకాలకు సంబంధించిన ఫైళ్లన్నీ వేరేగా కట్టగట్టే కార్యక్రమం కొనసాగుతున్నది.

ఇక జిల్లా రాజకీయాలు—ఇద్దరు మంత్రుల్లో పాకమంత్రిగారు కొత్తజిల్లాకు బదిలీ అవుతున్నారు. ఆయనతోబాటు నలుగురు ఎమ్మెల్యేలు, 1 ఎమ్మెల్సీ, సమితి రాజులుకూడా అటుపోతున్నారు. ఎంత లేదన్నా వీళ్లపోకతో జిల్లా రాజకీయాల నిండుదనం కొంతపోతుంది.

రేపు 31 తేది జరగబోయే జి.ప. సమావేశమే బహుశా ఆఖరుదిగా వచ్చు. 'గుడ్ బై' చెప్పుకుందాం. రాబోయే నాగార్జునసాగర్ కాల్వలక్రింద రాబోయే పంటన్నులుగా నిజారుగా నిర్మాణ ఆశీర్వదిద్దాం.

అపీ – యిపీ

● ఉత్తరప్రదేశ్ గవర్నరు డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు రేపు 1 తేది జి. టి. లో నెల్లూరు వచ్చి, 4 తేది వెళ్తారు.

1 తేది సాయంత్రం వెన్నెలకంటి రామయ్యగారి గాంధీ నగర్, బెజవాడ చంద్రశేఖరరెడ్డి యానాది కాలనీలకు విద్యుత్ ప్రారంభోత్సవం. మెడికల్ యూనిట్ ఏర్పాటు, స్టేట్‌బ్యాంకు లోన్ల పంపక కార్యక్రమాల్లో పాల్గొంటున్నారు.

● తారకేశ్వరీ సిన్హాగారు నెల్లూరుకు యిప్పట్లో రావడంలేదు.

ఇందిరమ్మ నెల్లూరు పర్యటన ఫిబ్రవరిలోగానీ, ఏప్రిల్లోగానీ వుంటుందట. ఇంకా డెఫినెట్‌గా తెలియడంలేదు. ఓ యబ్బ ఈలోగా ఎన్నిమార్పులోగదా!

● ఫాక్ట్ అంటే వాస్తవమే కాదు, తిరువాన్కూరు ఫెర్టిలైజర్స్‌వారి రీజనల్ ఆఫీసులో నెల్లూరులో ప్రారంభించారు.

అడిషనల్ జిల్లాజడ్జిగా ప్రమోషన్ పొంది కడపలో నియమింపబడిన నెల్లూరీయుడు శ్రీ కె. కె. నారాయణరావు

● కావలి విశ్వోదయలో ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారి అధ్యక్షతన మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్య, ఏర్ల వెంకటేశ్వరరావు, సంజీవదేవ్, దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రిగార్లకి సన్మాన పరంపరలున్నాయి రేపు 1 తేది.

● ఓబిలి అబ్బాయ్‌రెడ్డి నక్సలైట్‌గా అరెస్టయి, యిటీవలనే విడుదలై మళ్లీ అరెస్టయినారట ఇంకా ఏం నక్సలైట్?

● వి. ఆర్. కాలేజి రిటైర్డ్ లెక్చరరు శ్రీమాన్ నేటూరు రామదాసయ్యంగార్‌గారి వృద్ధపత్ని శ్రీనివాసమ్మగారు, రాయవేలూరులో చికిత్సపొందుతూ దుర్భా రామమూర్తిగారి పుత్రిక కుమారి వైజయంతి మరణించారు. అయ్యవార్లిద్దరికీ మా సానుభూతి.

టెండరు నోటీసు

ఈ క్రింద సుదహరించిన విధముగా పాల రవాణా చేయుటకు రికగ్నయిజుడు ప్రైవేటు లారీఓనరులనుండి – లోక్రరుల నుండి టెండరులు కోరబడుచున్నవి.

1-3-70 తేది నుండి గాని, యింకా ముందునుండేగాని పాలు చేరవేయు సెంటర్లనుండి నెల్లూరు గవర్నమెంటు డెయిరీ మరియు పాలు సరఫరా సంస్థవారికి దూరమునుబట్టి పాలు రవాణా చేయుపనిని అప్పగించుటకు ప్రైవేటు ట్రాన్సుపోర్టు ఏజన్సీలనుండి టెండర్లు కోరబడుచున్నవి. ప్రతి కిలో మీటరు దూరమునకు ఎంత చెల్లించవలసియుండునో టెండరులో స్పష్టముగ తెలుపవలెను. ప్రతిదినము ఉదయము – సాయంకాలము నెల్లూరులో పాల సరఫరా బూతులకు – ఆస్పత్రులకు – హోటళ్ళు వగైరా ప్రదేశములకు తీసుకపోవలసిన దూరముగాక పాలు సేకరించవలసిన సెంటర్లనుండి డెయిరీకి తిరుగవలసిన సుమారు దూరము 285 కిలోమీటర్లు వుండును. పరిస్థితులనుబట్టి ఈ దూరము ఎక్కువవచ్చు - తగ్గవచ్చు.

ఈ పనికిగాను నిర్ణీత టెండరు ఫారములు, మేనేజరు పాలసరఫరా పథకము నెల్లూరువారినుండి రూ. 5—15 పైసలు అర్జీతో లభించును. టెండర్లు 15-2-70 తేది సాయంకాలం 5 గంటలవరకు తీసుకొనబడును. అదేరోజు సాయంకాలము 5 గంటలకు టెండరు తెరువబడును. సాల్వెన్సీ, ఇన్‌కమ్‌టాక్సు క్లియరెన్సు సర్టిఫికెట్లను టెండరుకు జతపరచవలయును.

ఇతర వివరములు - నిబంధనలు నెల్లూరుఆఫీసునుండి తెలుసుకొనవచ్చును. ఎటువంటి పరిస్థితులలోనైనా టెండరు ధరావతు వాపసు యివ్వబడదు. 1000/- రూపాయలు డిపాజిట్టు మేనేజరు, పాల సరఫరా కేంద్రం – నెల్లూరులో జమకట్టి రసీదును టెండరుతోటి జతపరచవలెను.

టెండర్లు నిరాకరించుటకు – అంగీకరించుటకు మేనేజరుగారికి సర్వహక్కులు గలవు.

మేనేజరు:
ప్రభుత్వ పాలసరఫరా పథకము,
నెల్లూరు.

ఇండ్లప్లాటు అమ్మబడును

నెల్లూరు దర్గామిట్టలో ఇండియన్ ఆయిల్ పెట్రోల్ బంకు సమీపమున 50 అంకణముల ఖాళీస్థలం అమ్మబడును.

డి. మోహనునాయుడు,
ప్రిన్సిపాలుగారి యింటివెనుక,
ఎ. సి. నగరు - నెల్లూరు-2.

నెల్లూరుజిల్లా అఫిషియల్ రిసీవరుగారి కోర్టులో

నెల్లూరు సబ్‌కోర్టు: ఐ. పి. 22/1965.
లింగారెడ్డి వెంకటరెడ్డి – తండ్రి పోలారెడ్డి – వాకాడు – గూడూరు తాలూకా
—యిన్‌సాల్వెంటు.

పై నెంబరు యిన్‌సాల్వెంటు కాలూకు ఈ క్రింద వివరించబడిన చరాస్తిని నెల్లూరుజిల్లా, గూడూరుతాలూకా, చెంగనపల్లి గ్రామంలో రిల్లైమిలువద్ద 6-2-70 తేదిన పగలు 12 గంటలు మొదలుకొని బహిరంగముగా యేలము వేయబడును. పాటదారులు పాటసొత్తును ఈఆఫీసులో తెలుసుకొనవచ్చును. పాట పాడినవారు పాటమొత్తమును వెంటనే చెల్లించి వారి సామానులను వారంరోజుల లోపల వారి స్వంతఖర్చుమీద తీసుకొనిపోవలయును.

—: చరాస్తులు :—

(1) 67/72 H. P. గ్యాస్‌ఇంజను, ఆయిల్‌టాంకు, ఎగ్జహాస్ట్ పైపు మరియు రసీవరు.
(2) ఎగ్జహాస్ట్ ప్యాను, 15 H. P. మోటారు – స్టార్టర్.
(3) ట్రక్కులైను, హెడ్ గేర్ మరియు పర్సేను ట్రక్కులైను.
(4) షెడ్‌లోగల కొయ్యసామానులు, రేడియో, బారోమీటరు, స్టీలుబీరువా, మరి ఇతర వస్తువులు, జింక్‌షీట్‌లు మొదలగునవి.

షరా: 4-వ ఐటములో కనబరచిన సామానులను పాట మొత్తమును చెల్లించిన వెంటనే తీసికొనిపోవలెను.

—సి. సత్యనారాయణమూర్తి,
అఫిషియల్ రిసీవరు.

సంజీవరెడ్డి సభలు

(7 వ పేజీ కొరవ)

సాయంత్రం 7½ గంటలకు బహిరంగ సభ మొదలైంది శ్రీ రేబాల దశరథరామరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన. సభ చాలా వ్యాళాంతంగా జరిగింది. హుందాగానూ జరిగింది.

తాలూకా శాసనసభ్యులు శ్రీ వేమారెడ్డి వెంకురెడ్డిగారు నిలిగా శ్రీ నీలంవారికి స్వాగతపత్రం చదివి సమర్పించారు.

ఆర్. డి. ఆర్. గారు మాట్లాడుతూ— ఇప్పటి రైతులో నేనింకా ఏ కాంగ్రెస్‌లో చేరేదీ నిర్ణయం తీసుకోలేదని, నేనింకా డోలాయమానంగా వున్నానని వ్రాశారు. ఈనాడు నా నిర్ణయం ప్రకటిస్తున్నాను. నేటినుండి నేను సిండికేట్‌వాణ్ణి. నేను తాలూకా శాసనసభ్యుడుగావున్నరోజుల్లో అధికారపార్టీలో వున్న వ్యక్తి డాక్టరు సంజీవరెడ్డికి ఎదురుకక్షలోనే వున్నటువంటివాణ్ణి. ఇప్పుడు బాగా ఆలోచించుకున్నమీదటే నేను సిండికేట్‌లో చేరాలనే ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నాను - అన్నారు.

ఆ మాట అనీఅనంగానే నీలం సంజీవరెడ్డిగారు మైక్ దగ్గరకొచ్చి ఆర్. డి. ఆర్. ను పూలమాలాలంకృతుణ్ణిచేసి, ఫోటోగ్రాఫర్‌ను పిల్చి ఫోటో తీయించుకున్నారు, కరతాళధ్వనులమధ్య. సభలో ఈ విచేలి పక్కనున్న వ్యక్తి అంటుండినాడు— అది సమయస్ఫూర్తి అంటే- అని.

శ్రీ సంజీవరెడ్డి నెల్లూరు విడిదిలో బి. పి. కొండయ్యగారితో ఏదో ఆత్మీయంగా చెప్తున్నారు. సిండికేట్ వ్యూహరచనా విశేషాలా?

తర్వాత బి. పి. కొండయ్య అందర్నీ పరిచయంచేస్తూ— ఆర్. డి. ఆర్. గారిలాగా నేనూ అంతే, సంజీవరెడ్డిగారికి నేనూ ఎదురుకక్షలో వున్నవాణ్ణే, అయితే నేనూ ఇప్పుడు వారిసరసన వున్నాను. దేశ రాజకీయాల్లో అట్లాంటి పరిణామం ఏర్పడ్డదిమరి— అన్నారు. ఇవాళ 'నేషనలైజేషన్' అనేది సోషలిస్టు చర్యగా పరిగణించబడ్డుంటే— ఎప్పుడో ఏడేళ్లనాడే బస్సులు జాతీయంచేసి, ఆ వివాదంలో తన పదవినే త్యజించినవ్యక్తి శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారు అన్నారు.

కర్నల్ డి. ఎస్. రాజుగారు సుభాష్ చంద్రబోస్ చిత్రపటాన్ని ఆవిష్కరించి (23 తేది బోస్ జన్మదినం) ఉపన్యాసం గావించారు.

అనంతరం పెండెకంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు మాట్లాడారు. వీరివ్యంగం చాలాహుందాగా వుండింది. మంచిసౌష్ఠవమైనబాష. భావాలూ మంచివి. రీజనూ బాగుండింది. రెండు కాంగ్రెస్ వైఖరుల గూర్చి చాలావిశదంగా నేమాట్లాడారు. ఆర్. డి. ఆర్. గారు తమపార్టీలో చేరినందుకు అభినందిస్తూ—సింహపురిలోమాకు పొక సింహం దొరికినట్లయింది - అన్నారు. (ఒకపిట్ట దొరికిందిలని నా ప్రక్కనున్న ఒక సదస్యుడి రిమార్కు) ఇందిరాగాంధీం విమర్శిస్తే జాగ్రత్త—అనే హెచ్చరికలను పేర్కొంటూ— మేముఎవర్నీ వ్యక్తిగతంగా విమర్శించడం లేదుగదా—అయినా మహాభారతగాథ చెప్పేటప్పుడు ద్రౌపది వస్త్రాపహరణ చెప్పనవసరంలేదా -అన్నారు.

తర్వాత నీలం సంజీవరెడ్డిగారు మాట్లాడారు. "చాలారోజులైంది మీదర్శనంచేసుకొని. మిత్రులు పి. సి. సుబ్బారెడ్డిగారి మరణమప్పుడు రావడం జరిగింది. ముఖ్య స్నేహితుడు, ప్రేమపాత్రుడు, అతణ్ణి శాశ్వతంగా పోగొట్టుకొన్నాం. మిమ్మల్ని ఆ దుఃఖసమయంలో చూడాలనుకున్న సభారూపంలో కల్సుకొనలేదు. తర్వాత ఆయన వర్ధంతి స్మారకసభలు జరిగినట్లు విన్నా కానీ నేను రాగలిగిన అవకాశం నాకెవరూ కల్గించలేదు-" అన్నారు.

"ఆతర్వాత స్పీకరుపదవి. రాజకీయపార్టీలకు అతీతుడుగా వుండాల్సిన స్థానం. అందరితో, అన్నిపార్టీలవారి సహకారంతో ఆపదవిని గౌరవంగానే నిర్వహించగలిగాను, ఆంధ్రకు పేరుతేగలిగాను. ఈ దశలో మిమ్మల్నికల్సే అవకాశం రాలేదు. మరిప్పుడెందుకొచ్చాను, రాష్ట్రపతి ఎన్నికల్లో ఓడిపోయి గెల్పించమని వచ్చారా? దేశం ప్రమాద పరిస్థితిలో వుంది... నలభై ఏళ్ళు పెద్దవాళ్లతోకల్సి కాంగ్రెస్ లో వున్నా. చాలాపదవులు పొందాను. ఇక మన శేషజీవితంలో పదవులుకాదు కావాల్సింది. అధికారంలో వున్నవాళ్లు తప్పులుచేస్తుంటే నీవు తప్పని చెప్పగలిగిన ధైర్యం వుండాలి. ఇందిరాగాంధీ పేరు చెప్పుకోకుండా ఈ పాడు దురదృష్టకరమైన కాంగ్రెస్ చీలికలచరిత్ర చెప్పుకోవడం ఎట్లా? ఆమెపేరే ఎందుకుచ్చారణ చేయాలి? రామస్మరణ చేసుకుంటే పుణ్యం పురుషార్థం రాదా?" అన్నారు.

తన రాష్ట్రపతి పోటీ వ్యవహారంగా ఇందిరమ్మ ఏయే విధాలుగా మోసంచేసిందీ పూసగుచ్చినట్లు పోల్చిగా చెప్పారు. ఆయన ఉపన్యాసంలోనుండి కొన్ని వాక్యాలు:

"ఏదో అట్లనే పెద్దమనిషి తరహాగా వుందామనుకున్నా. ఆ విధంగా దేశానికి ఉపయోగపడదామనుకున్నా. కానీ ఆయమ్మ వుండనిచ్చిందా?"

"సిండికేట్ చేసిననేరం ఏమిటి? ఆ సిండికేటుకున్న అప్రతిష్ఠపోయిందీవాడు. ఆ సిండికేటేగదా ఈమెను ప్రధానిచేసింది. మేముచేసినతప్పేదైనా వుందంటే అదే."

"మాకు మంత్రి పదవులదగ్గరకాదు ఆమెతో తగాదా వచ్చింది. కామరాజును మంత్రిగా వుండమని ప్రాధేయపడింది. నా చేత కూడా చెప్పించింది. ఆయన స్పష్టంగా వద్దన్నాడు. అయినా వీళ్లేంది మాకిచ్చేది? రామ్‌సుభాగ్‌సింగ్ వదిలేసి వచ్చాడు. పూనాచా.... మెరికల్లాంటివాళ్లు వచ్చారు.... ఆమె చేసుకున్నది చాలామంది మంత్రులను. ఇప్పుడు 40, 50 మందిదాకా వున్నారు. ఒకసారి రంగాగారు అడిగారు పార్లమెంట్లో ప్రభుత్వ బెంచీలవైపు చూపించి - ఎవరో కొత్తవ్యక్తి వున్నారు- అంటే ఆయనా రఘునాథరెడ్డి సార్—అని చెప్పవల్సి వచ్చింది."

"40 ఏళ్ళు 50 ఏళ్ళు కాంగ్రెస్‌కు సేవచేసినవాళ్లను దూరం చేసుకున్నది ఇందిరాగాంధీ తన చుట్టూ చిన్నవాళ్లను, స్మాల్‌పీపుల్‌ను చేర్చుకున్నది, చాడీలు చెప్పేవాళ్లను. పాపం నిజలింగప్ప ఎంత మంచివాడు, అంతమంచివాడితో అంత అమర్యాదకరంగానా వ్యవహరించాల్సింది."

"కాంగ్రెస్ రెండు కాలేదు, కాదు, కొందరు విడిపోయారు, చెట్టుక్రింద మీటింగు పెట్టుకున్నారు. అంతే."

"ఏమైనా జరిగిందేదో జరిగింది వంశపారంపర్యంగా ఆమెకు అధికారం అట్టిపెట్టామే అయినా సోషలిజం మావల్ల అమలు కాలేదంటున్నది. ఆమె స్నేహితులు డాంగేలు, డి. ఎం. కె. లు అయ్యారు. ఇకనైనా మీ కార్యక్రమాలేవో చెప్పండి. ప్రజాముందు పెడతాం అంటున్నాను. ఈ దేశంలో ఏమిజరుగుతున్నదీ అని తెల్సుకోవాలనే చైతన్యం కల్గుతున్నది జనంలో. మీరంతా ముందుకురావాలి ఆనాడు బ్రిటిష్‌వారితో పోరాడినట్లు ఈనాడు అధికారంతో పోరాడవల్సివుంది. సాగించండి ఈ రథాన్ని..."

దాదాపు 120 మందితో కూడిన ఆతిథ్య సంఘం తరఫున మేగోరెడ్డిగారి ఇంట్లో సిండికేట్ నాయకులకు పెద్ద విందు జరిగింది. —మా. ప్ర. వి.

నీలం సంజీవ రెడ్డి సభలు

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

30 వేలమందికి తగ్గరన్నారు. ఇంకా ఒకటి రెండు వేల అదనం వుండొచ్చు—నీ అంతకు మించి వుండదన్నారు. ఎంత కనీసం వేసుకున్నా ఎట్టియునానరే 25 వేలకు తగ్గదనేది నిష్పాక్షిక లెక్కల ప్రియులలెక్క.

బీళ్ళలో బయటవూళ్ళనుండి వచ్చిన వాళ్ళ ఎట్లలేదన్నా 10 వేల మంది వుంటా రనేది మరో అంచనా. ఈ పదివేలమంది బస్సుల్లోనో రిక్షాల్లోనో రావాలి పోవా లి రాకపోకలకు ఖర్చు కనీసం 1 రూ. వేసుకున్నా 10 వేల రూపాయలు ఖర్చు అయివుంటుంది. ఇట్లా లెక్కవక్కలు వేయాలంటే బోలెడంత వ్యవహారం వుంది. అదంతా మనకెందుకు?

అంతమంది జనం వస్తారని జి. కాం. వారు కూడా అనుకున్నట్టులేదు. ఆ రోజు మధ్యాహ్నం టౌనుహాల్లో జరిగిన కార్యకర్తల మీటింగుకు కూడా హాలు కర్తి అయి పైన బాల్కనీ కూడా కర్తి అయి, టౌను హాలు ప్రాంగణం కూడా నిండిపోయి జనం బయట ట్రంకురోడ్డుపైనకూడా వుండింది. తాము వూహించినదానికంటే జనం వచ్చినందుకు టి. ఏ. కొండయ్య గారు కాలోలు మాట్లాడుతూ— సంజీవరెడ్డి గారు రాష్ట్రపతి పదవికి పోటీచేసి ఓడిపోయినవ్యక్తి అయినా ఆయన రాష్ట్రపతిగా నెల్లూరొచ్చారా అనుకొనేంతగా జనం విరగబడి వచ్చారని అతిశయోక్తి కరించారు.

సిండికేట్ సభలకు చాలామంది తమ అంతరాత్మలను ఇళ్ళలో వదిలిపెట్టివచ్చిన వారుంటగా; ఇందిరమ్మ లేవనెత్తిన ఏ అంతరాత్మవాదం ప్రకారంగా సంజీవరెడ్డి గార్ని ఓడగొట్టిందో ఆ అంతరాత్మ వాదమే నీలం సంజీవరెడ్డిగారి సభలకు యింతమంది జనాన్ని రప్పిస్తున్నదా అన్పించింది.

ఇక అసలు కథకు వస్తాం; నీలం సంజీవరెడ్డిగారి బృందానికి శ్రీ గునుపాటి రామచంద్రారెడ్డిగారి బంగళాలో విడిది ఏర్పాటైంది. 23 తేదీ మిట్టమధ్యాహ్నానికి కర్లా నాయకబృందం విచ్చేసింది. వచ్చిన ముఖ్యులు— శ్రీయుతులు నీలం సంజీవరెడ్డి, పెండెకంటి వెంకటసుబ్బయ్య, గుంటూరు మండల కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు వ్యాగల కోటయ్య, శ్రీమతి దొడ్డవనేని ఇందిర, టి.సి. కేశవరావు, కర్నల్ డి. ఎన్. రాజు వగైరాలు.

మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు టౌను హాలులో కార్యకర్తల సమావేశమన్నారు. నీలం సంజీవరెడ్డిగారు గత నాలుగురోజుల ఎడతెరిపిలేని ఆంధ్ర పర్యటనలో వుండినందువల్ల అలసటచెందివున్నారనీ, గొంతు రాసివుందనీ, అందువల్ల కాస్త ఆలస్యంగా వస్తారనీ జి. కాం. అధ్యక్షులు మేగో రెడ్డి ప్రకటించారు.

ముందుగా టి.సి కొండయ్యగారు మాట్లాడారు. సుదీర్ఘంగా కాంగ్రెస్ చీలికలగూర్చి వ్యాఖ్యానించారు. కాంగ్రెస్‌పార్టీలో ఎవరో కొందరు నిరంకుశత్వం చెలాయిస్తున్నారని ప్రజాస్వామిక పద్ధతులు పునరుద్ధరిస్తున్నామనిచెప్పి ప్రధాని ఇందిరమ్మ పార్టీలో అంతరంగికంగా ప్రజాస్వామ్యాన్ని భగ్నం చేసిందన్నారు. పార్లమెంటరీబోర్డులో 6-2 వోట్ల తేడాతో సంజీవరెడ్డి పేరు ప్రతిపాదించబడినప్పుడు తిరుగుబాటు తతంగాన్ని నడిపి, వర్ణి అనే నామినేషన్‌పత్రం దాఖలు చేసి నిస్సహాయుడైన వ్యక్తిని కత్తితో పొడిచినట్లు నీచంగా ప్రవర్తించినప్పుడు ఆమెచెప్పిన ప్రజాస్వామ్యం ఏమైందని ప్రశ్నించారు.

ఆ తర్వాత బ్యాంకుల జాతీయం అనేది ఏదో పెద్ద సోషలిస్టు చర్యగా చిత్రించడం ఎక్కెట్టుగా వుందన్నారు. ఫ్రాంసులోను, బెల్జియంలోనూ, ఇట్లాంటి అనేక దేశాల్లో బ్యాంకులు ఏనాడో జాతీయం చేయబడ్డాయనీ, కానీ వాటినెవరూ సోషలిస్టు దేశాలుగా వ్యవహరించరనీ; జాతీయాలవల్లనే మనదేశంలో సోషలిజానికి దారివేసినట్లు కాదనీ అంటూ ఇదే నిజంగా సోషలిజమైతే లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కార్పొరేషన్, స్టేట్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియాను దాదాపు పదేళ్ల క్రితమే జాతీయంచేసిన ఆర్థికమంత్రులు శ్రీ సి. డి. దేశముఖ్ వంటివారు యింకా ఎక్కువ సోషలిస్టులుగా పరిగణించబడాలనీ కానీ దురదృష్టవశాత్తు వాళ్ళ సోషలిస్టు నెహ్రూగారిచేత నిర్దాక్షిణ్యంగా మెడబట్టి గెంటివేయబడ్డారనీ; అయినా ఈ జాతీయమైనసంస్థలన్నీ దాదాపు 4 వేల కోట్లలో 3 వేల కోట్లదాకా టాటాలు, బిర్లాలు, గోయంకాల సంస్థల్లోనే పెట్టుబడిగా పెట్టివున్నారుగదా— ఇదేనా సోషలిజమంటే, జాతీయం చేయడమంటే— అని ప్రశ్నించారు.

బొంబాయి కాంగ్రెస్ సభలు ముగిసిన మరుక్షణాన గోవా ఫెర్టిలైజర్ ఫ్యాక్టరీని ప్రయివేటు పెట్టుబడిదార్లకు లైసెన్సు యిచ్చినప్పుడు ఆమెచెప్పే సోషలిజం ఏమైపోయిందన్నారు. ఈ ధోరణిలో కొండయ్యగారు ఇందిరమ్మ సోషలిజం బండారాన్ని బద్దలుకొట్టారు.

వ్యాగల కోటయ్యగారు మాట్లాడారు గానీ ఆయన ప్రసంగం చాలా నాజూకుగా సాగింది.

మధ్యలో నీలం సంజీవరెడ్డిగారు సభా వేదికమీదకు కరతాళధ్వనులమధ్య వచ్చి కూర్చున్నారు. మళ్ళీ 5 గంటలకు రోటరీలో సభ వుండింది కాబట్టి చాలా క్లుప్తంగా మాట్లాడారు. నెహ్రూగారి గొప్పతనంలో వెయ్యోవంతు అయిన కూతురైన ప్రధానిలో వుంటే దేశం ఎంతో బాగుపడేదన్నారు. ఎన్నుకుంటుండగానే ఆ అమ్మ మొదటే కాంగ్రెస్ ప్రెసిడెంటు వుద్యోగం చేసిందాయె; కిందామీదాపడి వచ్చివుంటే కొంత అనుభవమైనావుండేది అంటూ అవేవీ లేకపోగా, ఆమె తరచు మాటలు మార్చుతూ అనవ్యాకరమైన ధోరణి ప్రదర్శించడం ఓక్షత ఎవ్వరికీ అర్థంకాకుండా దన్నారు. తెన్నేటి విశ్వనాధంగారన్నట్లు ఏదైనా మార్చొచ్చుగానీ రెండుమాత్రం మార్చకూడదన్నారు — వొకటి మాటలు మార్చకూడదన్నారు. రెండు ఆడదాన్ని మార్చకూడదన్నారు. అందుకు పూర్తి భిన్నమైన వ్యక్తి ఇందిరమ్మ అన్నారు. దురదృష్టవశాత్తు దేశం తెప్పెర ఆమె చేతుల్లో వుండడమే అన్నారు.

"చంధాని విమర్శిస్తున్నారు బాగత్త నుమా, హెచ్చరిస్తున్నాను జాగ్రత్త—అని

అఖిలభారత కాంగ్రెస్ కార్యదర్శి శ్రీ పెండేకంటి వెంకటసుబ్బయ్య. చక్కగా మాట్లాడారు

బ్రహ్మానందరెడ్డి మాకు హెచ్చరిక జారీ చేస్తున్నారు. ఊరకే హెచ్చరిక చేయడం లేదని మాకు తెల్పు. ఆమెను విమర్శించిన దోషానికి మాకు ఆయనహయాంలో నష్టం జైలుప్రాప్తి కల్గినా కల్గవచ్చు. అందుకు మేము వెరవడంలేదు. మమ్మల్ని జైలులో పెట్టి జనరల్ ఎలక్షన్సు జరిపించాలనుకుంటున్నారేమో అయితే వొక్కమాటమాత్రం నేను గట్టిగా చెప్తున్నాను. ఆమె ఎలక్షన్లకు పోదు, ఎలక్షన్లు పెట్టదు. ఆ ధైర్యం ఆమెకు లేదు—అన్నారు సభావేదికమీద అల్. ఎల్. రెడ్డి, తిక్కవరపు రామరెడ్డి వంటిపెద్ద కూడా ఆశీర్వదించడానికి వారిముందు మేమంతా పిల్లలం, దేశానికి ప్రమాదం వచ్చినప్పుడు పెద్దలూ రావాలి. పెద్దలతోబాటు యువకులూ దేశంతో ముందుకురావాలి అన్నారు.

అనంతరం శ్రీమతి దొడ్డవనేని ఇందిర మాట్లాడారు. ఆమె వొక్కమాటన్నది. ఇందిరాగాంధీ కాంగ్రెస్‌డిక్టేటర్ కాంగ్రెసైతే మాది డెమొక్రటిక్ కాంగ్రెస్ అన్నది.

అనంతరం శ్రీ పెండేకంటి వెంకట సుబ్బయ్యగారు మాట్లాడారుగానీ పార్కులో లేదేమో అంత ప్రాసన్నంగా లేదు వీరి వుపన్యాసం. బహిరంగసభలో అంతరక్కగా పొందాకా మాట్లాడిన పెండేకంటివారేనా వీరు అన్పించింది. ఆఖర్లో శ్రీమతి రేబాల దమయంతిదేవిగారు వందన సమర్పణ చేస్తూ యిచ్చిన ఉపన్యాసం అందరికన్నా బాగావుండింది.

ఇక బహిరంగసభ:

—తరువ 6 వ పేజీలో

సిండికేట్ సభావిశేషాలు— కొన్ని తెరవెనుక సైడ్‌లైట్స్!

- అమాహితంగా ప్రజలు వేనవేలు వచ్చారు. ఏనాడూరాని రైతులు ఈ సభలో అసంఖ్యాకంగా కనిపించారు. ఆస్తి హక్కులకు భంగం కలుగుతుందనే భయం రైతాంగాన్ని ఎంతగా కలవరపర్చిందీ ఈ సభకు విచ్చేసిన రైతులను బట్టే తెలుస్తుందన్నారొక విలేకరి విశ్లేషకులు.
- శ్రీమతి టి. ఎన్. అనసూయాదేవి రాకపోవడానికి కారణమేమిటో? మేగోరెడ్డికూడా అస్వస్థత కల్గించింది ఏదైనా పదవి ఆశలు కారణంగా వుండవుగదా?
- వెంకటగిరిలో—ఇటు రాజా, ఇటు వెంకటస్వామిరెడ్డి, నెల్లూరు రామనరెడ్డి పోటీపడి సిండికేట్ సభలకు హాజరుకాగా వెంకటగిరిలో సిండికేటుకు సున్నా అన్నారు చాలామంది. అయితే రాజాగారికి ముఖ్యులైన అడ్వొకేట్ కె. ఎల్. నారాయణరావు నాయకత్వాన దాదాపు వందమంది కార్యకర్తలుగా స్పెషల్ బస్సుల్లో సిండికేట్ సభలకు వచ్చినట్లున్నారు. ఈ పరిణామానికి రాజాగారలు నిర్ఘాంతపోయారట.
- నీలం సంజీవరెడ్డిగారికి పాతికవేలకుపైగా నిధి సమకూరినట్లున్నది. పెక్కుచిరాకాలు స్వచ్ఛందంగానే వచినట్లున్నాయి. అహా, ఆయన ఇందుక్కూడా వచ్చారన్నమాట!
- నీలం సంజీవరెడ్డిగార్ని ఆనం వెంకటరెడ్డి, ఆనం భక్తవత్సలరెడ్డిగారలు వచ్చినవెంటనే కలుసుకొన్నారు. భక్తవత్సలాన్ని చాలాసేపు వారి కుటుంబ వ్యవహారాలనుగూర్చి ఆత్మీయంగా కుశలప్రశ్నలు వేశారట.
- అందర్నీ దర్శించడంలో అమందుడైన వెంకటాచలపతి రామిరెడ్డి దశరథరామిరెడ్డిగారుకూడా సంజీవరెడ్డిగారిని కలుసుకున్నారట. ఈ మునతోమాత్రం రాజకీయాలు చర్చించారట. ముఖ్యంగా ఆనం సంజీవరెడ్డి వైఖరికి ఆశ్చర్యాన్ని, విచారాన్ని వెలిబుచ్చారట కాస్త గట్టిగానే మాట్లాడారంటారు. వి. సి. విగ్రహ ప్రతిష్ఠాపనకు తనను పిలవలేదనే కొరతను వెలిబుచ్చాడట.
- ఆరోజు సాయంత్రం పొణకా వంశీధరరెడ్డి, బంగారు వెంకటకృష్ణారెడ్డి, జె. వి. రెడ్డిగారలు అల్పాహారవిందు చేశారు జె.వి. గారి సుందరమైన సౌధప్రాంగణంలో. అది అల్పాహారమా? ఎవరన్నారు. అధికాహారమే. వీళ్ళ ముగ్గిరిలో మొదటి ఇద్దరూ అనంవారి స్వాంకోటిగో వారు. అట్లాంటివారు సంజీవరెడ్డిని గౌరవించడం విశేషమే గదా. ఇది కేవలం అభిమానంతోనే జరిగిందనవచ్చు.
- రోటరీక్లబ్బులో సంజీవరెడ్డిగారి వుపన్యాసం చక్కగా హందాగా వుండిందని రోటేరియన్లు ప్రశంసిస్తుండివారు. 45 నిమిషాలకుపైగానే 'సిండికేట్' పుట్టుపూర్వోత్తరాలను పూసగ్రుచ్చినట్లు వివరించారు. ('డర్టీ సిండికేట్' అన్న సంజీవరెడ్డినా అన్పించింది) సిండికేట్ తప్పేదైనా చేసివుంటే ఈ అమ్మను (ఇందిరాగాంధీని) ప్రధాన్ని చేయడమేనని రెండుచేతులెత్తి దణ్ణంపెట్టినప్పుడు సదస్యులు పెద్దగా నవ్వారు. ఆయనలో ఎంత ఆవేశముందో యీ దృశ్యం కండ్లకు కట్టింది.
- ఇక అలయగా—సభలకొచ్చిన జనానికి నాయకుల వుపన్యాసాల 'ఘాటు' కాలినట్టులేదు. 'పదు, పదు అన్నా నదితేగాని, వద్ద వావదితెవరూ లేదు'—అని అలనాడు గిరీశం అన్నట్లుగా—; ఇందిరాగాంధీ కాంగ్రెసువల్ల దేశానికి ముప్పు, ప్రజాస్వామ్యానికే ముప్పు అంటూ అందరూ ముప్పు ముప్పు అన్నారేగానీ, ఏమి ముప్పు వుందేదీ పూర్తిగా వివరించినవారు వొక్కరూలేరని పెక్కుమంది భావన.

వి. ఆర్. హైస్కూలు మైదానంలో ఏర్పాటైన నీలం సంజీవరెడ్డి బహిరంగసభలో వేదికముందు కుట్లూ నాలుగువైపులా ఆక్రమించిన జనసందోహంలో వొకవైపు దృశ్యం

సిండికేటుకు ఉదతాభక్తిగా....

సిండికేటు కాంగ్రెసుకు ఉదతాభక్తిగా 25 రూపాయలు పంపుతూ, ఆ మొత్తాన్ని ఆ సంస్థవారికి అందచేయవల్సిందిగా కోరుతూ వొక బాబుకూడా ఇక చేస్తూ వొక పాఠకుడు మాకు పంపాడు:

ఆ బాబులో అంశాలివి:

"19 తేది నెల్లూరులో జరిగిన సిండికేట్ కాంగ్రెస్ మహాసభ— అధికారంలోవుండి గాలిద్దీ వచ్చే వచ్చిందితప్ప నా దృష్టిలో అది కాంగ్రెసేకాదు. సోషలిజం గురించి వుపన్యాసాలిస్తూ సభలకు అంత ఆడంబరమైన ఏర్పాట్లకు ధనం ఎందుకు వెచ్చించారో అర్థంకాదు. ఆ ఖర్చుపెట్టిన ధనంతో పది వీధి కుళాయిల బాగుకు పెట్టుబడిగా వుపయోగపడచ్చు వచ్చుగదా! వాళ్ళ నినాదంలోనే మోసం వుంది.

అందుకని నా దృష్టిలో నీలం సంజీవరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన జరిగేదే నిజమైన కాంగ్రెస్ మహాసభ. అందుకు వుడతాభక్తిగా నేను పంపుతున్న మొత్తం.

—ఇట్లు, కె. చంద్రశేఖరరెడ్డి"

అనుండి ఎవరీ చంద్రశేఖరరెడ్డి

ఒంగోలు వార్తలు

కొత్తజిల్లావార్త కల్గించిన అనుభూతులు

స్థలాలు కొన్న వారికి సంతోషం సొంతఇల్లులేనివారికి భయం!

ఒంగోలు జిల్లా కేంద్రంగా నిర్ణయించబడటంతో పౌరుల ఆనందం చెప్ప తరంగాకుండావుంది. విస్తారంగా స్థలాలుకొన్న వారి సంతోషం అవధులు దాటుతున్నది. కాని మధ్యతరగతివారు, స్వంత ఇండ్లులేని వారు భయపడిపోతున్నారు.

ఒంగోలు జిల్లా ఏర్పాటువార్త ఒంగోలు పౌరులలో కల్గించిన అనుభూతులివి.

తేలిపోయిన డాక్టర్ సాక్ష్యం: 6 నెలలు శిక్ష— రూ 1000 లు జరిమానా

మలిశెట్టి కృష్ణయ్య అనే ఒంగోలు వ్యాపారస్తుని దగ్గరకు ఆహార కల్తీ నిరోధక శాఖ ఇన్‌స్పెక్టరు శ్రీ వేలిశెట్టి సుబ్బాస్వామి పోయి పెప్పరమెంట్లు అడుగగా నిరాకరించాడని, అతనిమీద ఆహార కల్తీ నిరోధకచట్టం 16 (1) (బి) సెక్షను కింద కేసుపెట్టగా, అడిషనల్ మునిసిఫ్ మేజిస్ట్రేటు శ్రీ టి. వి. నారాయణరావుగారు విచారించి, కృష్ణయ్యకు 6 నెలల శిక్ష, వెయ్యిరూపాయల జరిమానా విధిస్తూ తీర్పుచెప్పారు. ఈ కేసు టవున్లో విశేషమైన సంచలనాన్ని కల్గించింది.

కృష్ణయ్య నేరం జరిగినప్పుడు తాను అంగట్లోలేనని, ఆ సమయంలో గవర్నమెంటు హాస్పిటల్‌లో పెన్సిలిన్ ఇంజక్షను తీసుకొని రియాక్షనుతో స్పృహతప్పి పడిపోయి వుండినాననే వాదాన్ని తెచ్చాడు. డాక్టరు బి. గంగిరెడ్డి విచారించబడినాడు; ఔట్ పేషెంటు రిజిస్టరు పరిశీలించబడింది. కాని న్యాయమూర్తిమాత్రం తాను డాక్టరు సాక్ష్యాన్ని నమ్మలేనని, కేసులో ఇరుక్కున్న తర్వాత కృష్ణయ్య పేరు రిజిస్టరులో వ్రాయబడినట్లు తాను అభిప్రాయ పడుతున్నానని, ముద్దాయిపై నేరం రుజువయినట్లు తాను విశ్వసిస్తున్నానని వెలిబుచ్చుతూ పైతీర్పునిచ్చారు.

ఈ కేసులో ప్రాసిక్యూషనుకు శ్రీ బి. బ్రహ్మానందం, ముద్దాయిపక్షంగా శ్రీ దాదంశెట్టి సత్యనారాయణ వాదించారు.

మునిసిపల్ వార్తలు

మూడు సంవత్సరాలు ఒకేస్కూలులో వున్న వ్యక్తి టీచరును బదిలీచేయాలని మునిసిపల్ కౌన్సిల్ తీర్మానించింది.

, , ,

మునిసిపల్ న్యాయవాదిగా శ్రీ రావినూతల హనుమంతరావు గడువు ఒక సంవత్సరం పొడిగించబడింది.

, , ,

కూరగాయల లైసెన్సు ఫీజులను, ఇండ్ల పన్నులను మునిసిపాలిటీ పెంచింది.

ఇండ్ల విలువమీద పన్నురేట్లివి:

రూ 1000 మొదలు 500 వరకు	రూ 1-10
5001 మొదలు 10,000 వరకు	1-20
20 000 నుండి 30,000 వరకు	1-35
40,000 ల వరకు	1-45
50,000 ల వరకు	1-55
50,000 పైన	1-75

బాడుగ ఇండ్లకు విధింపబడిన పన్నుల రేట్లు—

రూ 1 లు మొదలు 600 వరకు	20 %
2400 వరకు	29 %
6000 వరకు	30 %
6000 లకు పైన	32 %

అవీ — ఇవీ

తుపాను బాధితులకు కావిల్లాడు శ్రీ బి. వెంకటరామయ్య చౌదరి తదితర అధికారులు రూ 1,70,000 ల విలువ గలిగిన వెచ్చాలు పంచారు.

, , ,

ఈ వారంలో బ్లేడ్లు, ఇత్తడి సామాన్లు వగైరా దొంగతనాలకు సంబంధించి అసిస్టెంటు ఎస్. ఐ. శ్రీ కె. మస్తానరావు 15 సంవత్సరాలలోపు బాలురు 6 మందిని అరెస్టుచేశారు. సి. ఐ. శ్రీ ఆర్. ఎస్. ప్రకాశరావు ఈ కేసులను దర్యాప్తు చేస్తున్నారు.

బార్ అసోసియేషను

ఒంగోలు బార్ అసోసియేషనుకు 1970-71 సంవత్సరానికి శ్రీ అళ్ళ వెంకట సుబ్బయ్య అధ్యక్షుడుగ, శ్రీ కొండపల్లి సుబ్రహ్మణ్యం కార్యదర్శిగ ఎన్నుకోబడినారు.

——

కూనిరాగాలు

(5 వ పేజీ కొరవ)

రావుగారి కుమారుడు ప్రసాద్, డాక్టరు మోహనరావుగారి కుమార్తె చిత్రలేఖ వగైరాలంతా తలా వొక కీర్తనపాడి గానోపాసనచేసి త్యాగరాజుకు హారతులు పట్టారు. ఆ 1½ గంటసేపూ హాయిగా, ప్రశాంతంగా నాదాత్మకంగా గడిచిపోయింది. ఉదారులెవరైనా ముందుకొచ్చి 'త్యాగరాజ జయంతి'కి ఏటేటా ఏర్పాట్లు చేస్తే ఎంత బాగుంటుందా అన్పించింది.

, , ,

ఇక చిత్రకళ విషయానికి వస్తాం— చిత్రలేఖన విషయంలో ఒక చిన్న సహారా ఎడారిలా కనపడే నెల్లూరులో చిత్రకళను పట్టుకొని ఎట్లనో వేగులాడుతున్న 'చిత్రకళానికేతన్'వారు ఏర్పాటుచేసిన వార్షిక ఎగ్జిబిషన్ మొన్న రోజులపాటు వుండింది. కొత్తవాళ్ల చిత్రాలేమీరాలేదు కాని పాతవాళ్లలో చెప్పుకోతగినవీ, ప్రత్యేకంగా పేర్కొనతగినవీ— ఆనం భక్తవత్సలరెడ్డిగారిభార్య శ్రీమతి శైలజగారివి— వొకటి 'స్టిల్ లైఫ్'చిత్రం, రెండోది వొక 'ముసలివాని పోర్ట్రయిట్' ప్రశంసనీయంగా వున్నవి. మూడోది వొక 'కూర్చున్న యువతి' చిత్రం చెప్పుతోతగినట్టుగా ఏమీ లేదుగానీ మొదటి రెండూ మాత్రం గొప్పవి. స్టిల్ లైఫ్ చిత్రంలో లలితమైన రంగుల వాడకంతీరూ, పోర్ట్రయిట్‌లో కొన్ని క్రియేటివ్ స్ట్రోక్స్ అద్భుతంగా వున్నాయి. ఇకపోతే ఈ సంవత్సరం కొత్తగా ఎగ్జిబిషన్‌లోకి ప్రవేశించిన మద్రాసు స్కూల్ ఆఫ్ ఆర్ట్స్‌లో డిప్లొమాపొంది ప్రస్తుతం పల్లెపాడు ప్రభుత్వస్కూలులో ఆర్ట్ ఉపాధ్యాయుడుగావుంటున్న శ్రీ పి. వి. సుబ్బారావుగారి ఆయిల్ పెయింటింగ్‌లు రెండూ చాలా ఫీలింగ్‌గావున్నాయి. అందులో ల్యాండ్‌స్కేప్ మరీను. పోతే ఈయన గీచిందే శంకరాచార్యుని పోర్ట్రయిట్ స్థూలదృష్టికి బాగున్నట్లున్నా కళాదృష్టి కొంత కొరవడిందనే చెప్పాలి. గాంధీగారి చిత్రం మరీ పేలవంగావుంది.

ఇక ప్రత్యేకించి చెప్పుకోవల్సిన విభాగంవుంది— 'బాటిక్ పెయింట్స్'— గుడ్డలపై గీచినచిత్రాలు— అద్భుతంగా వున్నాయనే చెప్పాలి. బి. నిర్మల, ఇంద్రసేన (వెంకటేశ్వరహాల్ సిస్టర్స్) గీచిన చిత్రాలు. నిర్మల అంటే గతసంవత్సరం బ్యాడ్‌మింటన్ స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా.

ఎప్పుడో మూడేళ్ళక్రితం బాటిక్— మద్రాసు కళాకారులు శ్రీ ఎ. అంబకేయుల్ని ప్రత్యేకంగా తమ వ్యక్తిగతమైన ప్రోత్సాహాతిశయం కొద్ది నెల్లూరుకు రప్పించి ఈ బాటిక్ పెయింటింగ్‌లో వీళ్ళకి శిక్షణపొందుతుంటే నామిత్రుడొకతంటుండినాడు—ఏంటీ దాదస్తులు ఈ గుడ్డలద్దకం నర్లకు నేర్పించక పోనుకాడునన్నా రెందుకని? ఈ మాటన్న మిత్రుడు ఇప్పుడీ చిత్రాలు చూసివుంటే వొక చిన్న జోహార్ అనుండేవారు. తాము నేర్చుకున్న ఆ బాటిక్ విద్యను వీళ్ళకు నేర్పారు. ఈ అనతికాలంలోనే గురువులకుమించిన శిష్యురాళ్ళనిపించుకున్నారు, ఈ బాటిక్ సిస్టర్స్ ఇద్దరూ.

ఇంద్రసేనవేసిన బాటిక్ పెయింట్స్ కాస్త హోస్టుగా వున్నట్లనిపించినా 'గ్రామజీవితం' అనే చిత్రంలో ఎన్నో మెళకువలు చూపింది. నిర్మల గీచినవి — అభిసారిక, వానవనస్థలి, గంగిరెద్దు చిత్రాలు ఎంతో సొంపుగా సాగనుగా వున్నాయి. రేఖలు లలితంగానూ, రంగులు మనోహరంగాగానూ వున్నాయి.

కీ. శే. అమంచర్ల గోపాలరావుగారి అబ్బాయి ఎ. విద్యార్థి (ప్రస్తుతం నెల్లూర్లో వుద్యోగరీత్యా వున్నాడు) తన తండ్రి చిత్రాలుకొన్ని ప్రదర్శనలో వుంచాడు. గోపాలరావుగారి పోర్ట్రయిట్‌ను ఎవరో వొక బొంబాయి పెయింటర్ గీచింది కూడా ఈ ప్రదర్శనలో పెట్టారు. ఎంత గొప్పచిత్రమది, ఎంత లైఫ్‌వుంది! ఆ రంగుల అనుమేళనం ఎంతఅద్భుతంగావుంది!

ఇక ఈ ఎగ్జిబిషన్ ప్రారంభకులుగా వచ్చిన శ్రీ సంజీవదేవ్‌గారి 'ల్యాండ్‌స్కేప్స్' చిత్రాలు దాదాపు ప్రదర్శనలో సగభాగం ఆక్రమించేవి పెట్టారు. సంఖ్యలోనూ గుణంలోనూ ఎక్కువే. వీరివొక ప్రత్యేకమైన విశిష్టమైన పద్ధతి, కీలి. పోర్ట్రయిట్స్ జోలికి వెళ్ళకుండా వొక్క మానవరూపం లేకుండా ప్యూర్ ల్యాండ్‌స్కేప్ చిత్రాలు అనంతంగా అద్భుతంగా గీచారు. చిత్రం చూడంగానే ఇది సంజీవదేవ్‌గారి చిత్రమే అనేంతగా సొంతరీతి నొకదానిని ఏర్పర్చుకున్నారు, పెంపొందించుకున్నారు. హిమాలయాల్లో తన స్మృతులన్నీట్నీ వివిధరంగుల్లో వివిధరూపాల్లో చిత్రించారు. (వీరి చిత్రాలు కొన్ని త్వరలోనే జర్మనీ ప్రదర్శనకు వెళ్ళబోతున్నాయి.)

రిపబ్లిక్ దినోత్సవంనాటి సాయంత్రం ప్రొగ్రెసివ్‌యూనియన్ గ్రంథాలయం మిద్దెపైన ఏర్పాటైన వొక చిన్న సమావేశంలో సంజీవదేవ్‌గారు చేసిన ప్రసంగం ఎంతో రసమయంగా వుండింది. హిమాలయా పర్వతాల్లో రోరిక్, 'ప్రబుద్ధభారతి' వగైరాలు తన జీవితాన్ని ఎట్లా మలిచిందీ, చిత్రకళలో, అసలుకళల్లో నేడువుత్పన్నమవుతున్న అనేకానేకవాదాల మూలతత్వాలనుగూర్చి ఎంతో గంభీరమైన విషయాలను చర్చించారు. గతవారంలో 15 వేల మంది జనాలు వచ్చిన బ్రహ్మానందరెడ్డి మీటింగుకానీ, 30 వేల మంది వచ్చిన నీలం సంజీవరెడ్డి మీటింగుకానీ నా దృష్టిలో దీనిముందు దిగదుడుపే. జనానా వెర్రికానీ ఈ రోజుల్లో ఎవడిక్కావాలి సాంస్కృతిక కళా విషయాలు?

, ,

ఇక పుస్తక ప్రచురణ— అన్నాను. ఇన్నాళ్లకు వర్తమాన సమాజం పుస్తక ప్రచురణ రంగంలోకికూడా ప్రవేశించింది. 'కవిత్రయ కవితాసామ్రాజ్య వైజయంతి' అనేపేర గత 50 ఏళ్ల నుండీ నెల్లూరులో జరుగుతున్న కవిత్రయ జయంతుల చరిత్రను, పండితప్రముఖుల ప్రసంగాలను క్రోడీకరించి దాదాపు 300 పేజీల సూచీ గ్రంథంగా వర్తమాన సమాజంవారు వెలువరించబోతున్నారు, శ్రీ తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారి విరాళంతో. శ్రీ మరుపూరు కోదండరామరెడ్డిగారు తయారు చేసిన ప్రాథమిక వ్యాసప్రతిని స్థానిక నిలయ విద్వాంసులు పుష్టంగా పరిశీలించి కొద్ది మార్పులతో 'ఓ కే' అన్నారు. త్వరలోనే అచ్చుకు పోబోతున్నది.

అట్లనే 1798-1889 సంవత్సరాల మధ్యకాలంలో ఈస్టిండియా కంపెనీ యుగంలో ఇంగ్లీషువాళ్ళ క్రింద వున్నతోద్యోగాలు చేసిన తొలి దాక్షిణాత్యుల్లో వొకరైన నెల్లూరీయులు కీ. శే. వెన్నెలకంటి సుబ్బారావు పంతులుగారు ఆంగ్లంలో వ్రాసి పెట్టిపోగా 1873 లో ముద్రణ పొందిన 'స్వీయ చరిత్రము' విపులమైన చారిత్రక వ్యాఖ్యానాలతో, వివరణలతో ఆరుద్రగారు ఎడిట్ చేసిన గ్రంథం వొకటి కూడా ప్రచురించే ప్రయత్నం వున్నది.

అట్లనే స్వర్గీయ కవికోకిల దువ్వూరు రామిరెడ్డిగారి ఆంగ్ల గీతికల సంపుటి ('వాయిస్ ఆఫ్ ది రీడ్' తో బాటు మరి కొన్ని అముద్రిత ఆంగ్ల గీతికలను కూడా జతచేసి) వొక గ్రంథంగా అచ్చువేసే ఆలోచన వొకటివున్నది.

ఇకపోతే ఫిబ్రవరి 7 తేది నాడు వర్తమాన సమాజంవారు ఏనుగ పట్టాభి రామరెడ్డిగారి విరాళంతో ఏర్పాటుచేస్తున్న వేమన జయంతినాడు తెలుగుల మేధావి డాక్టర్ కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారివి ఆంధ్ర సారస్వత సంబంధంగావున్న కొన్ని ఆంగ్ల వ్యాసాలను సంకలనంచేసి— కీ. శే. ఏనుగ రాఘవరెడ్డిగారి స్మృత్యంకంగా, డాక్టరు పి. వి. రాజమన్నారుగారి లఘుపీఠికతో వెలువరించనున్న వొకచిన్న గ్రంథాన్ని శ్రీ రాళ్ళపల్లి అనంతకృష్ణశర్మగారు ఆవిష్కరణ చేయబోతున్నారు. ఇది చాలామందికి సర్‌ప్రయిజింగ్‌గానే వుండొచ్చు. చూద్దాం.

——

శ్రీకాకుళం

(4వ పేజీ కొరవ)

గాకుండా సేవాసంస్థలుకూడా దీన్ని విస్తరింపజేసేందుకు, దీనికి తగినిధులు కేటాయించేందుకు కృషిజరగాలి.

ఇదంతా ఆర్థిక వ్యవహారాలకు సంబంధించిన గొడవ. వీటికంటే అన్నివిధాలా ముఖ్యమైంది గిరిజనుల విద్యావిషయాలు. విద్యావిషయంగా గిరిజనులు ఎంత వెనుకబడివున్నారో, ఎంతకాలంగా ఎంతగా వెనుకబడివున్నారో చూస్తే ఆశ్చర్యం వేస్తుంది. 1961 సెన్సస్ రిపోర్టునుబట్టి చూస్తే మొత్తం గిరిజనులలో మెట్రిక్యులేషన్ చదివినవారు కేవలం ముగ్గురు మాత్రమే; రాష్ట్రంలోవున్న మొత్తం 12 లక్షల 67 వేలమంది గిరిజనులలో 12 లక్షల 15 వేలమంది నిరక్షరాస్యులు. కేవలం అక్షరాస్యులనేవారు నూటికి ముగ్గురుకంటే ఎక్కువలేరన్నమాట. నూటికి 97-98 వంతుల అజ్ఞానం యిక్కడ పేరుకుని వుందన్నమాట.

అయితే 1961 తర్వాత వీళ్ళ విద్యా విషయాల్లో కొంత అభివృద్ధి అయినా జరిగిందని చెప్పవలసివుంది. పార్వతీపురం కాలేజీలో టెక్నికల్ కోర్సులు చదువుతున్న ఇద్దరు ఏజన్సీప్రాంతపు గిరిజన విద్యార్థులున్నారు. ప్రభుత్వం ఇటీవల ఈ ఏజన్సీ ప్రాంతంలో ఈ గిరిజన బాలబాలికలకు వుచితంగా అన్నవస్త్రాలుకల్పిస్తూ ఆశ్రమ పాఠశాలలనేకం స్థాపించింది.

ఇక పోతే రాకపోకలువంటి ఆధునిక సౌకర్యాలు— రోడ్లనిర్మాణం, ఎలక్ట్రిసిటీ సరఫరాలవంటివి వున్నాయి. ఈ విషయాల్లో ఈ ప్రాంతం పరిస్థితులు చాలా హీనమైనవి, నికృష్టమైనవి. వచ్చే నాలుగేళ్లలో ఈ ఏజన్సీ ప్రాంతాభివృద్ధికిగాను 10 కోట్లరూపాయలు ఖర్చు చేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించుకున్నది. ఈ డబ్బు మధ్య దళారీలు కొట్టేయకుండా సక్రమంగా ఖర్చయితే ఈ ఏజన్సీప్రాంత సమస్యలు కొంతకుకొంత సత్వరపరిష్కారం అయినట్లు అనుకోవచ్చును.

ఎన్ని చెప్పినా వొక్క ప్రభుత్వంచేసే కృషి ఎప్పుడూ చాలనేరదు. ఈజిల్లాలో కొంత ఫాలోయింగ్‌వున్న స్వతంత్ర-కాంగ్రెస్ వంటి రాజకీయపార్టీల వారు తమవోట్ల బ్యాంకులకుపుకనే కార్యక్రమ శతంగాలుగాకుండా, తమ కార్యకర్తలు రంగంలోకిదిగి నిజమైన సేవాభావంతో, డెడికేషనుతో నిర్మాణ కార్యక్రమాలుచేయవల్సివుంది. ఈమార్గంలో కృషి జరగాలి. ఇది వెయ్యిప్రభుత్వాల పథకాలపెట్టు.

దశాబ్దాల తరబడి వివిధరకాలుగా, వివిధరూపాలుగా దోపిడికి గురైన గిరిజనులనుండి నమ్మకం పొందడమనేది అంత సులభమైనపనిగాదు. హింసామార్గం లోకినడి, పెడత్రోవ తొక్కకుండావుంటే వెంపటపు సత్యనారాయణ అనేవొక్కవ్యక్తి ఈ ప్రాంతంలో చేసినకృషి జోహార్ల అర్పింపతగినది. అరమైన ఐక్యభావంతో కార్యకర్తలు యీ ఏజన్సీ ప్రాంతాలలో పని చేయవలసివుంటుంది.

ఈ నక్సలైట్ వుద్యమంవల్ల కలిగిన మేలేమైనావుందంటే—అదొక్కటే—ఈ గిరిజనుల సమస్యలను, ఇప్పుడు వారున్న నికృష్టమైన పరిస్థితులనుండి వుద్ధరించాల్సిన అవశ్యకతను 'హైలైట్'చేసి నక్సలైట్లు పుణ్యం గట్టుకొన్నారు. శాంతిమార్గంలో ఆ సవాల్‌ను ఇతరపార్టీలవారు స్వీకరించవల్సివుంటుంది.

—— (సమాప్తం)

కథ

(4 వ పేజీ కొరవ)

వారిని గౌరవంగానేచూచింది. అదే స్త్రీలో వున్న సహనశక్తి.

ఆమె తన భర్తయింట్లో ఒక యంత్రంలాగే పనిచేసింది. దగ్గరదగ్గర రెండు సంవత్సరాలు గడిచాయి. ఆమెకు, తన భర్త పిల్లలూ దాంపత్యసుఖం కలిగించలేదు. అవసరాలు తీరిన భర్త, గుర్రుపెట్టి నిద్రపోతూవుంటే, యవ్వనంలో వున్న ఆమెకు ఏమిచెయ్యాలో తోచక, అమాయకంగా రాత్రంతాకూర్చొని కన్నీరుకార్చేది. కన్నీరు కార్చేందుకే — వివాహం చేసుకున్నది. తన స్వార్థంకోసం దయాహీనమైన కార్యం చేసిన భర్త. ఏ ఒక్కరోజూ ఆమె కన్నీరు తుడవలేదు, అతనూ కన్నీరు కార్చలేదు.

ఆమె నవయవ్వని. ఆమె యవ్వనంతో అవసరంలేని భర్త. ఆమె యవ్వనంతో సరితూగగల నవయవ్వనుడైన కుమారుడు. ఇదీ ఆమె పరిసర వాతావరణం. ఒకవ్యక్తి మంచికి, చెడుకు పరిసర వాతావరణం చాలావరకు కారణమంటారు.

ఆ వాతావరణంలో ఆమె నైతికపతనం పొందింది. అది నేరం. ఆమె నేరస్థురాలు.

ఆమె నా నేరస్తురాలు? ముసలివాని కిచ్చి అంటగట్టిన నేరస్తుడుకాదా? ఆమెను వివాహమాడిన ముసలిభర్త నేరస్తుడు కాదా?

ఒక స్త్రీకి తీరని అన్యాయం జరుగుతూవుంటే చూస్తూవూరకున్న సంఘపెద్దలు నేరస్తులుకారా? వీరంతాచేసిన నేరం వల్లనే ఆమె నేరం చేసేందుకు పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. ఇందులో తప్పెవరిది. ఆమెదా వీరిదా. స్త్రీజాతి నైతిక పతనానికి కారణం వీరా, లేక ఆమే?

ఒకరోజు అలా ఆమె ఇంటిపైవుకు వెళ్తుంటే అక్కడంతా జనంమూగున్నారు.

ఆమెతండ్రి ఆమెను చావగొట్టాడట. ఆ లోకదూషణకు, తండ్రికోపాగ్నికి తాళలేక ఆమె ఆత్మహత్యచేసుకుందట.

నాలోని విప్లవం విషాదంగామారి, కన్నీరు జారిపోయింది.

"స్త్రీ జనాభ్యుదయాన్ని అరికట్టే శతృశేషం యింకా మన సమాజంలో చెలామణి అవుతూవుంది"—నాలో నేను గొణుక్కున్నాను.

——

* * * ప్రశ్నోత్తరావళి * * *

ఐ. దయాకరరెడ్డి — బుచ్చి

ప్ర: జనవరి 1 తేది 'అక్కా-చెల్లెలు' విడుదలైనప్పుడు అక్కినేని, తారకరామ అభిమాన సంఘాలవారు సినిమాహాలు వద్ద సంతపేటవద్ద కొట్టుకోబోయారు. దీనివల్ల వారికొచ్చే లాభమేమిటి? ఈ తగవులు కాంగ్రెస్‌లో ఇండికేట్-సిండికేట్లకంటె యింకా హీనంగా వున్నాయే? అక్కా-చెల్లెలు విడుదల రోజు అభిమానసంఘాలు కొట్టుకుంటారు. తల్లా-పెళ్లామా విడుదలరోజు రెండు స్వీట్లు పంచారట. ఏందీ పిచ్చి?

జ: కనీసం ఇలాంటి ఉత్తరాలు చూసైనా ప్రేక్షకులలో జ్ఞానోదయం కలుగుతుందేమోనని నా ఆశ.

మురళీకృష్ణరావు — కావలి

ప్ర: కృష్ణ సొంత భార్య అయిన జమున గారు ఏమిచేస్తున్నారు?

జ: భార్య ఏంచేస్తుంది? ఇంట్లో కాచుకుంటుంది.

సుధాకరరావు — కావలి

ప్ర: ఉత్తమకథలకు ప్రోత్సాహమిస్తూ గతంలో శతదినోత్సవ చిత్రాలను నిర్మించిన జగపతివారు, కథను పాత్రను కాపీ కొట్టి కొన్నిచేర్పులు మార్పులుచేసి 'అక్కా-చెల్లెలు' తీశారు. అటువంటి నిర్మాతలే ఇట్టాంటి నిర్మాణాలకు పూనుకుంటే ఎట్లా?

జ: ఇది వ్యాపారము డీ...

జిలానీబాషా — రాపూరు

ప్ర: గండరగండడు చిత్రంలో కాంతారావుతో జోడీగా నటించిన ఆమెపేరు ఏమిటి?

జ: అనిత.

వాసుదేవరావు — కావలి

ప్ర: 'భలేరంగడు'లో నాగేశ్వరరావు 'నిన్న నీదే' అనేపాటను పాడుతూ బంతి దొరకగానే చేత్తో విసిరారు, కాలుతో కొట్టడం రాదా?

జ: కాలు నెప్పిపుట్టితే...

ఇ. టి. రామారావు — కావలి

ప్ర: అదృష్టవంతుడు, అక్కచెల్లెలు, బందిపోటుదొంగలు చిత్రాల కెమెరామెన్ ఎస్. వెంకటరత్నంగారి అడ్రసు కావాలండీ.

జ: ఆ టి అడ్రసు తెలీదు. జగపతి ఆఫీసుకు రాయండి.... హబిబుల్లారోడ్, మద్రాసు-17.

గౌస్‌ఖాదర్ — నెల్లూరు

ప్ర: నాగేశ్వరరావు కుమార్తెకు రామారావు కుమారుడికి వివాహమని విన్నాం. నిజమా?

జ: అది మీ విష్‌ఫుల్ థింకింగ్.

ప్ర: నాగేశ్వరరావు సావిత్రి ఇకమీదట హీరో హీరోయిన్లుగా వచ్చే నమ్మకం లేదంటారా?

జ: నాకు నమ్మకంలేదు.

మల్లికార్జునరావు — నెల్లూరు

ప్ర: అలనాటి నేపథ్యగాయకుడు, సంగీత దర్శకుడు ఎ.ఎం.రాజా ఏంచేస్తున్నట్లు?

జ: సినిమా తీయాలని ఎన్నేళ్ళుగానో ఆలోచిస్తున్నాడు.

ప్ర: దర్శకుడు అక్కినేని సంజీవి, అక్కినేని నాగేశ్వరరావుగారికి ఏమికావాలి?

జ: చాల దగ్గర బంధుత్వం.

ఆదినారాయణమూర్తి — విడవలూరు

ప్ర: కాంతారావు మొదట నటించిన చిత్రం ఏది?

జ: హెచ్. ఎం. రెడ్డిగారి 'నిర్దోషి' చిత్రంలో చిన్నపాత్ర.

రంగారెడ్డి — పూడిపర్తి

ప్ర: బుద్ధిమంతుడులో నాగేశ్వరరావు తాగి ఆడవాళ్లతో ఆడుతూ నాగభూషణాన్ని ఎగతాళి చేయడం న్యాయమా?

జ: అంతా సినిమా ట్రిక్.

బాలకృష్ణారెడ్డి — కావలి

ప్ర: ఈ సంవత్సరం మనదేశంలో ఆదాయంపన్ను ఎక్కువ కట్టింది ఎం.జి.ఆర్. అంతకంటే ఎక్కువ కట్టింది ఇంకెవరూలేరా?

జ: ఉన్నా సవ్యంగా కట్టింది ఆయనేనన్న మాట.

మల్లికార్జునరెడ్డి — ఆదోని

ప్ర: 'నమ్మనుక్కలు' అనే కన్నడచిత్రం ఆధారంగా విజయావారు బి. ఎన్. రెడ్డి గారి డైరెక్షనులో తెలుగులో తీస్తున్నారని విన్నాను. నిజమా? అందులో పాత్రధారులెవరు?

జ: నిజమే. పాత్రధారుల నిర్ణయంకాలేదు.

ప్ర: ప్రస్తుతం నవశక్తి వారు తెలుగులో శంకర జైకిషన్ సంగీత దర్శకత్వంలో తీస్తున్న చిత్రదర్శకులెవరు? ఎప్పుడు విడుదలవుతుంది?

జ: సి. ఎస్. రావు దర్శకుడు. ఇంకా షూటింగే ప్రారంభంకాలేదు.

> **ప్రశ్నోత్తరాలు**
>
> పాఠకుల ప్రశ్నలను ఈ క్రింది అడ్రసుకు పంపండి
>
> కొలను బ్రహ్మానందరావు,
> 7-నాగేశ్వరరావు రోడ్డు,
> టి. నగర్, మద్రాసు-17.

కె. యానాదిరెడ్డి — గూడూరు

ప్ర: శ్రీమతి శారద శ్రీ చలం భార్యాభర్తలేనా అండీ?

జ: అవునండీ

పి. సత్యం — నెల్లూరు

ప్ర: నాగభూషణంగారి నాటకాలరాయుడికి హిందీచిత్రం 'అల్‌బేలా' మూలమా?

జ: అవును.

జి. వి. రమేష్‌బాబు — కావలి

ప్ర: నేపథ్యగాయకుడు నాగేశ్వరరావు ఇంటిపేరా లేక వూరిపేరా పిఠాపురం?

జ: ఊరుపేరే.... ఇంటిపేరు.

వి. నారాయణరావు — నెల్లూరు

ప్ర: అక్కినేని-దేవిక కలిసి నటించిన సినిమా ఏదైనావుందా? లేదంటే కారణమేమైవుండంటారు?

జ: హీరో హీరోయిన్‌గా నటించిన చిత్రం లేదు.... ఇక కారణమంటారా........ నాగేశ్వరరావుకు ఆ ఉద్దేశం లేదన్న మాట.

వి. సాయినాథ్ — కందుకూరు

ప్ర: నిండుహృదయాలు ముందు భలే రంగడు, ఒకేకుటుంబం ముందు ఆదర్శకుటుంబం నిలవలేకపోయినది ఎందువల్ల?

జ: రెండూ ప్రజలకు నచ్చలేదుకాబట్టి.

ఒ. సుదర్శన్ — వంజవాక

ప్ర: జగ్గయ్య నటించిన పౌరాణిక చిత్రం ఏమైనావుందా? ఏపాత్ర?

జ: ఉన్నాయి. అర్జునుడు పాత్ర ధరించాడు.

వి. విజయ — పురిణి

ప్ర: 'రెండెద్దులు ఎకరం నేల' శతదినోత్సవం చేసుకుందా? హీరోహీరోయిన్ ఎవరు?

జ: శతదినోత్సవమా? అసలు ఐదారు వారాలైనా ఆడలేదే? రామారావు, వాణిశ్రీ హీరో, హీరోయిన్.

ఎం. వి. ప్రభాకర్ — గూడూరు

ప్ర: ఏకవీరలో ఎన్. టి. ఆర్. జమునతో ఆడగొంతుతో మాట్లాడింది తన సొంత గొంతుకతోనా లేక ఇంకెవరిచేతైనా మాట్లాడించారా?

జ: సొంతమే.

వి. రాంచందర్ — కలువాయి

ప్ర: 'తల్లా? పెళ్ళామా?' లో 5 కోట్ల ఆంధ్రులు ఐక్యముగా వుండాలి, అన్నదమ్ములు మనకేలా వివాదం?- అనే నినాదము ఒసగిన ఎన్. టి. ఆర్. తన స్వమండలీయుడైన ఎ. ఎన్. ఆర్. తో వైరమేల?

జ: వారిద్దరికీ వున్నవైరంవల్ల దేశానికికలిగే హాని ఏమీలేదు. పైగా కొందరికి లాభసాటిగానే వుందికూడా గదా.

ప్ర: క్రొత్తదనము చూపాలనే ఉద్దేశంతో రఫీచే తెలుగుపాటలుపాడించి ఎందుకు భాషను వర్గయుక్కయుతము చేస్తున్నారు? (వర్గయుక్కులు = ఒత్తక్షరములు.)

జ: మీరు హంసలా ప్రవర్తించండి.

ఎస్. రాఘవేంద్రరావు — కావలి

ప్ర: 'ఏకవీర' చిత్రమునందు సంగీతం హైలైట్ అని అందరూ అభిప్రాయపడుచుండగా శ్రీ గ్రి. గో. రా. గారు సంగీతం ముదనష్టం అన్నారు. అది వారి అభిప్రాయము అందురేమో? అటువంటి విపరీతాభిప్రాయముగల సమీక్షకులచే సమీక్ష నిప్పించుట ఎందులకు?

జ: సమీక్షకుడు ప్రజాభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేయాలంటారా?

కె. చెంచురెడ్డి — అన్నవరం

ప్ర: నాగేశ్వరరావు నటించిన తొలిచిత్రం, అతడు ద్విపాత్రాభినయము చేసిన మొదటిచిత్రము ఏది? 'బుద్ధిమంతుడు' చిత్రముపై మీ అభిప్రాయమేమి?

జ: తొలిచిత్రం 'ధర్మపత్ని'. ద్విపాత్రాభినయం చేసింది 'ఇద్దరుమిత్రులు'లో. 'బుద్ధిమంతుడు' చిత్రం బాగుంది.

కౌండిన్య — నెల్లూరు

ప్ర: 'భలేరంగడు', 'సిపాయిచిన్నయ్య'ల లోని మొదటి పాటల పిక్చరైజేషను లలో ఎ. ఎన్. ఆర్. ఓవర్‌యాక్షను చేసి బోరు కొట్టించేశారు. కారణమేమంటారు?

జ: కారణం మీ ప్రశ్నలోనేవుంది.

పి. జి. కృష్ణారెడ్డి — అన్నవరం

ప్ర: శోభన్‌బాబు నటించిన మొదటిచిత్రం కృష్ణ నటించిన మొదటి చిత్రము తెలుపుతారా?

జ: శోభన్‌బాబు 'దైవబలం', కృష్ణ 'పదండిముందుకు'

ఎం. విజయకుమార్ — నెల్లూరు

ప్ర: 'అక్కా-చెల్లెలు' చిత్రములో, జడ్జి రామచంద్రరావును వకీలు విజయ క్రాసుఎగ్జామినేషన్ చేసినపుడు హత్య 5 గంటలకు ఊరికి 12 మైళ్ళదూరంలో జరిగినట్లు చెప్పినది. జడ్జిగావున్న తను సాధారణముగా కోర్టునుండి 5 గంటలకు యింటికి వెళతారు. అటువంటి పరిస్థితులలో జడ్జి తనయొక్క నిర్దోషిత్వమును సులభముగా ఋజువు చేసుకొన వచ్చును. కానీ యీ విషయము డైరెక్టరుగారు మరచినట్లున్నది?

జ: మీవాదన సహేతుకమైనదే. అయితే సినిమాటిక్ ఎఫెక్ట్ కోసం కొన్ని లైసెన్స్‌లున్నాయి. దారితప్పకతప్పదు.

ఎం. భీమశంకరం — చింతలపాళెం

ప్ర: విజయవాడ, 'దుర్గ కళామందిరం'లో నాగేశ్వరరావు నటించిన చిత్రాలు, 'అలంకార్ టాకీస్' లో రామారావు నటించిన చిత్రాలు ఇంతవరకు ఎన్నడైనా ప్రదర్శింపబడినాయా? అవి రెండు విజయా, నవయుగావారి స్వంత థియేటర్లా? లేక పై విధంగా ప్రదర్శింపబడక పోవటానికి ఆ థియేటర్ యజమానుల గాఢాభిమానమే కారణమా?

జ: 'అలంకార్'లో రామారావు నటించిన సారథీవారి చిత్రాలు ప్రదర్శింపబడిన వనుకుంటా. మిగతా మీ వూహ కరెక్టే.

ఎండి. ఖాదర్‌హుస్సేన్ — కావలి

ప్ర: 'అంతర్జాతీయ చలన చిత్రోత్సవం' అంటూ మనదేశంలో ఏర్పాటు చేయుట మెందుకు? చేసితిరిపో. ఉత్సవాలకు అసభ్య పాలిష్డ్ చిత్రాలు పంపుతాయని తెలిసికూడా అంగీకరించుట మెందుకు? అంగీకరించితిరిపో! సామాన్యంగా చిత్రాలన్నింటినీ చూసి 'ఇవేమి పాడు అసభ్యతచిత్రాలు' అంటూ వర్ణించువారి ముందు వాపోవట మెందుకు? అతిథులైనవారిని అగౌరవించి వదుపుతియ్యుట మెందుకు?

జ: మీకు రాంగ్ ఇన్ఫర్మేషన్ వచ్చింది అలాంటి అసభ్య చిత్రాలేమీ రాలేదు.

ప్ర: కాలం మారింది- మనుషుల అభిరుచులు మారాయి, నాటకరంగంపై ఇంట్రస్ట్ తగ్గింది. కొందరు పాతకాలపు మనుషులు 'నాటకరంగాభివృద్ధికావాలి! రంగస్థలాలకు ఉద్యమం కావాలి! అంటూ స్లోగనులు మొదలెట్టడం ఈ ఇరవయ్యవ శతాబ్దిలో సమంజసంగా లేదనుకొంటాను! మరిమీఅభిప్రాయం?

జ: నాటకరంగం అభివృద్ధి చెందాల్సిందే- ఏ శతాబ్దమైనా; అది మన సంస్కృతికి ప్రతిబింబం.

టి. వి. రమణరావు — ఈదగాలి

ప్ర: ఎ. ఎన్. ఆర్. ను ఎన్. టి. ఆర్. ను తన రెండు నేత్రములతో సరిపోల్చి ఎస్. వి. ఆర్. ఒక చిత్రం నిర్మించిన తరువాత తాను 'సీమ'కు వెళ్లనున్నట్లు ఒక పత్రికలో చదివాను. అది నిజమేనా? నిజమైతే ఆ చిత్రం విడుదలానంతరమైనా ఈ అభిమాన సంఘాల జెడద కొంత సన్నగిల్లనంటారా?

జ: అలాంటివార్త నేనుచూడలేదు. ఆ ఆలోచన యిక్కడ ఎవరికీ లేదుకూడా.

ప్ర: ఎ. ఎన్. ఆర్. కు 'దేశభక్తి' అధికమయి 'జై జవాన్' చిత్రం నిర్మిస్తున్నాడు పాపం! ఎన్. టి. ఆర్. కు అది లేదేమో; మిన్నకున్నాడు లేకుంటే 'జై కిసాన్' అని మరొకచిత్రం నిర్మించక పోవునా?

జ: ఇందులో ఏశక్తీ లేదు. మోసపోకండి.

కె. ఎం. రావు — పాపిరెడ్డిపాళెం

ప్ర: ఎన్. టి. ఆర్. మారువేషము వెయ్యని చిత్రమేమైన కలదా?

జ: అభిమాన హీరోలు ఎన్ని అవతారాలు ఎత్తితే ప్రేక్షకులు అంతగా ఆదరిస్తారని నిర్మాతల ఆశ!

ప్రకటన

ఇందుమూలముగా యావన్మందికి తెలియజేయడ యేమనగా:- నెల్లూరుజిల్లా, బింజమూరు గ్రామ కాపురస్తులమైన గణపం కృష్ణారెడ్డి – గణపం కాంతమ్మ అనుమేము గణపం రాజారామిరెడ్డి పేర టికి వ్రాయించి యిచ్చిన 11-1-1968 తేదిగల జనరల్ పవర్ ఆఫ్ అటార్నీని రద్దుచేసినాము. గమనిక మాతరఫున అతను వ్యవహరించుటకు వీలులేదు. అట్లు వ్యవహరించిన చెల్లవు.

ఇట్లు,
గణపం కృష్ణారెడ్డి.
గణపం కాంతమ్మ.

ANDHRA PRADESH STATE ELECTRICITY BOARD

Tender Notice

Sealed Tenders for the work of construction of Control Room at 33/11 Kv Kothur SS will be received by the under signed.

The approximate Value is Rs. 14,000/-

Copies of tender specifications can be had from the office of the undersigned on payment of cost of tender specification either by cash or money order only. Remittances towards cost of tender specification will not be refunded in any case. The Andhra Pradesh State Electricity Board is not responsible for any sort of delay in obtaining tender specifications including postal delays. The tender specifications can be obtained on payment of Rs. 5—15 for each set and the same will be sold from 9—2—70 to 14—2—70. The last date of receipt of the tenders is 16—2—70 upto 4 p. m. and the same will be opened at 4-30 p. m. on the same date.

The under-signed reserves the right to reject any or all the tenders without assigning any reason.

Phone : 70.
Station : Nellore.
Grams : Openger.

—M. SHYAMASUNDAR,
Divisional Elecl. Engineer,
Operation :: Nellore.

గుంటూరు అ॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 566 of 1969.

మెట్టపూడి సాంబ్రాజ్యమ్మ —వాది.
కంచెర్ల వెంకయ్య s/o కోటయ్య — 4-వ ప్రతివాది.

నోటీసు:-

వాది మనవర్తి నిమిత్తం దావావేయగా 4-వ ప్రతివాదికి నోటీసు పబ్లికేషను నిమిత్తం 18-2-1970 తేదికి వాయిదా వేయబడినది. గమనిక అక్షేపణలు వున్న యెడల సదరు తేదిన పగలు 11 గంటకు పై కోర్టుకు హాజరై అక్షేపణలు వకీలు ద్వారాగాని, స్వయంగాగాని తెలుపుకొనవలయును. లేనియెడల పరోక్షముందు విచారించి తీర్పు చెప్పబడును.

—వి. హెచ్. సుబ్బారెడ్డి,
వాది అడ్వకేటు.

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. 171/69. S. C. 226/67.

బెల్లంకొండ వెంకటమ్మవగైరా —వాదు.
గుంజి వెంకయ్య —ప్రతివాది.

ఈ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా ప్రతివాది తాలూకు ఆస్తులు పై కోర్టులో 28-2-70 తేదిన వేలము వేస్తారు. గమనిక వేలంలో పాటలు పెట్టుకొనవచ్చును.

ఆస్తిషెడ్యూలు:- కావలి తా॥ బ్రాహ్మణక్రాక అగ్రహారంలో ప్రతివాది తాలూకు ఆస్తి వివరము:-

(1) నెం. 46 రు పట్టా దాఖలా సర్వే నెం. 1459/1 రు, య 1-14 సెంట్లు శిస్తు రూ. 18-95 పైసలు.

వాదివేసిన క్రయం రూ. 200/- లు అమీనావేసినక్రయం రూ. 570/- లు

(2) నెం. 806 రు పట్టా దాఖలా సర్వే నెం. 1465/2 బి రు, య 0-59 సెంట్లు, శిస్తు రూ. 7-25 పైసలు.

వాది వేసిన క్రయం రూ. 100/- లు అమీనావేసినక్రయం రూ. 280/- లు

—S. V. సుబ్బారెడ్డి—అడ్వకేటు.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో
E. P. No. 156 of 1969.
Scs. No. 245 of 1967.

కాకటూరు రాఘవరెడ్డి
— వాది-(డిక్రీహోల్డరు.)

కాంత్య దినవరశింహ
— ప్రతివాది-(జె. డెట్టరు)

ఈ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా ప్రతివాది తాలూకు స్థిరాస్థి పై కోర్టు వారి యెదుట 10-2-1970 తేదిన బహిరంగముగా యేలము వేయబడును.

షెడ్యూలు:-

నెల్లూరు రిజిస్ట్రేషన్ డిస్ట్రిక్టు జిల్లా, నెల్లూరు తాలూకా, ముత్తుకూరు సబ్ రిజిష్ట్రారులో చేరిన, ముత్తుకూరు మజరా పోడి స్వామి కండ్రిగలో ప్రతివాదికి హక్కుగల ఆస్తి వివరము:-

1-వ అయిటం: నె 896 రు పట్టాదాఖలా సర్వే నె 565/1 రు, యె 17-31 ట్లలో 1-వ ప్లాటుకు హద్దులు:- [తూ] నెలటూరు రంగనాయకమ్మ భూమి [ద] చేబి రెడ్డి సుగుణమ్మ భూమి [ప] పోతల పెంచలు రెడ్డి భూమి [ఉ] కాంత్య మస్తానమ్మ, నెల్లూరు పెంచలు వగైరాల భూమి. ఈ హద్దులలోని యె 5-25 సెంట్లు లేక (2-124 హెక్టార్సు.)

డిక్రీహోల్డరు కిమ్మతు రు. 2500/-
అమీనా కిమ్మతు రు. 2600/-

2-వ అయిటం: డిటో 2-వ ప్లాటు భూమికి హద్దులు:- పట్టా నె 896 రు, సర్వే నె 565/1 రుకు హద్దులు: [తూ - ద] పారదలకాల్వ [ప] దొడ్డ శేషమ్మ భూమి [ఉ] సర్వే లీకు డొంక. ఈ హద్దులలోని యె 0-65 ట్లు లేక (0-263 హెక్టార్సు)

డిక్రీహోల్డరు కిమ్మతు రు. 580/-
అమీనా కిమ్మతు రు. 550/-

3-వ అయిటం:- డిటో 3-వ ప్లాటు భూమికి హద్దులు:- పట్టా నె 896 రు, సర్వే నె 565/1 రుకు హద్దులు:- [తూ] నెల్లూరు పెంచలు భూమి [ద] ఈ ప్రతివాది అడుమానము వుంచిన భూమి [ప-ఉ] కాంత్య మొలకమ్మ భూమి. ఈ హద్దులలోని యె 0-75 ట్లు లేక (0-304 హెక్టార్సు)

డిక్రీహోల్డరు కిమ్మతు రు. 500/-
అమీనా కిమ్మతు రు 600/-

కల్లు:- మూడు ప్రదేశములు విస్తీర్ణం యె 6-65 ట్లు లేక (2-691 హెక్టార్సు) 22-6-64 తేదిన కాంత్య దినవరశింహ, దేబిరెడ్డి సుగుణమ్మ పేరటికి వ్రాయించి యిచ్చివుండు రూ. 3000/- లు అడుమానమునకున్నూ, 15-2-1966 తేదిన కాకుటూరు అనసూయమ్మ పేరటికి వ్రాయించి యిచ్చివుండు రు. 3750/- లు అడుమానమునకున్నూ లోబడవలయును.

— పి. వి. రమణారెడ్డి,
వాది అడ్వకేటు - నెల్లూరు

యేలూరు సబార్డినేట్ జడ్జిగారి కోర్టులో
E. P. 128 of 69. O. S. 79 of 65.

శ్రీ పెన్మెత్స సీతారామచంద్రరాజా-వాది.
(2) శ్రీమతి ముటా లక్ష్మమ్మ అనే రామానుజమ్మగారు (3) ఈ. కాయిలాపాగారు (5) ఈ. కాయింతగారు (6) ఈ. రంగనాయకమ్మగారు, 24/A, దామోదరరెడ్డి వీధి, టి. నగర్ - మదరాసు-17.

ఈ నెంబరు డిక్రీప్రకారం రావలసిన సొమ్ము రాబట్టుకొనటకు వాది వారంటు దరఖాస్తు దాఖలు చేయగా ఆర్డరు 21, రూలు 22 నోటీసు నిమిత్తం 18-2-1970 తేదికి వాయిదా వేసినారు. పై సంగతులకు ఏమైనా ఆక్షేపణలు వున్నయెడల వాయిదారోజున పగలు 10 గంటలకు ఖుద్దుగాని వకీలుగారి ద్వారాగాని హాజరై తెలియజేసుకొనవలెను.

— పి. ఆ. పి. రాజంరాజు,
డిక్రీహోల్డరు కౌన్సిల్.

సిండికేటు - ఇండికేటు

శ్రీ శివారెడ్డి

ఇండికేట్లులేరు, సిండికేట్లులేరు
అందరొకటెు, వారి ఆశయాలు
మొత్తగట్టివారలె, ఏగా లికాదాక!
ప్రతిబింబిస్తుంటాం పాడుదేవుల!

గోతిత్రవ్వినారు గోరీకట్టినారు
గొంతుగోసినారు ఘోరమైన
తప్పుచేసినారు కాటిలో చెయ్యాలి
నాయకులను, కాదు నవ్వులాట!

సైకిలెక్కిపొయ్యి పార్టీసిద్ధాంతాల్ని
చిన్నరించి నంన్న వెన్నుపొడిచి
కాకలెత్తుకోని లేకలేస్తున్నారు
పట్టనగటివేషం పచ్చిమోసం!

కాడగుంటికలము బయటపెట్టాలంటె,
సిగ్గుగుందిమీకా సెప్పబోతె
పచ్చికాంగ్రెసోళ్లే పిచ్చిపట్టిపాయింది
తలకెడిందినాకు తంత్యులారె!

కాను ముఖ్యమంత్రి మీసాలొడేకాదు,
నవ్వపాది నీలం నంజీవరెడ్డి
తొడలుదట్టినాడు, నడివీధిపాలాయె
కాంగిరేసుబ్రదుకు కట్టకడకు!

ముఖ్యమంత్రియన్న మోజగారాజమ్ము,
ఎక్కసీక్కరన్న యేపగింపు
రెండులేవు, వంబరేపిపారేస్తాను
వూసకోను కటికి వృథయులొకటె.

ఇద్దరు గాంధీ కిమ్మలె,
యిద్దరు లీకర్లె మనకు యిద్దరుదొర్లే
కొద్దిదిపరెన్ను లేదా
యిద్దుల్లా, రెండురెండె బోడితలలురా!

మనను వొకనిపైన, మర్యాదవొకవైపు,
మాటవేసు అసలు మర్మమేరు
ఢిల్లివాక పేరు నెల్లూరు పాలిక్సు
అంతుదెలియరాంది అలవిగాంది!

హస్తినాపురంలా అమధ్య ఢిల్లీలా
రగులుకోని నివ్వు రాజుకోని
భగ్గుభగ్గుమంచు బస్తీలెగబ్బకి
చుట్టుముట్టె పల్లెపట్టులన్ని!

పిట్లాగలిపినాము యెస్టేటుదారుల్ని,
రాచినాము కాల రాజరికము
పాపమునకు దగిన ఫలితాన్నిరదిబాడ
గలము మనముపోతాం గబ్బుబట్టి!

మహాత్మ మెప్పుకోలు మహాప్రీత్యర్థము,
ప్రాకులాట ముష్టి పదవులకయి
మంటగలిపినారు మనదేశమర్యాద
పరువుగడిగినారు వంశమునకు!

ఎప్పుడేయుగంలొ వినాడు బుద్ధి దొ
పెద్ద, చిన్నతనము పేదరికము
యింతలో నెబోదు అంతమై దట్టాల్లా
నద్దుబొగ్గు పాడుకావవాల్లా!

కమ్ముకొండిమీరు కక్షిబట్టండి
జాట్టుబట్టుకోని జాలముజాలు
పదలగొట్టుకోండి పద్దన్ను ఎట్లోం
పంచజేరకండి ప్రభుప్పలార!

కోరలూడదెబ్బకి కోటీశ్వరులనెల్ల
బిచ్చగాళ్లజేసి బొచ్చె చేత
కిస్తె లేమి దాన నిస్తె పోనేపోదు
గీకదుడువ మీకు చేతగాదు!

కలిగినోడు సీకు కాకుండబోయ్యాడు,
పేదసాద అనలె పెదమొగమ్ము
మిడిల క్లాసురైతు మీమాట వట్టించు
కోడు నీకురేపు తోడుయెవరు?

పోరు అమెరికాతొ, పోట్లాట యింగ్లాండు
తో చిరాకు, పాముతో బిపొత్తు
మంతనాలు, యిదిర మనరాజకీయమ్ము
చేలదిదిసాము కోలుకోము!

పెట్టినాడ నెహరూ వీరజవ్వారులాల?
చదువులేనివాడ శాస్త్రి కాను?
గల్లిలేవుకారు ఢిల్లిలో గూర్చోని
అడవదడవ, చిన్నదరిగెదెట్ల?

పెద్దకేసి మిమ్ము గద్దె పైకెక్కి పై
పైకిలంపై మంత్రి పదవులిచ్చి
వెనుకపెట్టినారె అనలే నాయన్ను!
మునలమయ్యినారె మూలమునరె!

ఎంతమందిరాజ లేలారు పాయినారు
యెంతమందో యింక యేలగలరు
ముందు ముందు, దానికెందుగ్గ యీబాధ?
ఎవరు వదలికాదు వర్కినెంటు.

అగ్నిగుండమాయె అలిండ్య కాంగ్రేసు
చీచె దేశమంత విషపుగాలి,
అయిపోయింది రైము అవసానకాలమ్ము
నిలుపబోదు పుణ్యం నీ స్వరాజ్యం!

మూలనున్న రైతు ముందుకొచ్చేకాదు,
కట్టెదెబ్బదినాడు కలిగినోడు
సాగబోపు యింక దట్టాలు గిట్టాలు
మూటగట్టు తీసి మూలబెట్టు!

దిక్కుమొక్కులేక దిగజారిపోతుంటె
మాత్సర్యాంధ్రకోనె మచ్చుబుద్ధితె
అడిపోళ, తిట్లు, అనరానిమాటన్న
నాయకులను, తప్పునాదిగాదు.

కోటమేళ్ళ పంచాయతీ

పిలుపుమీదపిలుపు పిచెత్తిపొయ్యింది
పడమటకోల శ్రీనివానరెడ్డి
గద్దెమీదకెక్క గత్యంతరములేక
పెద్దవారిమోల పెదవివిప్ప.

కనులకింపుగాదు కవియెంతవాడైన
అడమనిషి మదిరిపేదుగడితె,
తారుమారుజేసి తలకాయలూపిచ్చ
బ్రదికి అదనుంది బయటబడ్డ!

ఎన్నో నమ్మేళాలను
ఎన్నో బ్రహ్మోత్సవాల వినోదిలి నె
వెన్నడుగానీ చిన్నది
కన్నది లేదాయె యిట్టి కార్యక్రమముజ

దక్కెరబొమ్మలు తారలు
ముక్కాకలుదీర్చకవులు ముందువెనుకయి
యెక్కడి ఆటలుపాటలు
దక్కె క్రొత్తతోట ధన్యతగాంచెజ

గుట్టచెట్ల రాతిబట్ట యీ గూడూరు
యేరియాకు తాను యెంతగానొ
సేవజేసినారు శీనయ్య అయ్యుంటె
అమితమైనశక్తి అచట ప్రజకు!

మంచిపోయినపాన్ని మర్యాదజేస్తారు,
కాఫియిచ్చిగాని కదలనీరు,
పల్లరెడ్డి వారి నాగరికముపేరు,
మాటలేరు! అసలు మనవు లేరు!

రిపబ్లిక్ డే (నెల్లూరు)

పొయ్యి సూచపచ్చ పోలీసు కవరత్తు
దర్గమిట్టా జనులు ధన్యమాయె,
కసొగూస్తా యింక క్రమశిక్షమిగిలింది
పోలిసోళ్లా పూడిపోడ్డా వుంట్లా!

వీరరాఘువన్ను భారత స్వాతంత్ర
సమరగాథ ప్రగతి నెమరువేస్తె
లెక్చరైనదిన్న లేకుచ్చుమాడల్లా,
స్పీచ్చుదిన్న కొంచ జేసుకున్న!

— —

వారం....వారం

(3 వ పేజీ తరువాయి)

పరోక్షంగానో - ప్రత్యక్షంగానో లొంగి పోవలసివస్తే ఏర్పడింది. ఎన్నికలలో పెద్దపార్టీలకు పెద్దగా సాయం ఈ పత్రికల వారివల్లనే దొరుకుతున్నది.

ఈ విధంగా పత్రికలుండటం స్వేచ్ఛకు నిదర్శనమా? ప్రజలకు పలుకుబడిగల వారు చెప్పదలచుకున్న అంశాలను మాత్రం తెలియజేయడం పత్రికా స్వాతంత్ర్యానికి గుర్తా?

పున్నయ్య, ఖాసా సుబ్బారావు, కోటంరాజు రామారావు, చలపతిరావ్ వంటి కొమ్ములు దిరిగిన పత్రికారచయితలు పత్రికలు నడపడానికి సంపూర్ణమైనస్వేచ్ఛను, వసతులను కలిగివుంటే, పత్రికా స్వాతంత్ర్యాన్ని కలిగివున్నట్లు మేము భావిస్తున్నాము.

అనాడు జాతీయోద్యమంలో వార్తా పత్రికలు నడిపేవారితో వీరమై పత్రికలలో కృషిచేసి వాటికి రంగులు దిద్దినారు. ఆ తర్వాత? చలపతిరావుకు నేషనల్ హెరాల్డ్ శరణ్యమైనది. అదైనా చలపతిరావు పత్రికకాదు - నెహ్రూపత్రిక. ఆఖరు రోజులలో ఖాసా సుబ్బారావుకు స్వంత పత్రిక దొరికింది. దాని కెన్నితిప్పలు పడవలసి వచ్చింది?

పత్రికలు ప్రతిభగల పత్రికా రచయితల చేతుల్లో వుండవలెను. వాటి అభిమానులిచ్చేచందాలవల్ల, వాటికి పాక్షికంగా పోషణ జరుగుతుంది. కంపెనీల ప్రకటనలు, సర్కారీ ప్రకటనలు విధిగా ఒక ప్రమాణాన్ని అనుసరించి వాటికి చెందవలెను. ఆ విధంగా ఆర్థికంగా బాధ తీరి పోవలెను. అన్నిపత్రికలు వేజ్ బోర్డు తీర్మానించిన రేట్లప్రకారమే జీతాలను సంపాదకవర్గానికీ, ముద్రణశాఖకూ ఇవ్వవలెను. రేనాల్డ్స్ న్యూస్ అనే కో-అపరేటివ్ వారపత్రిక లండన్నుంచి వస్తుంది. ట్రేడ్ యూనియన్ నిర్ణయప్రకారం జీతాలిస్తున్నట్లు ఆ పత్రిక ప్రతిసంచికలో ప్రకటిస్తుంది.

పత్రికా ప్రపంచంలో (మనదేశంలో) విప్లవం ప్రాథమికావసరం. దానికి నాంది ప్రస్తావనగా కేంద్రప్రభుత్వపు నగరజ్యోతి వచ్చివుంటే ఆనందిస్తాము.

, , ,

మంచి పత్రికల తర్వాత మంచి కార్యకర్తలు ప్రజాహిత జీవనానికి అవసరం. అన్నిపార్టీలకు, సంస్థలకు వీటితో పని వున్నది.

అధికార కాంగ్రెస్వారు పెద్దయెత్తున కార్యకర్తల తయారీకై దిగుతున్నారని వినికిడి. పోటీ కాంగ్రెస్కూడా అనుకరిస్తుంది. ఈ విధంగా వీరి సంఘర్షణ ద్వారా కార్యకర్తలనేవారికి మళ్ళీ ఆస్కారం కలిగింది.

పాత కార్యకర్తలు, నాటికి తొంభై పాళ్ళు లేరు, వున్నా వారు వీరిని విశ్వసించి అంత సంతృప్తంగాలేరు. కొత్త కార్యకర్తలమీదనే ఆధారపడి ప్రచారం సాగవలెను. అయిదారు గ్రామాలు చూచుకునే కార్యకర్త నెలకొకరు రెండు కాంగ్రెసులకు అవసరం. నెలకు రూ 200/- లకు తక్కువగాకుండా అతనికి స్వంతంగాగాని పార్టీ నిధిద్వారాగాని వచ్చేట్లు చూడవలెను. ఈ ఇద్దరితోపాటు ఇతర పార్టీల కార్యకర్తలుకూడా తహశీల్ కొకరైనా, లేక సమితికి ఒకరైనా వుంటారు. స్వతంత్ర పార్టీకి ఇటువంటి కార్యకర్తలు విశేషంగా లభ్యం కావచ్చును. వారిలో చాలమంది స్వయంపోషకంగా వుండగలరు.

ఈ కార్యకర్తలకు ప్రతిష్ఠ వుండవలెనంటే రాష్ట్రస్థాయిలోని పార్టీ అధినేతకి ఒక ముఖ్యమంత్రి హోదా కు తక్కువగాని ఆదాయం, వసతులు ఏర్పడివుండవలెను. కనీసం.

ఆడంబరంవద్దని నేనంగీకరిస్తాను. కానీ వసతులెక్కువ కావలెనని అంటాను. పని చేసేవారికి దీనివైనం తెలుస్తుంది. ఉత్సవ విగ్రహాలను అవధులలో పెడితే ఈ సంగతి తెలియదు. తిమ్మారెడ్డి, బి.వి రాజు వంటివారలకు ఇటువంటి ఏర్పాట్లుచేసి, ఆ తర్వాత మాతో మాట్లాడండి. మంత్రి మండలికి రమ్మన్నా రారు. పవర్ వారి శరీరానవుండదుకాని వారికి వశమై తప్పక వుంటుంది. అట్లే లచ్చన్న, రత్నసభాపతి వంటివారున్నారు. ఈ విధంగా ప్రతి పార్టీలోవున్న గట్టివారిని ఏరి, ఏస్థాయిలో వారిని ఆ స్థాయిలో పెద్ద, చిన్న కార్యకర్తలుగా నియమించండి. అప్పుడు చూడండి మనరాజకీయ జీవనం ఎంత రమ్యంగా వుంటుందో.

ఇంకొక పనిచేయవచ్చును. కార్యకర్తలందరికీ పల్లె, పట్టణ, నగర భేదాలతో సమానమైన జీవనభృతులివ్వండి. కాని వారికృషికి తగినన్ని అదనపు అలవెన్సులు వాహనాలు, వసతులు ఇవ్వండి. ఈపద్ధతి మరింత మెరుగు. ఆఖరున ఒకమాట: రాళ్లతో కొట్టుకోవడంకంటె కార్యకర్తలతో కొట్టుకోవడం నాగరకలక్షణం,విన్నారా?

, , ,

పై చెప్పినవిధంగా పార్టీలు సంసిద్ధపరిస్తే నేడు బెంగాల్లో జరిగే సంక్షోభానికి తావుండదు. క్రిందినుంచి అడిగేవారి శక్తిగాని, సంఖ్యగానీ లేనప్పుడు నాయకుల నాటకం మిగిలిపోయింది. చైతన్యంగల ప్రజ, తెలివిగల కార్యకర్తలువుండే రాష్ట్రంలో అటువంటి దృశ్యాలుండవు.

ఇక రాబోయేది అనేక పక్షప్రభుత్వాలే గాని ఏక పక్షప్రభుత్వాలుగావు. అందువలన, అన్నిపక్షాలు చక్కటి కార్యకర్తలను కలిగివుంటేగాని సవ్యంగా పనులజరగవు.

కావలసింది శీలవంతులైన కార్యకర్తలు గాని, కల్లోలంపుట్టించే సేనలుకాదు. పార్టీలన్నిటిమధ్య ఇందువిషయమై ఒక ఒప్పందానికి భారత గృహశాఖద్వారా యత్నిస్తే మంచిది.

—

లోకవృత్తం

(3 వ పేజీ తరువాయి)

సంగా, అమెరికా - చైనాలు సంప్రదిస్తే రష్యా కమమానంగా వుంటూవుండగా, అగ్రరాజ్యాల కలయిక చిన్నరాజ్యాలకు బాధ కలిగిస్తున్నది.

అగ్రరాజ్యాలు కలహించి ప్రపంచాన్ని భస్మంచేయడం కంటె చిన్నరాజ్యాలకు బాధ కలిగించడమే నయం. క్రమేపీ ఈ బాధకూడా తీరిపోతుంది. పెద్దల పెత్తనం, పెద్దల కలయిక శాశ్వతమా?

— —

పసిరికలు -
- కామెర్లు
భయపడపనిలేదు
డాక్టర్. సి. రామయ్యంగారు
రంగనాయకులపేట - నెల్లూరు

పాలికేక

సచిత్ర వారపత్రిక. ఎడిటర్: రాజేంద్ర. పబ్లిషర్స్ చిరునామా: సోమాజీగూడ, హైదరాబాద్-4. విడి ప్రతి వెల: 0-35 పై. సంవత్సరం చందా: రూ 18 లు.

ఇదొక 'కొత్త' వారపత్రిక. మొదటి సంచిక 26-12-69 తేది విడుదలై జనవరి 23 తేదినాటికి ఐదుసంచికలు దర్శన మిచ్చాయి.

ఐదుసంచికలు వెలువడ్డా ఎక్కడా సొంత వ్యక్తిత్వము కనపడేదు, సొంతగొంతుక వినబడలేదు సొంతనంతకం, సొంతవరిధి యింకా ఏర్పడలేదు. వస్తిశరమైన రచన లేదా దర్శనమివ్వడంలేదు. ఇంకా సినితారల త్రివర్ణ చిత్రాలతో ముఖ పత్రాలు అచ్చువేసేస్తాయికి చేరుకోక పోయినా-వీధో మార్కెట్లో పుష్కలంగా లభ్యమౌతున్న అట్టపేర త్రివర్ణ ముఖ చిత్రాలన ఫ్రంట్ పేజీతో నిక్షిప్తంగా దర్శనమిస్తున్నది.

ఇప్పుడు రంగంలో- పీరియల్ కథలతో గీతలతో తెలుగునేల ఇంపెల్లపాదీ అడామొగా పాఠకులను అలరిస్తూ, అవలింపచేస్తూ బోకొడ్తూ కాలక్షేపవు బలాసిల్గాగా, శీలాంది పొట్టాల్లాగా ప్రాచుర్యంలోవున్న మూడునాలుగు వరిత్రవార పత్రికలతో పోటీపడేనత్తాలయినా వుందో లేదోగానీ కేవలం వాటికి కార్బన్‌కాపీ పత్రికలాగామాత్రం వుంది. కాపీ నరకులో వుండేపటా ఈ పీనరుకులో ఎప్పుడూ వుండదుగదా!

ఇక పేరునంగతి-ఇటీవల విడుదలైన తల్లా పెళ్లామా అనే సినిమా వాల్‌పోస్టర్ చూడి ఓ మిత్రుడు-మన తెగు సినిమా వాళ్లకు పేర్లు కరువైపోతున్నట్లున్నదే- అన్నారు. ఇప్పడీ 'పాలికేక' పత్రికపేరు చూచినతర్వాత అమాటమ మరికాస్త పాడిగించి, పత్రికలవాళ్లకుకూడా పేర్ల దారిద్ర్యం ఎదరైనట్టుదే అనుకోవల్సివుంది. అయినా పేనలో ఏముందిగనుక పెన్నిధి -అనేసామెత వుండనేవుందిగదా!

తమపత్రికపేరు తమకే ఆనందర్భంగా తోచిందో ఏమో తమ తొలినంచిక నంపాదకీయం 'మనని'లో యిట్టా తెస్పైపై చేసుకుంటూ సెలవిద్దారు నంపాదకుల వారు: "ఇదే 'పాలికేక' పెట్టవల్సిన నమయం. గట్టి గింజలు రాలే నమయంలో గాదుమేహాలు క్రమ్మితే అపాయం; తుపానువస్తే ప్రమాదం. ఈ ప్రమాదాన్ని నివారించుకోవల్సినఅవసరమూ, బాధ్యతా మనదే. ఆ బాధ్యతా నిర్వహణలో 'పాలికేక' మీకొక సాధనంగా ఉపకరించగలిగితే మాకదే పదివేలు-" అన్నారు. పట్టి పాలికేకలతో, పెదబొబ్బలతో కాదు మేఘాల అపాయాలా, తుపాను ప్రమాదాలు నివారించుకోగలిగితే యింకేం కావాలి?

'మనని'లో ఇంకా చాలా మననిచేసు కొన్నారు నంపాదకులవారు. "ఇంకో పత్రిక ఎందుకు? ఈ పత్రిక ఎన్నాళ్లు వస్తుంది?"-ఈ వేసుకున్న ప్రశ్నలు వరిష్పాదీ అయినవేగానీ చెప్పుకున్న సమాధానాలు, నంతాయిషీ మాత్రం వున్యం. వంపాదకీయంలో ఎక్కడా పీరికి పాలికేక వేయగలిగిన శక్తి కనపడలేదు, పెద్దగా చిత్తశుద్ధి ధ్వనించడమూలేదు. పోనీ మంత్య నిర్దేశనమైనా వుందా అంటే అదీలేదు.

తమ పత్రిక రచనల్లో ముఖ్యాంశాలా యింపు ప్రకటనగా తెల్పుతూ నంపాదకులవారు పౌరవిషయం సెలవిస్తున్నారు చూడండి: 'రైతాంగంకోనం (పత్రికలో) కొన్ని పేజీలు కేటాయించాం'- అన్నారు. ఈ శీర్షికవల్ల పత్రిక చెల్లింపుందని వారి (ఎవరో? రైతులు కాదుగదా!) కొందరు హెచ్చరించారట. అయితే ఈనాడు దేశానికి అత్యవసరమైనది వ్యవసాయోత్పత్తిని అధికం చేయడమట. ఈ లక్ష్యసాధనకు ప్రభుత్వాలూ, వ్యవసాయ శాస్త్రజ్ఞులు, ఆర్థిక శాస్త్రవేత్తలతోపాటు పత్రికలు చేయవల్సిన కృషి కూడా వుందట. అందుకని రైతాంగం కోనమంటూ కొన్ని పేజీలు కేటాయించామని ప్రకటనచేస్తూ ఏందేందో సుదీర్ఘంగా వ్రాశారు.

అంతచెప్పి కడాన ఒకమాటఅన్నారు- 'వ్యవసాయదారులకు దేశకాల పరిస్థితులకు పత్రిక పేజీలన్నిటినీ కేటాయించేస్తే మీకూ రుచించదు, మాకూ గడవదు. వరిగా స్థిరంగా నిలబడడం కష్టం' అన్నారు. ప్రజల రుచులు బాగా ఎరిగిన ధోరణే మొత్తానికి.

తిరాచూస్తే దాదాపు 60 పేజీలున్న పత్రికలో వ్యవసాయవిషయాలకు కేటాయించింది 1½ పేజీకి మించిలేదు. అందులో నగం ప్రభుత్వ సంస్థలు విడుదలచేసే పత్రాలకు 'కార్బన్‌కాపీ' రచనలే మన సమస్యలూ, ధోరణి పొర్తిగా తక్కువ.

పత్రికనిండా ఎక్కువ ఆక్రమించుకు పాత్రమైనవి కథలు, అరథంకు జతగా గీతలు,అల్పాలు-అప్పాయిల మొనాటనస్ డ్రాయింగులూ, కొంటె కార్టూనులూ, 'చిత్రభారతి' అని సినిమా కబుర్లూ, 'బాలభారతి' అని పిల్లల సాహిత్యమూ, 'గృహసీమ' అని గృహిణులపేర వాక పేజీ- యిట్లా అన్నీ చౌచౌగాకల్పి కలగూరగంప పత్రికగావుంది.

'రాష్ట్రగానం' అని పీచర్‌వుంది, కానీ చాలా పేవలంగావుంది; 'దేశవిదేశంలో' లేదుగానీ మొదటి సంచిక తర్వాత 'ఓశ్వవిపంచి' అంటుకేదు. రచన రకం ఏదైనా వలుకులో పటుత్వం తక్కువగావుంది.

ఏమైతేనేం ఇట్లాంటి కాలక్షేపపు కలగూరగంప పత్రికలు మార్కెట్లో బోలెడన్ని నలీనుగా దొరుకుతున్నాయి. దీన్నే ఎందుకు కొని (లేదా అరువుతెచ్చుకునైనా) ఎందుకుచదవాల్నో అర్థంకాదు.

నంపాదకులవారు "ఈ కొత్త పత్రిక మీలో లేపిన ఆశలు వమ్ముచేయబోదని.." అని ఆఖరులో వాక 'వాగ్దానం' చేశారు. బాగనేవుంది. కాని చెప్పాలంటే, ఈకొత్త పత్రిక ఏకొత్త ఆశలనూ లేపడంలేదు

సొంతపరిధి కల్పించుకొని, సొంత గొంతుక ఏర్పర్చుకొని ఆ పెట్టే కేకలేవో అప్పుడుపెడ్తే ఈ 'పాలికేక'కు సార్థకమనేది వుండొచ్చుగానీ లేకుంటే లేదు

—బంగోర.

పల్లెలు

(5 వ పేజీ తరువాయి)

దోపిడికి గురియైన హెడ్మాష్టరు

పాపం! దర్శి తాలూకా చందర అన్నర్ ప్రయివేటుస్కూలు హెడ్మాష్టరు శ్రీ కందర్ల వెంకటసుబ్బయ్య 6 తేది దారిదోపిడికి గురియయ్యారు. అయ్యావార్లది గట్టిసొత్తుగాబట్టి పైసాపోకుండా, వంటితోటి దొరికింది.

వెంకటసుబ్బయ్య ఉపాధ్యాయుల జీతాలు మొత్తం రూ. 2276-35 లు తీసుకొని, సంచిలో భద్రపరచుకొని నడచి పోతుండినాడు. ఉమామహేశ్వర అగ్రహారం-చందరమధ్య ఎవరో అడ్డగించి, డబ్బునంచిని పెరుక్కొని, వెంకటసుబ్బయ్యను వదలిపెట్టిపోయ్యారు. హెడ్మాష్టరుగారు లబోదిబోమని పోలీసుకు రిపోర్టు చేశాడు. పోలీసు పూరిమెట్లకుచెందిన ఎన్. అంజయ్య అనే అతన్ని డబ్బునంచితోటి పట్టుకొని కేసుపెట్టింది. దర్శికోర్టు అంజయ్యకు సంవత్సరంశిక్షతో నత్కరించింది!

ఈరోజుల్లో ఎవరయ్యా అంత డబ్బు చేతబట్టుకొని ఒంటరిగా నడచిపొయ్యేది!

కప్పురాళ్లతిప్ప దోపిడి

కప్పురాళ్లతిప్ప గ్రామవాసులపేర. ప్రభుత్వం ఈ పేటపోగొట్టాలని ఇరవై ఏళ్ల నుండి విశ్వప్రయత్నం చేస్తున్నది ఆ సెటిల్మెంటును రద్దుచేసింది; వాళ్లకు సమాన పౌరహక్కులు నిచ్చింది; వాళ్లలో మార్పుతేవడానికి ఎన్నో సంక్షేమ కార్యక్రమాలు అమలు జరుపుతున్నది. ఎన్ని చేసినా వాళ్ల బుద్ధి మారలేదు, ఆ ప్రదేశానికి ఆ పేరూ పోలేదు.

10 తేది రాత్రి జనుకపల్లినుండి గడ్డి వేసుకొని రెండుబండ్లు ఒకటి ముంగమూరుకు, ఒకటి కావలికి ట్రంకురోడ్డుమీద లట్టాలు కొట్టుకుంటూ ప్రయాణిస్తుండి వాయి. కప్పురాళ్లతిప్ప నమీపానికి పోయే నరికి కర్రలు బరిశలతో నలుగురు మనుషులు బండ్లను నిలేశారు. బండ్లవాళ్ల వద్ద వుండిన గుడ్డలు, గిడ్డలు, చిల్లరపైసలు దోచుకున్నారు. ఇంతలో కారు లైట్లు కనపడ్డాయి; కాలికి బుద్ధిచెప్పారు. ఇంకా వాళ్లు దోచుకున్న గుడ్డలు, డబ్బుల విలువ ఇరవైరూపాయలుకూడా వున్నట్లు లేదు. పెద్దదావు ఆశించివచ్చారేమో. అలా భంగమే మిగిలింది!

ఈ నందర్భంలో పోలీసు ఉలవపాళ్ల నంఘీయులైన మల్లిజవహర్లాల్, బొచ్చు ఈశ్వరయ్య, కర్రెడ్డుల వెంకటయ్య, పేరిగ సుబ్బయ్యలను అరెస్టుచేసింది

కురుగొండ కరెంటుబాధలు

కురుగొండ కరెంటు ఇక్కట్లు వినతగినవిగానే వున్నాయి. వి. రాధాకృష్ణారెడ్డి గారు వ్రాస్తున్నారు, అవధరించండి-

మా వూళ్లో 50 వ్యవసాయపు పర్సెలు, 40 ఇండ్ల కనెక్షన్లు వున్నాయి; నెలకు మూడువేల రూపాయలు ఎలక్ట్రిసిటీ చార్జీల క్రింద చెల్లిస్తున్నాము. అప్పుడప్పుడు సప్లయి నిలిపివేయడం కావడమనేది అన్నిచోట్ల జరిగేదే, కాని మావూళ్లోపోతే మళ్లీ వదిరోజులదాకా రాదు విద్యుచ్ఛక్తి. చివరి గ్రామమైనందువల్లనో, లేక ఇక్కడుండే ఉద్యోగి అశ్రద్ధో కారణం ఏదో కాని, మేము మాత్రం తరచూ బాధలకు గురియవుతున్నాము. మొన్న చూడండి - అందరికి సంక్రాంతి అయితే మాకుమాత్రం చీకటి రాంతి అయింది. 11 తేదినుండి 20 తేది వరకు విద్యుత్ సరఫరాలేదు. కరెంటు లేనందువల్ల పట్టణిషణ నిల్చిపోయింది. చేదంపకాలతో కొందరు తినగలిగినా, కొందరు పండగరోజు పస్తులుండకతప్పలేదు. పండగలంతా చీకటిమయంగా గడపవలసివచ్చింది. సంక్రాంతి సంబరమంతా చీకటిపడిపోయింది.

మావూళ్లో షుమారు 200 ఎకరాలు మిరపచెట్లు వేస్తాము. ఈ సంవత్సరం అతి వృష్టికి పోసినవార్లు పొయ్యాయి. తోటలు తీసుపెట్టలేక, ఎకరాకు రూ. 700-800 పెట్టి నారుకొని తెచ్చివేశాము. సరిగా తడి వేయవలసిన టైంలో కరెంటులేక, చాల చెట్లు దగ్ధిపోయ్యాయి. పోయిన సంవత్సరం మార్చిలో మిరపచెట్లు పూతపిందె మీదవున్న సమయంలో పదిహేను రోజులపాటు కరెంటు లేక, నీళ్ళుపెట్టలేక, చెట్లు నిలువునా ఎండిపోయి మాకడుపులు ఎలా తరుక్కుపోయింది యింకా మరచి పోలేకున్నాము; మళ్లీ ఈపిడూ అట్లనే జరిగేట్లున్నది.

మొన్నటి వర్షాలలో ఒక కరెంటు స్తంభం పడిపోయి, దాన్ని ఎత్తేనాధుడు లేక, చుట్టుపక్కగ్రామాలు కళకళలాడుతుండగా, మాగ్రామంమాత్రం పదిహేను రోజులపాటు చీకటిలో వుండిపోవలసి వచ్చింది. ఇప్పుడు మేమడగదలచుకున్నది ఏమిలేదు-మాగతి ఎప్పుడూ యింతేనా, మోక్షమేమైనావున్నదా అని విద్యుచ్ఛక్తి శాఖ వున్నతాధికార్లు మా ఆందోళన ఆవేదన గమనించి, ఇకముందైనా ఈ బాధ లేకుండా చర్యలు గైకొనగలరని ఆశిస్తాము.

—రాధాకృష్ణారెడ్డి గట్టిగా అడుగుతున్నాడు. ఇక మనం ప్రత్యేకంగా చెప్ప వలసిన అవసరమేముంది?

అమ్మవారితోపువద్ద కారు ప్రమాదంలో బిడ్డచావు

నెల్లూరు-బిట్రగుంట రోడ్డు 9 వ మైలువద్ద ఒక కారుక్రింద ఒక వాలుగేళ్ల అమ్మాయి పడింది; చెట్టుమీదనుండి పడిందని చెప్పింది నెల్లూరు పెద్దాస్పత్రిలో చేర్పించగా ఆ అమ్మాయి అక్కడ మరణించిందని; బిడ్డపుకోల్పోయిన ఆ పేదవానికి యిస్తామన్న డబ్బు యివ్వలేదని; అతను కేసుపెట్టడానికి లేకపోయిందని ఇది ఘోరమని ఒక 'అనామకుడు' వ్రాస్తున్నాడు. ఈ సంఘటన నిజమా?

రెండుజిల్లాల రిజర్వాయరైంది సోమాపాడు!

సోమాపాడు రిజర్వాయరుక్రింద మూడు తాలూకాలలోని గ్రామాలున్నాయి. అందులో కనిగిరి తాలూకా కొత్తగా ఏర్పాటుకాబోయే ఒంగోలు జిల్లాకు పోయింది; కావలి, ఉదయగిరి తాలూకాలు నెల్లూరుజిల్లాలోనే వుంటున్నాయి. ఇకముందు ఇది వుమ్మడి వ్యవహారంగా తయారై, పారుదల అస్తవ్యస్తమై పోగలదేమోనని భయంగా వుంది. అందువల్లే ఈ రిజర్వాయరు అజమాయిషీ ఏదో ఒక జిల్లా కలెక్టరు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు ఆధీనంలో వుండడం అవసరమని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము"

—నందిరెడ్డి శేషయ్య
ఇరిగేషన్ కమిటీ సెక్రెటరి

ఏంజమూరు టీచరు

ఆర్. ఎల్. కాంతారావు విషయం ఆ నమితికోరి టీచర్లు వదలిపెట్టేట్టులేదు. "ఆయన పూస్టింగుకో నమితి తప్పేమి లేదు. నాయపేనల్ టీచర్లందరూ మంత్రి వద్దకుపోయి స్టే తెచ్చుకోగా, ఆయన రానని ఇంటివద్దనే కూర్చున్నాడు. స్టేలేని కాంతారావును నమితి పూస్టుచేయక తప్పలేదు. ఇది ఆయన స్వయంకృతాపరాధమే" అంటున్నాడు నమితి ఎలిమెంటరీస్కూలు టీచర్సు యూనియన్ సెక్రెటరీ శ్రీ పి. వి. సుబ్బారావు.

ఇక ఈ విషయాన్ని వదిలేద్దాం.

షాపు మైజా ఖండన

మైకా మజ్దూర్ సంఘ కార్యదర్శి శ్రీ కస్తూరి వెంకటసుబ్బయ్యపై, 'విశాలాంధ్ర' ద్వారా కామ్రేడ్ సి. సి. సుబ్బయ్యగారి దుష్ప్రచారాన్ని ఖండిస్తూ శ్రీ ఎస్. కృష్ణయ్యగారు ఒక ప్రకటన పంపారు. అసలు నంగతేందో మాకు తెలియదు. అందువల్ల ఏది దుష్ప్రచారమో, ఏది నత్ప్రచారమో తెలిపికోలేకున్నాము.

కె. బిట్రగుంటలో కలెక్టరు

కలెక్టరు శ్రీ వీరరాఘవన్ మొన్న 17 తేది పొలాలలో లెవల్ కెనాల్ వరకునడిచివెళ్లి చూసి బిట్రగుంట చెరువుతూములను కూడా తనిఖీ చేశారు. ఈ సందర్భంలో ఐదారు వందలమంది రైతులు బండి పిచ్చిరెడ్డి, యర్రా వెంకటేశ్వర్లు, రాయపాటి రామకోటయ్యగారలద్వారా కలెక్టరుగారికి తమ ఇబ్బందులు నివేదించారు.

23 రోజులకుగాను చెరువు నిండదని, 3½ మైళ్లు కాలువతవ్వి ఆయకట్టుకు పారదల ఇవ్వకుండా ఆయకట్టు భూములకు నీటిసరఫరా సరిగా లేనందువల్ల పైరు దెబ్బతిని ప్రతిసంవత్సరం తిస్తు రెమిషన్ ఇవ్వవలసివస్తున్నదని; బిట్రగుంట చెరువు నమీపంలోవుండి ఆయకట్టులో చేర్చబడకుండా 300 ఎకరాలుండగా, 3½ మైళ్ళు దూరానవున్న పొలాలకు చెందిన 500 ఎకరాలకు పారుదల ఇవ్వడం అన్యాయమని; బిట్రగుంట చెరువుగుండా 5 వ తూము ఏర్పరచి నీరుసరఫరాచేస్తే పాత ఆయకట్టు 297 ఎకరాలుకూడా పండుతుందని రైతులు మొరపెట్టుకున్నారు.

కలెక్టరుగారు అంతా సావధానంగా విని, చెరువు కెపాసిటీ తెల్సుకొనేందుకు కొత్తగా కొలతలు తీసుకోవలసిందిగా ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరుగారిని ఆదేశించారు.

, , ,

19 తేది మధ్యాహ్నం బిట్రగుంటకోని చిమ్మిరి రత్తయ్య యింట్లో దొంగలుపడి రెండువేల రూపాయలు విలువకలిగిన నగలు గుడ్డలు ఎత్తుకపోయారు. సింగరాయకొండ పోలీసు దర్యాప్తు చేస్తున్నది.

— బి. బి.

పంచాంగం

అమావాస్య హీనమ్

ఈ పుష్య బహుళ అమావాస్య క్షీణించినందున్న పరిధాన్యం ధర తగ్గ సూచన.

మహోదయమ్

ఫిబ్రవరి 6 తేది పుష్యబహుళ అమావాస్య, శ్రవణం, వ్యతీపాత్, శుక్రవారం ఐనందున్న, మహోదయ పుణ్యకాలం, సముద్ర, జీవనదులందు స్నానదానతర్పణాదులు చేయుసమయము.

జనవరి తిథి

31. శని నవమి రా. 9-54 గం.

ఫిబ్రవరి తిథులు

1. ఆది దశమి రా. 12-39 గం.
2 సోమ ఏకాదశి రా. 10-58 గం.
3. మంగళ ద్వాదశి రా. 8-55 గం.
4 బుధ త్రయోదశి రా. 6-36 గం.
5. గురు చతుర్దశి సా. 4-07 గం.
6. శుక్ర అమావాస్య మ. 1-33 గం.

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

In the Court of the Dist. Munsiff of CHITTOOR.

E. P. No. 197 of 1969.

Vellore S. C. 453 of 1967.

BETWEEN:—

Arunagiri Mudaliar
—Decree Holder.

AND

M. C. Ramanatham
—Judgment Debtor.

Please take notice that the Immoveable properties of the Judgment Debtor will be sold in Public Auction on 9—2—70 in the above court.

SCHEDULE:-

In Chittoor District, Sub-District and Taluk in Vengamamba Puram Village,

(1) Wet S. No. 221/13 Extent 1—32 Ac. Asst. Rs. 7—95.

(2) Wet S. No. 221/4 Extent 0—10 Ac. Asst. Rs 0—60.

—T. T. RANGARAGHAVAN,
Advocate for D. H.

కోటలో ఊకదంపుడు ఉపన్యాసాల హోరు ముగిసింది–మేళాం ఆగింది

(5 వ పేజీ తరువాత)

మందికి వృత్తి కల్పిస్తున్నది. చేతివృత్తులను ప్రోత్సహించడానికిగాను మన సమితులలో తయారైన వస్తువులు విక్రయిస్తున్నాము – చిన్న తరహా పరిశ్రమలలో తయారైన వస్తువుల అమ్మకము ఇచ్చేటికాలకు సరిపోదు. ఈనష్టాన్ని సేల్సు ఎంపోరియం స్థాపించి క్రీడా వస్తువులు వెంకటగిరి చీరలు పుస్తకాలు అమ్మి భర్తీ చేస్తున్నాము. ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్చేంజిలో నమోదైన నిరుద్యోగులు 11 వేలున్నారు. ఇంకా ఎందరున్నారో వూహకందదు... మన జిల్లాలో పెంచలకోన శైవకోన వంటి చక్కని యాత్రాకేంద్రాలున్నవి. టూరిస్టుబంగ్లాలను మంజూరు చేయించ వలసిందిగా రవాణా శాఖా మంత్రిని అర్థిస్తున్నాను–'' అన్నారు.

పద్మశ్రీ నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డి విద్యావైద్య వ్యవసాయరంగాలలో కోట సమితి సాధించిన ప్రగతిని శ్లాఘించారు.

సినీనటులు శ్రీ సత్యనారాయణ, టి. యల్. కాంతారావు మాట్లాడారు. శ్రీ ఆనం భక్తవత్సలరెడ్డి మాట్లాడుతూ శ్రీనివాసులరెడ్డి ఉత్సాహవంతుడు – దీక్షాదక్షతగల వ్యక్తి–ఏ మంత్రికి ఏ అర్జీ ఇచ్చి ఏ పని సాధించాలి అని నిద్రలో కూడా కలవరిస్తుంటాడని– జేబులో ఏదో ఒక అర్జీ వుంచనేవుంటుందని. పట్టుదలతో పని సాధించేమనిషని– సమితికేగాక ఆయన జిల్లాకే ఎంతో సేవచేస్తున్నారని అన్నారు.

విద్యా సంయుక్త కార్యదర్శి శ్రీ ఎం. వి. రాజగోపాల్–62 లో నేను జిల్లా కలెక్టరుగా కోట ప్రథమ మేళలో పాల్గొన్నాను– నాటినుండి నేటివరకు సమితి మేళ నిర్వహిస్తున్నది. శ్రీనివాసులరెడ్డి ఆదర్శం, తెలివి, త్యాగం నాకు నచ్చింది. సమితిలో ఆయనకు తెలియని గ్రామం, మెట్ట తోటులేదు– స్వయంగా ప్రజల కష్టసుఖాలు తెలుసుకుంటారు–చిక్కుల తీర్చేందుకు మార్గాన్వేషిస్తారు. జిల్లా స్థాయిలో శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి సమితి స్థాయిలో శ్రీనివాసులరెడ్డి మహోన్నతమైన సేవ చేస్తున్నారు, అన్నిరంగాలలో కోట ప్రగతి సాధించింది –అన్నారు.

''ఈ నాడు మన విద్యారంగం చాల విమర్శకు గురిఅయింది– ప్రణాళికలలోని మార్పులు ఇందుకు కారణం– విద్యారంగంలో మన ప్రభుత్వం 52 కోట్లు వెచ్చిస్తున్నది– అంటే మన రెవిన్యూలో 25 శాతం ఖర్చుపెడుతున్నది– అయినా ఫలితాలు బాగా లేవు– మనరాష్ట్రంలో 42 వేల ప్రైమరీ పాఠశాలలున్నవి– ఈసంఖ్య ఇతరరాష్ట్రాలతో పోలిస్తే ఎక్కువే.

మనం ప్రాథమిక విద్యకు 26 కోట్లు ఖర్చుపెడుతున్నాము. ఇంకా నిరక్షరాస్యుల సంఖ్య అధికంగానే వుంది. కోట సమితిలో 140 పాఠశాలలున్నవి– 4 మైళ్ళకు ఒక హైస్కూలు స్థాపించుకొన్నారు– మద్రాసు రాష్ట్రంలో స్కూలు ఇంప్రూవ్‌మెంటు పథకం బాగా పనిచేస్తున్నది– అలాంటిది మనరాష్ట్రానికి వస్తే తప్ప ప్రాథమిక విద్య బాగుపడదు– ప్రాథమికవిద్య బాగుంటేనే ఉన్నత పాఠశాల విద్య బాగుపడుతుంది. కోట సమితి ఇంప్రూవ్‌మెంటు స్కీమును చేపట్టి అన్ని సమితులకు ఆదర్శప్రాయం కావాలి. తలచుకుంటే శ్రీనివాసులరెడ్డి సాధించి తీరుతారు''–అని అభిలాషించారు.

శ్రీ దిక్కలినేని రాధాకృష్ణమూర్తి–కళలలో అభిరుచి వున్నవారిని సమీకరించి విజ్ఞానంతోపాటు వినోదం ప్రజలకు అందిస్తున్న శ్రీనివాసులురెడ్డిగారిని ఎంతైనా శ్లాఘించాలి అన్నారు.

సినీనటులు శ్రీ రామకృష్ణ, కె. వి. చలం, సురేఖ, సంగీత దర్శకుడు శ్రీ పెండ్యాల నాగేశ్వరరావు మాట్లాడారు.

శాసనసభ్యులు శ్రీ బెజవాడ పాపిరెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో పద్మశ్రీ ఎన్. టి. రామారావుకు సమితి పౌర సన్మానం చేసింది. కౌముదీపత్రిక అధినేత శ్రీ ఎం. ఎస్. రెడ్డి రామారావుగారి నియమబద్ధ జీవితాన్ని, నటనావైశిష్ట్యాన్ని పద్యరూపంలో శ్లాఘించారు. ప్రముఖనటి శ్రీమతి సావిత్రి, సినీదర్శకుడు పేకేటి శివరాం, కోరాబత్తిన చిన్నయ్య ప్రభృతులు ప్రసంగించారు. మంత్రి శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి రామారావుగార్ని శాలువతో సత్కరించారు.

శ్రీ రామారావు ఉపన్యసిస్తూ– ''కళాకారుడుగా నేను అవసరమైనప్పుడెల్ల సమాజానికి యథాశక్తి సేవచేయుటకే యత్నించాను. నేను తెలుగుదేశంలో జన్మించాను–తెలుగువాణ్ణి, మీవాణ్ణి కీర్తి ప్రతిష్ఠలతో సిరిసంపదలతో తులదూగే సమగ్ర ఆంధ్ర రాష్ట్రములోనే నాకు విశ్వాసముంది. ఈ విశ్వాసమునే ఇటీవలి నా తెలుగు చిత్రం తల్లా? పెళ్లామా? ద్వారా విరివిగా ప్రచారానికి తెచ్చాను– అన్నారు.

మా ప్రత్యేకవిలేఖరి కొంత అదనంగా చెప్తున్నారు చూడండి:

'చుట్టుపక్కల ప్రాంతాల్లో వున్న ఎన్టీ రామారావు అభిమాన సంఘాలవారంతా పోగైవచ్చారు. ఆ రోజు సభకు దాదాపు 25 వేల జనం వచ్చినట్లు అంచనా వేయబడింది. సహజంగా మంత్రి తిమ్మారెడ్డిగారు పద్మారుగా జట్టి రైతు మహాసభగా పరిణమించవల్సిందిపోయి కథకు అది ఎన్టీ రామారావు అభిమాన వ్యక్తీకరణ సభగా పరిణమించింది. తిమ్మారెడ్డిగార్ని మాట్లాడనీకుండా ఎన్టీ ఆర్ అమృత వాక్కులు వినాలనే ఆతురతను ప్రదర్శించారు. సభలో కొందరు ఎ. ఎన్. ఆర్. అభిమానజనం సైతం వున్నారుగా జట్టి వాళ్లకు చాలా కష్టంవేసినట్లే వుండింది–తమ ఆరాధ్యదైవమైన ఎ. ఎన్. ఆర్. ను ఈ సదరు మేళాకు రప్పించలేకపోయినందుకు. ఇకపోతే ఈ సమితి మేళా కడకు సినీనటుల మేళంగా పరిణమించిందే అనుకున్న భావుకులుకూడా లేకపోలేదనుకోండి. ఎవరెన్నను కుంటేనేం మేళా జయప్రదంగా జరిగిపోయింది.'

మరురోజు శ్రీ పనుపులేటి సిద్దయ్యనాయుడు తమ అధ్యక్షోపన్యాసంలో ఇందిర నాయకత్వాన్ని బలపరచండని ఉద్బోధించారు. డాక్టరు పి. ఆర్. రెడ్డి, జిల్లా ప్రధానోపాధ్యాయిని శ్రీమతి జయలక్ష్మిగారలు మాట్లాడారు.

తర్వాతరోజు శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగిన మహాసభలో మంత్రులు శ్రీ డాక్టరు ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య శ్రీ టి. పి. వెంకన్న, సినీ డైరెక్టరు సి. ఎస్. రావు, శ్రీమతి రాజసులోచన సినీకవి శ్రీ ఆరుద్ర ప్రసంగించారు. శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి–వాకాడు విద్యాసాగర్ లలో కళాశాలలు ఏర్పడి ప్రజలకు చాలినంతగా రాకపోకల సౌకర్యాలు లేవని పాతబస్సులు సక్రమంగా నడవడంలేదని ట్రిప్పులైనా ఎక్కువవేసి సౌకర్యాలు గలిగించవలసిందని రవాణాశాఖా మంత్రికి విజ్ఞప్తి చేశారు.

చిన్నపరిశ్రమల మంత్రి శ్రీ టి. పి. వెంకన్నగారు ప్రసంగిస్తూ తక్కువ మాట్లాడి ఎక్కువపనిచేసే అలవాటు మనకు రావాలంటూ, బ్యాంకుల జాతీయకరణ వగైరా కార్యక్రమాలు ఇందిరేకు చేపట్టగా సిండికేటు పెట్టుబడిదారీ విధానాన్ని ప్రోత్సహిస్తున్నదని ఆక్షేపించారు.

శ్రీ ఆరుద్ర మాట్లాడుతూ చరిత్రంతా చెప్పారు. కోటసమీపంలో దుగరాజపట్నముంది–దశావతార చరిత్ర వ్రాసిన ధరణిదేవుల రామయమంత్రి అక్కడ దుబాసిగా వుండేవాడు. సమీరకుమార విజయకర్త పువ్వగిరి తిమ్మన ఈ ప్రాంతమువాడే–అన్నారు.

'గుమాస్తాల తయారీకొరకు ఇంగ్లీషువారు ఇంగ్లీషును మనపై రుద్దారు. మన భాషలో మనం మాట్లాడుకోకుండ వ్రాసుకోకుండ చేశారు. ఆ మనస్తత్వమే మనకు వచ్చిందన్నారు. మంత్రులలో విశ్వవిద్యాలయాలలో పాత దృక్పథం మారాలి విద్యార్థుల అల్లరులకు రాజకీయ నాయకులే కారణము' అన్నారు.

సంస్కృతం చదువుకున్న మన ఆంధ్రకవులు పట్టి ఛాందసులు–సిండికేటు కాంగ్రెసు పెద్దలవంటివారు–అన్నారు.

వీరికి పాత రోజులు తప్ప నవీన అభిరుచులు గిట్టవు. పాటలు కవిత్వంగాదని సాహిత్యంగాదనిఅంటారు–ఈ వృద్ధ జంబుకాలు సినిమ పాటల్ని గరసిస్తారు. చూడండి! ఈనాడు 4 మాసనందికలు 40 పుస్తకాలు 400 రేడియోలు చేయలేనిపని ఒకసినిమా చేస్తుంది. గురజాడ, శ్రీశ్రీ ప్రజలకు చేరువైనభాషలో భావాలలో కవిత్వంవ్రాశారు. శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి సింహపురమండల విజ్ఞాన సర్వస్వం ప్రకటించి దేశానికి మహోపకారంచేశారు. నేను ఆంధ్రదేశం తరఫున వారికి జోహారులర్పిస్తున్నారు'' అన్నారు. శ్రీమతి రాజసులోచన, సి. యస్. రావులుకూడా మాట్లాడారు.

ఈ తొమ్మిదిరోజుల మహాయజ్ఞంలో కడపటి దినంగూడ శోభాయమానంగా ముగిసింది.

మంత్రివర్యులు శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి తిన్నెలపూడి నెల్లూరివల్లె తిమ్మానాయుడుపాలెం హరిజనులు దాదాపు 50 మందికి ఇళ్ళు కట్టుకోడానికి ఉచితంగా తలా నూరేసి రూపాయలు పంచిపెట్టారు; యాగాంతంలో ఋత్విజులకు దక్షిణలిచ్చినట్టుగా.

సోమశిల రైతుమహాసభ జరిగింది!

వేదికమీద విద్యుచ్ఛక్తిశాఖామంత్రి శ్రీ వాసిరెడ్డి కృష్ణమూర్తినాయుడు, శాసనసభ్యుడు శ్రీ పిట్ల వెంకటసుబ్బయ్య చిత్ర నిర్మాత శ్రీ యస్ సత్యనారాయణమూర్తి, సినీరచయిత శ్రీ ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ సినీనటి కుమారి చంద్రకళ ప్రభృతులు ఆసీనులైనారు– శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి సోమశిల ప్రాముఖ్యాన్ని వివరించి 'మనము అజాగ్రత్త వడితే గూడూరు వెంకటగిరి సూళ్ళూరుపేటతాలూకా ప్రజలకు పారుదల సౌకర్యము సున్నా అవుతుందని హెచ్చరించారు. మనకు కరక్కాయ గొట్టడానికి అధికారులు, పెద్దలు కుట్ర పన్నుతున్నారని మనం అప్రమత్తులమై వ్యవహరించాలని ఈ విషయంలో మన మంత్రి సంజీవరెడ్డిగారు మనకు అండదండగా నిలబడి కార్యాన్ని సాధించాలని కోరారు.

సూళ్ళూరుపేట శాసనసభ్యులు శ్రీ పిట్ల వెంకటసుబ్బయ్య నల్లపరెడ్డి సోదరుల కృషితో తప్పక ఈ మూడు తాలూకాల ప్రజలకు సోమశిల ప్రాజెక్టు ఫలితం దక్కగలదని తమ ఆశాభావాన్ని వ్యక్తపరచారు!

శ్రీ వాసిరెడ్డి కృష్ణమూర్తినాయుడు ప్రసంగిస్తూ– సోమశిల ప్రాజెక్టువిషయం ప్రస్తావించి ఇది నా శాఖకిందికి రాకపోయినా యత్నం చేస్తానన్నారు.

శ్రీ ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ ప్రసంగానంతరం కుమారి చంద్రకళ మాట్లాడుతూ–కళ భగవంతుని స్వరూపమనీ, మానవసేవే మాధవసేవనీ కళద్వారా మానవసేవ– తద్వారా దైవసేవ చేయదలచానని సెలవిచ్చారు.

సాంస్కృతిక పోటీలలో విజేతలకు బహుమతులు ఆమె పంచింది. బుద్ధిమంతుడు చిత్రాన్ని నిర్మించిన సత్యనారాయణగారు మాట్లాడారు.

సభాంతంలో బాణాసంచా ప్రదర్శన జరిగింది– తొమ్మిదిరోజుల మేళా ముగిసింది. ఊకదంపుడు ఉపన్యాసాల హోరూ ముగిసింది.

——

ఈవారం విశేషాలు

(2 వ పేజీ తరువాత)

వచ్చిందంటే ఏమనాలి? ఇంతకాలం భయంకరంగా నానబెడుతున్నదంటే ఏమనాలి?

ఆలస్యం జరిగే కొద్ది అనేక సమస్యలు రాజుకుంటంగా జటిలమౌతుందని, మహారాష్ట్ర గుజరాత్ విభజనగానీ, అస్సాం కొండప్రాంతాల సమస్యగానీ, ఇంకేది కానీ బోలెడన్ని సంఘటనలు జోడైకూస్తున్నా ఇంతకాలానికైనా కేంద్రానికిజ్ఞానోదయం కలగకపోవడం శోచనీయం. గోటితోపోయేది గొడ్డలిదాక తెచ్చుకోవడం, అరాచకం సృష్టించడం పాకరివాజై పోయింది మననాయకులకు. ఇంతచిన్న సమస్య కడకు యింతమందిలో యింతగా గంగవెర్రులెత్తించి స్తంభింపజేస్తున్నదంటే ఏమనాలి?

ఇంతకూ ఫిబ్రవరి 1 తేది ఏమవుతుందో చూడాలి.

పశ్చిమబెంగాల్ వ్యవహారం

పశ్చిమబెంగాల్ వ్యవహారం లోలోపల రాజుకోవడం ఎక్కువవుతున్నది. ముఖ్యమంత్రి అజయ్‌ముఖర్జీ యిప్పుడు పాపం కొత్త ఇరకాటంలో పడ్డాడు. మార్కిస్టుల పొత్తుతో ఏర్పడిన యునైటెడ్ మంత్రాంగంలో ఇంకొక్క క్షణంకూడా వుండలేము, వొక్క నిమిషం కూడా వాళ్ళతో వేగలేము, మేము వైదొలగుతున్నాము– అంటూ ముగ్గురు బంగ్లా కాంగ్రెస్ మంత్రులు ముఖ్యమంత్రికి రాజీనామాలందచేశారు.

అంతేకాదు, మరో 33 మంది బంగ్లా కాంగ్రెస్ ఎమ్మెల్యేలు తమ శాసనసభ్యత్వాలకే రాజీనామాలిచ్చి ముఖ్యమంత్రికి చేర్చారట.

ఇంతకాలంగా నీచాతినీచమైన వాగ్యుద్ధాలతో, దుర్భాషలతో ముష్టియుద్ధాలతో, తన్నులాడుకుంటూ తలకలబోసుకుంటూ, కడకు నిరసన నిరాహారదీక్షలతో కూడా గడిపిన యునైటెడ్ ఫ్రంట్ పార్టీలవాళ్లు మొన్న అఖిల పక్షసమావేశం జరుపుకుని దొంగలు దొంగలు వూళ్ళు పంచుకుంటున్నట్టుగా ఇక మనం పాకర్నాకరం తిట్టుకోకూడదంటూ తీర్మానం చేసుకున్నారట!

ఉన్నట్టుండి జ్యోతిబాసు, సుందరయ్యగారలు హుటాహుటిన విమానంలో మొన్న ఢిల్లీకివెళ్ళి ఇందిరమ్మతో ఏమి మాట్లాడి వచ్చినట్టు? తమ ఇండికేట్ కాంగ్రెస్‌వాళ్ళ సహకారం యిప్పిస్తేనేగానీ మా సహకారం మీకు పార్లమెంటులో లభించకపోవచ్చునని స్పష్టంచేయడానికేనా? ఏమైనా మార్కిస్టులు ఏదో గట్టి ఎత్తుగడలే వేస్తున్నట్టున్నారు.

బీహార్ తతంగం

బీహార్‌లో అతుకుల మంత్రివర్గనిర్మాణ ప్రహసన తతంగం మంచి పాకానపడ్డది కానీ, ప్రెసిడెంటుపాలనే ఖాయమయ్యేట్టున్నది. సిండికేట్ కాంగ్రెసీయులతో జతకల్పిన ఎస్. ఎస్. పి. నాయకుడు రామానంద తివారీ గవర్నరు నిత్యానంద కనుంగోగారి వద్దకెళ్ళి – అయ్యా మాకు 178 మంది శాసనసభ్యుల బలంవుందంటూ జాబితాను దాఖలుచేసివచ్చారు. ఇందిరమ్మ కాంగ్రెస్‌పక్షంగా డి. పి. రాయ్ అనే ఆయన గవర్నరువద్దకెళ్ళి–అయ్యా మాకు 186 మంది సభ్యులబలంవుంది, మమ్మల్నే మంత్రివర్గ ఏర్పాటుకు ఆర్డర్ యివ్వండి అన్నారట.

ఇంతకూ బీహార్ అసెంబ్లీ సభ్యుల సంఖ్య 318. ఇద్దరికీ మెజార్టీ ఎట్లుంటుంది? ఎవరికో ఒకరికి వుండాలిగాని? అంటే దీనర్థం ఎవరికీ, వీఅతుకులబొంతకూ మెజార్టీ లేదనేది స్పష్టం. అంటే బీహార్‌కు యింకా కొంతకాలం గవర్నర్‌పాలనే గతి అనే కదా!

కేరళ

కేరళలో మార్కిస్టులు రెచ్చిపోయి వున్నారు తోక దరుస్తున్నారు, అక్కసు వెళ్ళగక్కుతున్నారు. అసెంబ్లీలో వావా గలభా లేపుతున్నారు. మొన్న ఈ గలభాతో వేగలేక స్పీకరు ఐదుగురు మార్కిస్టు శాసనసభ్యులను సస్పెండు చేసి సభను వాయిదా వేయవల్సివచ్చింది.

కేరళ ముఖ్యమంత్రి అచ్యుతమీనన్ పార్లమెంటుసభ్యుడు గనుక కొట్టంకోరా నియోజకవర్గంనుంచి శాసనసభకు ఉప ఎలక్షనులో నిలవదల్చినట్లు ప్రకటించాడు. రామరావణ యుద్ధంగానే వుండబోద్ది.

జనవాణి

(2 వ పేజీ తరువాత)

యినక మేటలను తొలగించుకోవచ్చు గదా. అవేమీ జరగలేదుగానీ మా సమితి మేళామాత్రం అట్టహాసంగా జరిగిపోతున్నది. రోజూ మంత్రులూ, సినిమాలవాళ్లు, డ్రామాలవాళ్లూ కార్లమీద దుమ్ము లేపుకుంటూ కోటను ముట్టడిచేసి ఊకదంపుడు వుపన్యాసాలదంచి విందు భోజనాలుచేసి వెళ్తున్నారు. ఈ మేళాకుపెట్టిన డబ్బు యిట్లాంటి అత్యవసర కార్యక్రమాలకు వెచ్చించివుంటే ఎంత బాగుండేది. మా సమితి ప్రెసిడెంటును పెద్ద అభ్యుదయవాది అని అంతా ప్రశంసించిపోతారు మరి. మాటల్లో కోటలుదాటినా చేతలలో మా అభ్యుదయం ఇది.

––ఒక బాధితరైతు

——

జమీన్‌రైతు

సంవత్సరం చందా	రు. 15–00
6 మాసములకు	రు. 8–00
విడిప్రతి	న. 0–31

మార్చబడినది

నెల్లూరుజిల్లా కేంద్ర గ్రంథాలయము మరియు ఆఫీసు వాగుంటిబ్బరోడ్డునుండి, తొన్నలగడ్డవారివీధిలోనికి 16/81 డోరు నెంబరు కొంపకి (కోమటలాడ్జి ఎదురుగా) మార్చబడినది. కాన పాఠకులు గమనించ వలసినదిగా కోరుచున్నాము.

టి. వెంకటేశ్వర్లు,
కార్యదర్శి,
జిల్లా గ్రంథాలయసంస్థ–నెల్లూరు.

భూమి అమ్మబడును

నెల్లూరుజిల్లా, ఆత్మకూరు తాలూకా, తలుపూరుపాడు గ్రామము (సంగంవద్ద) వ్యక్కనవున్న నా భూమి మాగాణి విక్రయించబడును. మొత్తంభూమి 122–06 యకరాలు. ఈ భూమి సంగం పంపింగ్ స్కీములో చేర్పబడి, నీటివసతి కలిగియున్నది – వివరములకు:–

గోలి సూర్యవెంకటసుబ్బారావుశెట్టి,
విజయలక్ష్మిబాకీను ఎదుట,
స్టోన్‌హౌస్‌పేట–నెల్లూరు.2.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at the Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore. (A. P.)